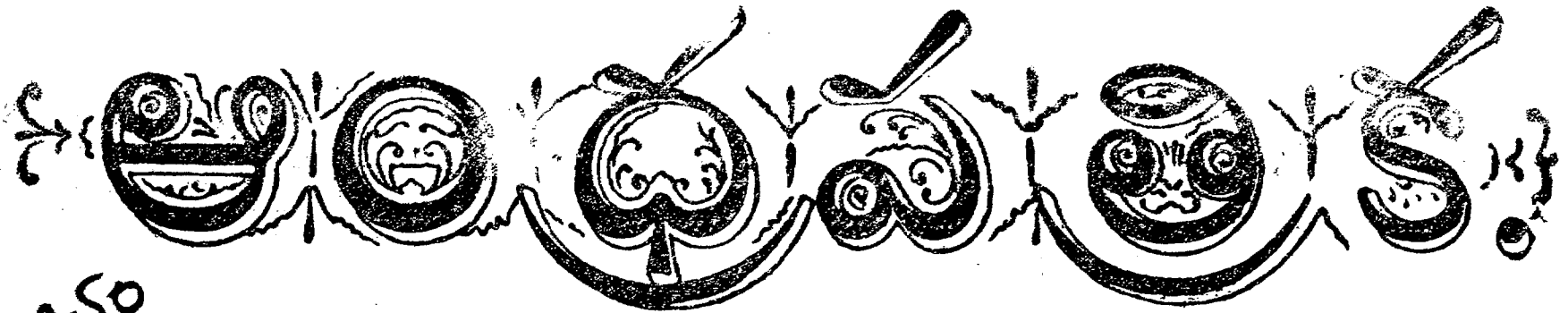

కాంగ్రెసు వృత్తాంతము

Register No M. 1118 చరిత్రానామ 1-కి 24-0-0. పి డి వ త్రి క 1-కి 0-1-6

31450

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926-వ సం॥ డిసెంబరునెల 29-వ తేది బుధవారము } No. 228
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనంపత్తర మార్గశిరమాన బహుళ దశమి. } సంచిక ౨౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు వాందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును, పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలె శరీర మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి పిహమున కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది. అమృతాంజనండ్లిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

మనమొక తెగవారమా?

మనము ఒకరితోనొకరు కలహించుకొనుచున్నను, లేక దేశీయ పరిశ్రమములకు ఉపేక్ష చేయుచున్నంతకాలము కాదు.

ది మద్రాసు వెన్సిల్ ప్యాక్టరీ పోస్టుబాక్సు నెం. 86, మద్రాసు.

1964 2

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108 Apply to:- Imperial Telegraph Collage, Delhi

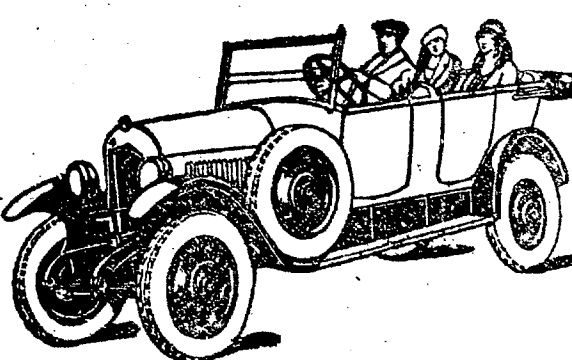
గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును గురించి ధర్మశాస్త్రయోగము 5 ప్రశ్నలు ప్రాసించిన ఎడల సరియగు బదులు ప్రాసించెదము ప్రశ్న ప్రాయశ్చాలము లేక జాతక పుణ్యదేవత తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నలకు రూ 0-4-0 చి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. 2598

అంజనేయ స్వామి జ్యోతిషాలయము తిరువరూపము

సిట్రియన్ కారులు

అంతయు ఉక్కుతో చేయబడిన నూతన మాదిరి వాడిగలది.

మితవ్యయము, నాణ్యము, శ్రేష్ఠత మొదలగువాటికి సుప్రసిద్ధమైనది. 4 వీల్ బ్రేకులుగలవు. 1 కి ధర రూ 3,295, 35 మైళ్ళ చొప్పున పోవును. 11.5 హెచ్. పి.(22 బి. హెచ్.పి) సౌకర్యమైన విద్యుత్తులములు, ప్రస్తుతకాలపు అభివృద్ధులన్నియు గలదు. మూస్సాటో ఇగ్నిషన్, స్వీజ్మిటరు, గడియారము, డాష్ బోర్డు లాండ్ర, టైప్ లిఫ్ట్, టైరుగలదు. తక్షణమే ప్రయాణము చేయుటకు తగినస్థితిలోనున్నది. శబ్దములేక పోవును, ప్రత్యేకముగా జిల్లారోడ్డులకై రియారుచేయబడినది. చిన్నగుట్టలందు బాటను చేసుకొని పోవునంతశక్తి దీనికున్నది. నిడివ్ గములు ఎప్పుడును సిద్ధముగా నున్నవి. నుంచి అనుభవముగల జిల్లా ఏజెంట్లు కావలెను. పూర్తి వివరములకు వ్రాయుడు:- సోల్ ఏజెంట్లు

ది ఎల్ థిన్ స్టోన్ కంపెనీ., లిమిటెడ్.

మాంబు రోడ్డు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

"STAR BRAND"
SULPHATE OF AMMONIA.

నక్షత్రపుమార్కు సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియా

ఎరువులన్నిటిలోను తత్తమమైనది

విశేషముగ నుపయోగపెట్టబడుచున్నది.

అందరిచేతను మంచిదని సాగడబడ్డది.

ఓ వ్యవసాయకులా రా!

అమోనియాను సమానముగ నెరువుకలదా? మీరు ఎప్పుడైన నుపయోగించియుంటిరా? వేలమంది దానిని పరీక్షచేసిరి. లాభకరముగానున్నందున, విశేషముగ కొనుటకు వచ్చుచున్నారు.

ఎరువులన్నిటికిని రాజైన యాసోఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాను, వరి చెజుకు, పొగాకు, రాగి, సజ్జలు, జొన్నలు, తవలపాకులు, బ్రాతుకీగలు, నిమ్మచెట్లు, వారింజచెట్లు, ఉల్లిగడ్డలు, బంగాళాదుంపలు, పసుపు, అరటి, కొబ్బరిచెట్టు మొదలైనవాటికి ఉపయోగించవచ్చును. నీటిలో వేయగానే కరుగును. పెంట్ నే పైర్లకు వినియోగపడును. ఇసుకాన నయోనియాను లేదు. మతాచారములకు న్యూరేకమైన వస్తువు యెంతమాత్రమును చేర్చబడలేదు. అంతే గాక, ఇంతకంటే చాకయైన యెరువు మరొకటిలేదు.

ఒక్కొక్కరెండు ఎంతెంతవేయవలసినది, యెలాను వేయవలసినది, మొదలైన వివరములను మాకుగాని, యీ క్రింద తెలుపబడిన మాకంపెనీ ప్రచారకులకుగాని, సర్కారు వ్యవసాయపు యిలాకావారికిగాని వ్రాసినయెడల వివరములు తెలియగలవు.

డివిజన్లు.	విలాసములు.	ప్రచారకులు.
సామర్లకోట	ఇండో అగ్రికల్చరల్ బోర్డు పెద్దయ్యగారి రిట్లో	వి. రామశేషశర్మగారు
బెజవాడ	ఇండో అగ్రికల్చరల్ (పెద్ద పోస్టాఫీసు దగ్గర)	R. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు
తెనాలి	ఇండో అగ్రికల్చరల్ (రైలుస్టేషనుదగ్గర)	"
చినగంజాము	కరణం చినరామయ్యగారు	కరణం చినరామయ్యగారు
నెల్లూరు	చెరుకుమూడి లక్ష్మీనరసయ్యగారి డిపో	C. పట్టాభిరామయ్యగారు
కొడవలూరు	పైడా సుబ్బరామయ్య శెట్టిగారు	పైడా సుబ్బరామయ్య శెట్టిగారు
నాయుడుపేట	కే. కృష్ణరావుగారు	కే. కృష్ణరావుగారు
కోడూరు	సి. వి. సుందరరాజముగారు	సి. వి. సుందరరాజముగారు
కడప	ఇండో అగ్రికల్చరల్	M. నర్సయ్యరావుగారు
వేంపల్లి	ఏటూరు వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టిగారు	ఏటూరు వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టిగారు

50 పావులు బాగుగా ముగిసిన 'నక్షత్రపు' మార్కుగల సోఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాను 1 కి రు 8-8-0 నుండి మేల ప్రాయమునకు పెరిగి లభింపను.

ఇందు చాలముగా నుపయోగపడవలసిగలదు. సోఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాతో, నక్షత్రపు మార్కుగల నూనెలో ఫాస్ఫేట్ కుడైన నుపయోగించవచ్చును. ఇదిహడా మాడిపోలలో నమ్మబడుచున్నది. 112 పావులు తూకముగల బస్తా 1 కి రు 5-8-0 మాత్రమే.

ఒకేమాదిరిగాని లేక రెండుమాదిరి యెరువులను ఒకేపర్యాయము నాలుగుబస్తాలు కొనువారికి, రైలుకర్షులు కంపెనీవారు భరించి, అదేవెలకే కొనువారికి సమీపమునగల రైలుస్టేషనుకు పంపుదురు, తోకుగా కొనువారికి ఇంకను చాకగా వచ్చుచును.

Fertiliser Propaganda of India, Limited.
Secretaries:—SHAW WALLACE & Co., MADRAS.

వెలస్వల్పము!

ఫలమధికము!!

వూర్ణ చంద్రోదయము.

ఇది బంగారముతో తయారుచేయబడిన వంట ఔషధమని ప్రతివారికిని తెలిసినవిషయమే. దీనిని అనేక ప్రయోగములతో తయారుచేయబడియున్నదని వేరుగా చెప్పనక్కరలేదు. ఆయుర్వేదీయ ఔషధములలో దీనికి అగ్రస్థానమివ్వబడియుండుటయేగాక, అనుభవజ్ఞులందరు దీనిని సంబంధ తుల్యముగా భావించుచున్నారు. ఇది బలహీనుల పాలిటి కల్పవృక్షము, వ్యాధుల పాలిటి వజ్రాయుధము, మేహములు, క్షయము, పాండువు, పురాణజ్వరములు, నిక్కాక, నిస్సత్తము, ఎల్లప్పుడును పాలుయాలిక, శ్వాస, కాస, (దగ్గ) అజీర్ణము, అగ్నిమాంద్యము, ఆక్ల పిత్తము, అంతర్గత జ్వరము, మూలవ్యాధి, శీగరోగము, శుక్లసప్తము, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులు, మొదలగు సమస్త వ్యాధులకు ఖండించుటయేగాక, సరములకు పటుత్వమునిచ్చి దేహమునకు కాంతిని బలమును గలిగించి, పీర్వపటుత్వమును, సంతాన ప్రాప్తిని పుట్టించి, సవయావస్థనును గలిగించుటలో అద్వితీయమయిన ఔషధరాజము. దీనిని తాంబూలములోగాని, తవలపాకులోగాని, లేక ఆయావ్యాధులకు తగు అనుపాదములలోగాని పత్యములేకనే 40 రోజులుగాని, ఇంకా మెచ్చుకాలముగాని నేవించినచో సర్వరోగ వినిర్మూలముగ కేసందియమవును. 1 కులం 40 రోజులకు వచ్చును. వెలస్వల్పము కులం 1 కి రు 12-0-0 20 మాత్రల సీసా 1 రు. 2-8-0 మోకరగ్వజ - పై అన్ని వ్యాధులకు మంచిమందు. కులం 1 కి రు 12-0-0 16 గ్రాములు సీసా రు. 1-0-0

వి. పి. ఖమ్మలు ప్రత్యేకము.

ఇంకా మావద్ద అన్ని విధములగు ఔషధములు సిద్ధముగానున్నవి. వ్యాధిగ్రస్తులు తమవ్యాధిని గురించి సంజాయిషి తెలుసుకొనగోరినచో, తగిన సలహా నిచ్చెదము.

కోరికచో, మా క్యాటలాగును, సుందరముగ మా క్యాలండరును, సుచిత్రముగా పంపెదము.

అడ్రసు:—పి. సి. ఏ. అండు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం

వె రి డే పి - నెల్లూరు జిల్లా.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ డిసెంబరు 29-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు.

మియాలు బా 1-కి రు 80 0 0	మొదలు 98 0 0	వరకు
బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలివి ,, వ 42 గలవి రు	18 0 0	14 0 0
నెల్లూరివి ,, డిటో	16 0 0	17 0 0
డిల్లి ,, డిటో	16 0 0	17 0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0	10 0 0	
నువ్వులు ,, ,, 22 0 0	25 0 0	

2. ధాన్యము పప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	15 0 0	16 0 0
నెనగలు ,, డిటో	18 0 0	15 0 0
పెసలు ,, డిటో	15 0 0	16 0 0
మినుములు ,, డిటో	16 8 0	18 0 0
ఉలపలు ,, ర 165	9 0 0	9 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి	158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా 1-కి	45 0 0	48 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	40 0 0	42 0 0
శేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 105 మిషకొనూనె	94 0 0	
అముదము బా 1-కి	108 0 0	104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	65 0 0	66 0 0
మారపసుపు ,,		25 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	132 8 0	140 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45		
కాశహస్తీపాయకట్టు		50,55
లెల్లము బా 1-కి	40 0 0	60 0 0
చింతిపండు బా 1-కి	31 8 0	5 6 00

5. ఇనుము.

పట్టాంకిం బా 1-కి	31 0 0	32 0 0
చదరం	31 0 0	33 0 0
రవుండు	31 0 0	34 0 0

6. నూలు.

పుక్కురు యేనుగ నెం 80 పెట్టె 1-కి	5 0 0	
నూళియేనుగ నెం 20	6 9 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీ	6 15 0	
నెం 24 ,, లాకి	6 4 0	
నెం 60 ,, కారం	9 6 0	
నెం 80 జమ్మరు	7 8 0	
నెం 40 ,,	9 14 0	
నెం 44 ,,	5 1 0	
నెం 14 1/2 పాండిచేరి	6 6 0	
నెం 12 1/2 మ్యాకాటక్	5 0 0	
నెం 14 1/2 ,, న్యూకాటక్	6 6 0	
నెం 10 1/2 కోయంబత్తూరు	5 8 0	
నెం 12 1/2 ,,	5 2 2	
నెం 14 1/2 ,,	6 8 0	
నెం 12 1/2 చూళి	5 4 0	
నెం 16 1/2 ,,	5 0 0	

7. దూది.

బోండావెన్టు బాచువ 1-కి	రు 800 0 0	
షల్నూడుమాది ,,	145 0 0	

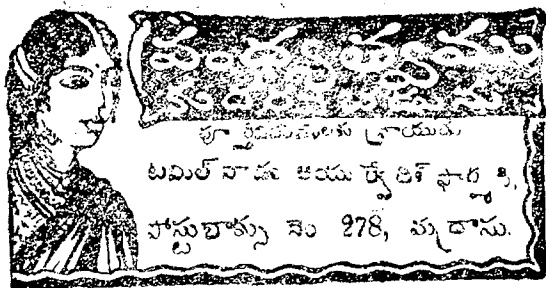
8. లోహములు.

కెండి 100 కులంకు	57 4 0	57 8 0
బంగారు, కులము 1-కి	21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి		18 8 8
ఇత్తిడి బా 1-కి	288 0 0	248 0 0
రాగి డిటో	258 0 0	280 00

ఆరుధము

3268

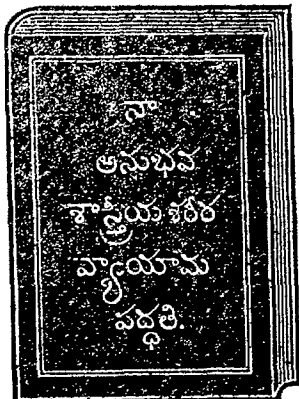
ధర్మస్థాయంబగు ప్రశ్నలును, లేఖ వ్రాయుకాలము తో సహా, పంపించిన, బదులంపడును. 1 ముదలు 5. ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 పై ప్రతి ప్రశ్నకును రు. 0-4-0. వి. పి. ఖమ్మలు ప్రత్యేకము. బాలశ్రోతిమాలయము, Vengapet, Sholinghur (P. O.)

ఉచితము.

ఉచితము.

అందరినీ నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాయామ విషయములు పూర్తిగా సర్వసంపూర్ణముగా వివరించబడినవి. ఇందునామెక్కువగా, నాశిష్టముల యొక్కయు, పెక్కుపద్ధతులను నూచించుచున్నా పటములు గూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగా పఠించితినని నావ్యాయామపద్ధతి మీకు బాగుగ బోధపడ గలదు.

ను. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రము నూతనోత్సాహమును శరీర వ్యాయామానంద క్రియ కలిగి తీరును. తపాశాఖర్చుకు మాత్రము రు. 0-2-0 రెండణాలు పంపితిరని యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని మీదే యాత్రయందు నిస్సంకోచముగ మాన్యగలిగి తీరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకండి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖను వ్రాయుడు. దీనిజదివి ఆయురారోగ్య బలములను నుభవింతురు గాత.

ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాయామమార్గదర్శి పోస్టు బస్ వాణిగుడి, బెంగళూరు. (సిటి)

శ్రీమా న స్థాని సి సి మాత్ర లు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

శరీరములో (పోస్టుఖర్చులతో) గుణముగల శరీరములో ఉష్ణశక్తియుచే కలిగిడి ప్రత్యేకముగా మాత్రలు వివృతము. అజీర్ణము, అరచి, అపులింకలు, అగ్నిహింస, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలహీనము, పిక్కలు, పార్యములు, కిరణ్యు, శ్రేష్ట, అనుబంధములను వానియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు దేహవాతాగ్నివ్యయములను వెంటనే మాన్యును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధమునుటచేతను పరమమంపక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ట్రానాసి నాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1073)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్ట్రు, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీ కష్టావతారతత్వము

ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండి మహాభారత హరివంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా కులభక్తలినీ వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంకీర్ణములు తొలగినట్లు శాస్త్రీయమధానములు వ్రాయబడును. ప్రోత్సహలక్ష్యములనుబడును. 850 పుటలకు దక్కువగాకుండ, ఇక్కని రైండుచేయించి 8 సెలల కొకరూ 1-8-0 లకు చందాచారులకు పిప్పికా బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకులుగా బ్రకటింపబడుదురు. 1, 2, 3 సంపుటములు సిద్ధముగా నున్నవి. 2208

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,
ఆంధ్రప్రధానపండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు కడప.

సీసా 1-8, కృ. 2-0-0 **కు సు మ** వి.పి. చాన్.

ఈమందు గణితము అను సంగ్రహమును 24 గంటలలో నివారించి మూలకార్యమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుచునప్పుడు గలగు చురుకుపాటు, మొదలగు బాధలు వెంటనే నిలిపివేయును. శ్రీలకు గలగు యేదిధమయిన కుటుంబవ్యాధులయిన ఆరోగ్యముగా కుదుర్చును. 1172-1766

ఆనందకుటీరము, 18, బైరాగిమఠంపేటి, భద్రాచలము

శ్రీశారదానికేతనము

బెజవాడ నాట్యమండలివారి

ఉచితనాటక ప్రదర్శనసహాయము

శ్రీశారదానికేతన సహాయము బెజవాడ మైలవరం హాల్ లో నాట్యమండలి (బెజవాడ) వారు 11-12-26 తేదీ సాయంత్రము 5-80 గంటలకు "ప్రహ్వనాటకము" ప్రదర్శించిరి. ఆప్రదర్శనమున కనేకులనేకవిధముల సహాయమునరించి సంపూర్ణవిజయవంతముగ జేసిరి.

నటరాజ బల్లి రాఘవాచార్యులగారు హిరణ్యకశిపుని పాత్రను ధరించిరి. శ్రీరాఘవాచార్యులగారి నామములు వినని వారందఱులలో నుండరు. వారియోధార్యమే యీనాటకము ను మాసహాయము ప్రదర్శించునట్లు చేసినది. ఆచార్యులవారు తమనాటకకళా నిపుణ్యముచే, ఆంధ్రనాటకరంగము నుద్ధరించి నటరాజబిరుదధారణలై, తమసహజధార్మిక సంపత్తిచే నెన్నియో యాశ్రమములను, విద్యాలయములను, సంస్థలను పోషించుచున్నారు. నాడు హిరణ్యకశిపుని పాత్రనుధరించి, పీఠప్రదర్శించిన భావప్రదర్శనము అద్వితీయము, వర్ణనాతీతము గనుక విశేషించి వ్రాయక ప్రేక్షకులలో నందరును నాటకకళానుభావానుభవినీ గ్రోలగలిగిన నెప్పుడు కెంతయు సంతోషించునట్లు.

నటరాజ యనువిరుదమును వహించిన శ్రీపాదపల్లి సుబ్బారావుగారు లీలావతిపాత్రను ధరించినారు. శ్రీసుబ్బారావుగారు నాడు పిన పతిభక్తి, పుత్రప్రేమ అద్వితీయమై ప్రేక్షకులను మానందమొనరింప గలిగినవి. శ్రీశారదానికేతనమందు పీఠిక ప్రత్యేకాభిమానము గలదు. అందువలననే దూరమని తెక్కచేయక ప్రాద్దుటూరునుండి పీఠిక క్రమముల పాలై బెజవాడకు వచ్చి నాటకములో పాల్గొని జయప్రథముగా నాటకమును ముగింపజేసిరి. శ్రీసుబ్బారావుగారికి మానందములు.

శ్రీజొన్నవిత్తల శేషగిరిరావుగారును, అద్వితీ శ్రీరామమూర్తిగారును, చేసినసహాయమునకు మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. శ్రీజొన్నవిత్తల శేషగిరిరావుగారు "నారదుని" పాత్రనుధరించి, తమగానమధుర్యముచే ప్రజలను బ్రహ్మానంద సముద్రమునం దోలలాడించి, బాలగంధర్వయను చితుడమున కన్నివిధముల తగియున్నతమగానకై నెన్నియోవిధముల ప్రదర్శించిరి. శ్రీ శ్రీ రామమూర్తిగారు తమసాధ్యమును సైతము తెక్కచేయక సికింద్రాబాదునుండి సకాలమునకు వచ్చి యిందుని పాత్రను ధరించి మహదానందమును గాంచించిరి.

"కాలనాథుని" పాత్రనుధరించిన శ్రీ గోవిందరాజు సుబ్బారావుగారి విషయము ప్రత్యేకముగ చెప్పవలసియున్నది. కాలనాథునికి పద్మములుగాని వచనములుగానిలేవు. "చిత్రము" "అయ్య" అను రెండుమాటలు దప్ప మరేమియులేవు. ఐనను హిరణ్యకశిపుని ముఖ్యభూటలలో కాలనాథుడు ముఖ్యుడైనందున కాలనాథుని భాషప్రదర్శనము ఆతని ప్రవర్తన హిరణ్యకశిపుని పాత్ర కన్నయో విధముల మెరుగుపెట్టుచుండెను. శ్రీ సుబ్బారావుగారు వచించుటకు వచనము పాడుటకు పద్యములు శ్రేతండా తమ యద్భుత శాస్త్రకాశ్రియముచే హిరణ్యకశిపునకు తగిన భటు డనిపించుకొనెను.

ప్రహ్వనాటకమును ధరించిన బాలకులు తదితరులు వారి వారి పాత్రలను చక్కగా ప్రదర్శింపగలిగి నందుల కెంతయు వందనములు.

నాటకము నుచితముగ నొసంగిన శ్రీ మైలవరరాజుగారికిని కావలసిన మెంబర్ల నందరను పంపిన శ్రీ మోతే నారాయణరావు గారికిని గుడివాడ నివాసులు డి. రామారావు గారికిని ఇంక మారనేకవిధముల తోడ్పడిన మిత్రులందరికిని మనఃపూర్వక వందనములు.

నాటకమునకు వాదాపు రు. 1800 లు సమాలేపనది. అందులో నాల్గవంతు ఖర్చు తైనవి. ఖర్చులు పోను మిగిలిన ద్రవ్యము శారదానికేతనమునకు చేరినది. నాట్యమండలివారి నాదర్శనముగాగొని యింక కొన్ని నాటకములవారు ధర్మముగా నాటకములను ప్రదర్శించి యిచ్చుటకు సమర్థులైనారు. అట్టివారికి మనఃపూర్వక వందనములు. జాతీయ సంస్థలను పోషించుట వారి ధర్మములలో నొకటియని ఆంధ్రనాటకకళాపోషకులు మనఃపూర్వక తలంచిన యెంతో సహాయము జరుగగలదని నిస్సంకోచముగ జెప్పవచ్చును.

అవ్వారి హనుమయ్య, మాజీజరు, శారదానికేతనము, గుంటూరు.

మద్రాసువార్షికోత్సవము

మొదలు ఇ. డి. నస్సున్ & కంపెనీ లి మి టె డ్.,

వారు వైన తెలుగుబసిన శేరునందు బొంబాయిలో పలుకరముల మిల్లులందు తమరూకాబసిన అనేకరకముల జవిరీ దినుసులను ప్రదర్శింపబోవుచున్నారని యిందుములముగా అంగణిని తెలియజేయుచున్నారు. ప్రస్తుతము హిందూశాస్త్రమునకు అనేక రుకాణములందు విక్రయింపబడుచున్నట్టి వాటి యొక్క శ్రేష్ఠత్వము మీకు తెలియుటకొరకే ఈ ప్రకారము చేయబడుచున్నది. హిందూదేశమునందున్న ఏయూరివారైనను ధరలకు, ఇతర వివరములకు మాకు నేరులో తెలుపగోతదము. మద్రాసు రాజధానివారివద్దనుండి వచ్చు విచారణలు ప్రత్యేకముగా గమనించబడి, ఏరకము కావలసినను మిక్కిలి జాగ్రత్తతో వారికోరికమేరకు పంపబడును.

వైకంపెనీ ప్రతినిధి బొంబాయి మిల్లు

ఓనర్స్ స్టాల్ వద్ద ప్రతిరోజును హాజరుగా నుండి మీకు కావలసిన వివరములను తెలుపును.

మీరు మేలుకరము

ఇండియా జెల్లీ దినుసులను చౌక ధరలకు కొనుటకు పిలుగా నున్నప్పుడు మీ మీరు మీపైకమును విడేశములకు పంపవలెను!

నిరాశచెందిన తీరని శుక్లనష్టము

నపుంసకత్వము ఇంద్రియదుర్బలమునకుపుంస్వము పెంపొందుటకు

వీర్యవృద్ధికి అమూల్యాపధములు

ఒక సుప్రసిద్ధాంగ్లవైద్యుని యోగ్యతాపత్రము

మద్రాసునందు 45 బందరుపీల్ లోనున్న "అమృతరత్నాకరము" వారిచే తయారుచేయబడిన వీర్యబంధు, రతిరంజక మాత్రలును రతిరంజక తైలమును నారోగులనిమిత్తం పరిక్షించి తిని. నిరాశచెంది తీరని శుక్లనష్టము, నపుంసకత్వము పుంస్వలోపము మున్నగువ్యాధులపై అద్భుతముగా పనిచేసినవి. వీర్యబంధు ధాతుపుష్టికిని వీర్యస్తంభనకును రతిరంజక మాత్రలు మగతనమును పెంపుచేయుటకును ప్రైవేటుతైలము నపుంసకత్వమునకును వాడగా ఇదివరకు కుదురనికేసులపై అమోఘముగా పనిచేసి గొప్పగుణ మిచ్చినవి. హిందూదేశముందు తయారుచేయబడు ఔషధము లన్నిటిలోను గుణమందు సాటిలేనివనియు ఎక్కువ వీర్యవంతమును కై నంతయునైనవనియు పరిక్షించి కనుగొంటిని. వైద్యులచే భాషపడువారందరు అమృతరత్నాకరము కంపెనీవారి అమూల్యమైన ఔషధములు కొని సుఖింప నాహ్వాదయపూర్వకముగా మీకు సిఫారసు చేయుచున్నాను.

డాక్టరు డి. దావూన్స్ పిల్లే హానరబుల్ కలనల్ డాక్టరు డి. దావూన్స్ పిల్లే వి. యె. వి. యం. యస్. యం. డి. పి. హెచ్. డి. యల్. డి. ప్రెసిడెంటు, ఇంటర్నేషనల్ మెంటికల్చరల్ సొసైటీ.

ముఖ్యమైన మూడువిషయములు

ఆరోగ్యమును, విశ్వగ్రహము, ధనము వీటినే మానవుడెప్పుడు కాంక్షించును. వీటిని సంపాదించుటకు మరేమియు కష్టపడనవసరములేదు అయితే 150 పుటలు గల

కామ శాస్త్రమును

చదివినచాలును. ఒక కాట్టు వ్రాసిన మీకు యిలాముగా తపాల్ ఖర్చులేక పంపబడును. ఆతంకనిగ్రహసార్వసీ, 28, వ్రాజ్యే, మద్రాసు. బ్రాంచి:— మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము

చరకచికిత్సాస్తానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మవకాశిక రు. 1 0264 డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశ్రీ, బెజవాడ.

చిలుక పాలిషు

చిలుక పాలిషును ఉపయోగించుట వలన జోళ్లకు కాంతి కలుగునని మేము

దృఢముగా చెప్పగలము.

జోళ్లకు దీనిని తరుచుగ నుపయోగించుటవలన, అవి సొగసుగను, మృదువుగనుండుటయేగాక, చాల కాలమువరకును మన్నునని మీరు జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను. ఎండలు కాయు రోజులలో మీ యొక్క జోళ్లకు చిలుక పాలిషు నుపయోగించుట వలన మీ జోళ్లు యెండవలన పగలకుండును, కుట్లు తెగిపోకుండును, కాపాడును. చిలుక పాలిషు నీళ్లను జోళ్లలోనికి రాకుండ ఆపును. కాబట్టి దీనిని వర్ష కాలము లో వాడుడు. దీనిని వాడిన చెమ్మవలన త్రోలు చివుకకుండు యుండును. ప్రత్యేకముగా హిందూదేశము కొరకు దీనిని మంచి వస్తువులచే తయారుచేసితిమి దీనియందు జంతువులయొక్క కొవ్వు యంతమాత్రము కలియలేదు.

APJ

మేన్ పన్ పాలిషు, కర్రసామానులకు ఉపయోగించిన అద్దమువలె కాంతినిచ్చును ఈ రోజుననే ఒక డబ్బీని తీసి చూడుము.

యూరపియనులు

యం. సి. సి. తో పోటీ

కలకత్తా, డిసెంబరు 27—యం. సి. సి. వారు నేడు యూరపియనులతో నాడిరి. యూరపియను నందు 4 గంటలూడి 145 రన్లు లతో జైతైరి. మొదటి రెండు వికెట్లును స్వేచ్ఛలోనే పడిపోయెను. కాని తరువాత బలోసి, క్యాంప్ బెలుగాడ్లు 32 రన్లులచేసిరి. హోస్లిగారు 14 నిమిషములలో 31 రన్లులచేసెను. యం. సి. సి. 25 నిమిషములు మాత్రము బాటుచేసిరి. మొదటివికెట్లు జేటుగాలేదు. 22 రన్లులుచేసిరి. రేపు తిరిగి యాడెదరు. (అ. ప్రె.)

వర్ష పాతము

సిల్వా, డిసెంబరు 27:—దక్షిణ బెంగాలులో వర్షము సామాన్యముగ నున్నది. ఉత్తరబెంగా అస్సాములలోగూడ వర్షము న్నుడి.

నూతన:—అస్సాము, బెంగాలు ఉత్తరబెంగాలులలో వర్షము హెచ్చునను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి, డిసెంబరు 27:—రెండు కంపెనీలలో 85 వేలవరకు హాసము చేసినందులకు ఇరువురు కాపియర్లు అరెస్టు చేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

అసిస్టెంట్ కమిషనరు లంచములు

తీసికొనుట

విచారణసంఘము నిర్దోషి యనుట

జలంబరు, డిసెంబరు 27:—అసిస్టెంట్ కమిషనరు గుర్తయాలసింగుగారు లంచముల కొనిరను కేసుపై విచారణసంఘము ఏర్పాటుచేయబడెను. వారు 18 కేసులలో 6 విచారించిరి. రను విరోధులు ఇట్టిపట్ట పన్నీరని తెలుపుచు కమిషనరుగారు వాఖ్యాల మిచ్చిరి. పంచాయతీదారులు నివేదికను గవర్నమెంటుకు పంపింతురనియు దీనిపై గవర్నరు చర్య తీసికొందురనియు తెలియచున్నది. (అ. ప్రె.)

సిల్వా, డిసెంబరు 27:—ఆర్యాబాలికా పాఠశాల కట్టు సందర్భమున ఒక శవము ఉంపుబడిన పెట్టెయొ దానిలో ఒక అసిపంజరమును దొరికినది. అది ఒక మిషనరీ కట్టింది 1863 సంవత్సరమందు మిషనరువారి కప్పగించిరట. (అ. ప్రె.)

నాగపురం డిసెంబరు 27:—కాప్తను వాయుడుగారు కలకత్తా పోవుమండ నాగపురమందు చాలచుండి కలిసికొని పారిని గారవించిరి. వారు యం. సి. సి. నాడబోవుమన్నారు. చాల ఉత్సాహముగ నున్నారు. (ప్రీ ప్రెస్)

యావద్భారత పియాసభ

పాట్నా, డిసెంబరు 27:—ప్రాచీనమైన హాషీంథాజీర్ యిస్సహానీగారి అధ్యక్షతక్రింద యావద్భారత పియాసభ యొక్క 19 వ సమావేశము క్రిందటి సోమవారమునాడు పాట్నాలో జరిగెను. అధ్యక్ష ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లిరువురును పియాసంఘమును ఆర్థిక యుగ సాంఘిక యుగ విద్యావిషయకము గ పైకితీసుకొని రావలెననియు హెడజాజీలోనున్న మహమ్మదీయ పవిత్రస్థలములను కాపాడుటమిక్కిలి యవసరమనియు చెప్పిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

బొంబాయి మల్త్రులు

బొంబాయి, డిసెంబరు 27:—సానికస్థలపరిపాలనాశాఖకు సర్ గులాంహుస్సేన్ హిదాయతుల్లాగారును, ఫారెస్టు ఎక్స్ ప్లొరేషన్ శాఖకు డాక్టరు పరంజీపైగారును విద్యాశాఖకు దివానుబహదూర్ ఫారీలాత్ దేశాయిగారును మల్త్రులుగా నియమింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

మాండలే, డిసెంబరు 27:—సర్ హుస్సేన్ బట్లగారు క్రిస్టియన్ మన నెండ్ మేర చర్చిలో ప్రార్థన గావించిరి. (అ. ప్రె.)

41-వ భారత జాతీయ మహాసభ

28 వ తేదీ సాయంకాలములో మహాసభ ముగిసినది

28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మహాత్ముడు కలకత్తాకు వెళ్లెను

1927 డిశంబరులో మహాసభను చెన్నపురిలో జరుపుటకు నిశ్చయించబడెను.

మహాసభలో 27 వ తేదిని ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు

1 కన్యాభారతీయుల సమస్య 2 శాసనసభలలో కాంగ్రెసువారి విధానము 3 సిక్కుసమస్య నాభామహారాజు పదచ్యుతి 4 నిర్మాణవిధానము 5 వంగరాష్ట్రనాయకుల విడుదల

28 వ తేదీని మహాసభలో ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు

నాభామహారాజు తీర్మానమునుగూర్చి బాజా గురుదత్తసింగు పక్షమువారు సభనుండి లేచిపోయిరి.

1 ప్రతినిధి రుసుము ఒకరూపాయిగానే యుండవలెను 2 కాంగ్రెసు సభ్యులు ఎల్లప్పుడునుగూడ కద్దరును ధరింపవలెను. 3 మతకలహములను, కరెన్సీసమస్యలను గూర్చి కార్యసంఘమువారు విచారణ చేయవలెను అను తీర్మానము లామోదింపబడెను.

“విదేశవస్త్రబహిష్కారము పూర్తిగా కొనసాగినచో నేను శాసన సభలపనిలో గూడ చేరెదను” అని మహాత్ముడు నుడివెను.

తుపానువలన చాల నష్టము కలుగుట

కాంగ్రెసుమహాసభా సమావేశము

రెండవరోజు కార్యక్రమము

కన్యా తీర్మానము

“దక్షిణాఫ్రికాలో కన్యాలోదారతనమువారు ఇటీవల భారతీయులు చెల్లించవలసిన తలపన్నును హెచ్చించిరి. అది మొదట 20 పిల్లింగు లుండెను. తరువాత నాణెముల మారకపు మిషతో 30 పిల్లింగులు చేసిరి. ఇప్పుడది 50 పిల్లింగులు చేయుటకు చట్టము జేసిరి. ఈరీతిగా వారు పాశ్చాత్యుల అభిమతానుసారము భారతీయుల లాభమును స్వాతంత్ర్యమును వాంఛలను భంగపరచుచున్నారు.”

శ్రీమతి సరోజినీనాయుడుగారు కన్యాలో భారతీయులపై తలపన్ను ముందుండిన 20 పిల్లింగులనుండి క్రమక్రమముగ 50 పిల్లింగులకు హెచ్చించుట జూడ భారతీయులను హింసించి ఐరోపియనులు బాగుపడుటయే బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమువారి సంకుచితస్వభావ మని జెల్లడిజేయుటకు వేరొకనిదర్శన మని యీ సభవారభిప్రాయపడుచున్నారను తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు ఇట్లు నుడివెరి:- “అనేకశతాబ్దములనుండి ఆఫ్రికాదేశము ఇండియాలోని అదనపు జనసంఖ్యను చేర్చుకొనుచు, వారివల్లనే యభివృద్ధిజేసి తూర్పుఆఫ్రికా భారతీయుల శ్రమవలననే నేడు ఉన్నతస్థితికి వచ్చినను, బ్రిటిషువారు వారిని తగిలిజేయవలెనని చూచుచున్నారు. కన్యాలో భారతీయులు బానిస లగుచున్నారు. (సిగ్గుపిగ్గు)తూర్పుఆఫ్రికానంటి గొప్పదేశమును నిర్మించిన మన దేశీయులు ఆనేకయిగ్గిట్టులు పడుచుండ మనయింటిలో ఆ న్యోన్య పోరాటములతోనుండి వారికి సహాయముజేయ తీరికలేకుండుట కడువిచారకరము. మనలను బాహ్యప్రపంచమునకు ఎరుకపరచ సమర్థులగువారిని సంరక్షించుకొనలేకున్నాము. మనము మనదేశములో సాంఘిక విద్వేషములను విడిచిపెట్టిన వాని అభివృద్ధి చేశారు. వారు పన్ను హెచ్చించుట తప్పుగాదు. ఆ దేశాభివృద్ధికి కారకులైన మనవారిని వారు తరిమివేయజూచుటకు మనబానిసత్వమే గొప్పతప్పు” అని సరోజినీ నాయుడుగారు నుడివెరి.

ఎం. ఎస్. ఆనీగారు

ఈ తీర్మానమును ఎం. ఎస్. ఆనీగారు అనుమదించిరి:-

“తూర్పు ఆఫ్రికాలోను భారతీయుల హక్కులను స్వాతంత్ర్యములను నిరోధించుప్రయత్నములు నానాటికి అధికమగుచున్నవి. ఈతీర్మానమును యీమహాసభవారు ఆమోదించినచో మన మీదివజుమును స్పష్టముగ తెలిపినవారగుదుము. ఆదేశమున నిరపడిన భారతీయుల బిడ్డలకు విద్యాభివృద్ధికి తగినసౌకర్యములను చేయుచున్నామను మిషతో వారుచేయుచున్న చట్టములన్నియుగూడ జాతిద్వేషమువలెనే గలుగుచున్నవి. ప్రతిస్వల్పవిషయములోను భారతీయులను న్యూనతను పాశ్చాత్యులకు అధిక్యమువారు కల్పించుచున్నారు. విద్యావిషయములందుగూడ పాశ్చాత్యులబిడ్డలకు ధనవధికము గావలెనట. ఈవిధేష మేటికో నేను గ్రహింపజాలకున్నాను. కావున ఇండియాదొరతనము వారు ఎంతమాత్రము ఆలస్యముజేయక తూర్పు ఆఫ్రికాలో జరుగుచున్న చట్టములలోని అక్రమములను అచట దొరతనము వారికి తెలియజేయుట అత్యవసరము. దొరతనమువారు అచటి భారతీయులకు న్యాయమును కలుగజేయవలెనని కాంగ్రెసువారు నొక్కి చెప్పుటయేగాక భారతదేశమునందని అన్ని మతములవారు సానుభూతిని కలిగియున్నారని కన్యా భారతీయులకుగూడ తెలుపవలెను.” తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

శాసనసభలలోని విధానము

నేనుగుప్తగారు

26వ తేదీరాత్రి విషయనిర్ణయసభలో ఆమోదింపబడిన యీతీర్మానమును నెనుగుప్తగారు సభలో ప్రతిపాదించిరి. (తీర్మానము యిదివరకే ప్రకటించితిమి)

“ఇప్పుడు స్వరాజ్య పక్షమువారు రెండుపక్షములను ధ్యచిక్కుపడియున్నారు. ఒకపక్షమువారు విధానమును యింకను బిగింపవలె ననుచున్నారు. రెండవపక్షమువారు ఉద్యోగముల స్వీకరింపవలె ననుచున్నారు. ఈరెండుపక్షములవారు ను వేరువేరు దృక్పథములనుండియే స్వరాజ్య పక్షమువారి నాక్షేపించుచుండిరి గాని దేశమునందు స్వరాజ్యపక్షమువారిని నిందించుటలో మాత్రము యీరెండుపక్షములును ఏకభవించె

ను. నిన్న మహాసభ ప్రారంభమైనపుడు అన్యక్షుడొసంగిన గంభీరముగ ప్రారంభోపన్యాసమునందు సంస్కరణములు నిష్ప్రయోజనములని బాగుగ దుజువుచేయబడెను. ఇప్పుడు యీ తీర్మానమును ఆక్షేపించినవి కన్యామసుందర చక్రవర్తిగారు తెలియజేసిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారి విధానము పటిష్టముగ లేదని చక్రవర్తిగారు చలించుచున్నారని ఇది పారబాటు. ఒకవిధానమును నిర్ణయించుట ప్రజలకు రాజకీయములందు గల విజ్ఞానమును ప్రతికర్షించుటయునుగూడ గమనించవలసి యుండును.

“స్వరాజ్యపక్షమువారి విధానమువలన కలిగిన ఫలితమును మీరు మరచితిరా? భారతదేశపరిస్థితులనుగూర్చి చర్చించుటకు రాజప్రతినిధిని ఇండియామంత్రి బ్రిటిషు దేశమునకు పిలిపించినపద్ధతి మనదేశమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వ మేర్పడినప్పిమ్మట రీడింగుప్రభువు రాజప్రతినిధిగ నమ్ముటకు ముందెన్నడును జరుగలేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి నిరోధపద్ధతి యనగనేమా గ్రహింపవలెనను నాందోళనమున ఇండియామంత్రి రీడింగు ప్రభువును పిలువనంపెను. కీర్తిశేషులగు దేశబంధు దాసుగారు ఫరీదుపూరులో నొసంగిన ఉపన్యాసమునకు 24 గంటలలోనే ఇండియామంత్రియగు బర్క్లను హెడు ప్రభువు లండనులో ప్రభువులసభలో నుపన్యసించుచు వినయపూర్వకముగ ప్రత్యుత్తరము సంగ్రహించెను. కాని ఎంతమాత్రమును అధికార పూర్వకముగ ప్రత్యుత్తర మిచ్చి యుండలేదు. ఇదివర కెన్నడైన నిట్లు జరిగెనా? వంగరాష్ట్రములో స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడగు దేశబంధునితో సమాధానమును కుదుర్చుకొనుటకు లిట్టు ప్రభువు కొన్ని నెలలపాటు ప్రయత్నింపలేదా? స్వరాజ్యపక్షము భారతదేశప్రభుత్వముతో యెడతీర్చివేయుచున్నదని వింటుంటున్న ప్రభువు నుడువలేదర్భము స్వరాజ్యపక్ష విధానము భారత సహాయమంత్రికి ఆందోళనపత్రము కలిపించిననుటకు ఇది నిదర్శనము కాదా? కావున స్వరాజ్యపక్షమువారి ఉద్యమమునకు దేశమునందు ప్రజల సహాయము అధికముగ లేదని దురభిప్రాయమును చెందకుము. దేశబంధు దాసుగారి ఫరీదుపూరు ఉపన్యాసమునకు అపార్థములనుకల్పించువారి వ్యాఖ్యానములను నమ్ముకుము. స్వరాజ్యము తక్షణమే లభించుటకు తగిన మార్పును నిబంధనలలో చేయవలెనని మాత్రమే దేశబంధు దాసుగారు కోరియుండిరి. మన విధానమును బుహిసపరచినచో నితరపక్షములవారు మనతోచేరుట నిజమే. కాని దేశాభ్యుదయమును మనము దొరతనమువారికి వశపరచిన వారమురుము. అని నెనుగుప్తగారు నుడివి తీర్మానమునందలి 6 మతములను ప్రత్యేకప్రత్యేకముగ జదివి బ్యాఖ్యానముజేసిరి.

దీనివలన దేశబంధు దాసుగారి విధానమును మేము దుర్బలముగ జేయలేదని మీరు గ్రహింపవచ్చును. శాసనసభలలో యితరపక్షములవారుగూడ మంత్రివర్గములను ఏర్పరువకుండ జేయవలెను” అని నిర్ణయించబడుటచే నెనుగుప్తగారు లోపములగూడ యిప్పుడు తీర్చివేయబడినవి. సంకయమున కేమియును ఎడములేదు.” అని నేను గుప్తగారు నుడివెరి.

ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు

“ఇప్పుడు తీర్మానముగలిగి ఉపపాదించబడిన సవరణలన్నియు అసంవర్ధముగనున్నవి. వానినామోదించినచో యీ తీర్మానము నిరుపయోగమునను. పరవులను స్వీకరింపగూడదని కాన్పూరులో తీర్మానింపబడెను. కావున ఇతిర్దులుగూడ మంత్రివర్గముల నేర్పరుపకుండ జేయుటయును కాంగ్రెసువారి కర్తవ్యమైయున్నది. కాంగ్రెసువారు మంత్రివర్గముల నేర్పరుపక పోయినను యితరులు మంత్రివర్గముల నేర్పరువవుము కాంగ్రెసువారు ఆమోదమును తెలుపరవచ్చును. కాంగ్రెసు లక్ష్యముల జేయకుండుటకే “ఇతిరులు మంత్రివర్గముల నేర్పరుపకుండ జేయవలెను” అనువాక్య విప్రుడు చేర్చబడినది. కడపటియూదకాజాలను రద్దుజేయవలెనని మాజంబారు గురుపాపించిరి గాని స్వరాజ్య పక్షము మొదట యేర్పరుపబడినపుడే వానిలోని విధానము అంగీకరింప బడినది. ఆమూడు క్లాజాలను రద్దుజేసినచో కాంగ్రెసువారి పద్ధతికి విరుద్ధములగు తీర్మానములుగూడ ఉపపాదించుట కనకాశము గలుగవచ్చును. కడపటి వానిని మాడిటిని తీసివేసినచో మెండటి మాడిటినిగూడ ఉపపాదించుట పిలువబడు. జూహూలో గాంధీసహాయముతో ఆలోచించిన మిమ్ముల దాసు నెహ్రూగార్లు చేసిన ప్రకటనయందుగూడ క్లాజాలన్నియు గలవు.

ఈ నిరోధకపద్ధతి విఫలమైనది గావున యానానుభూతికాకాక పక్షనలంబింపవలెనని కొందరు నూచించుచున్నారు. 1924 భారత శాసనసభలో జాతీయపక్ష మేర్పడినపుడు ప్రతి

భుటన పద్ధతి సవరించవలెనని పండిత మాలవ్యాగారు, బి. టి. టి. రంగాచార్యులుగారి నిర్ధారణజేసిరి. అప్పుడు ఆర్థిక చట్టమును తిరస్కరించవలెనని తీర్మానమును పండిత మాలవ్యాగారే ఉపహరించిరి.

“ఇంకొక ప్రభుత్వచట్టమును సవరించువరకును భగవంతు డొంగరిగ అల్పమున నాయంతరాత్మ సమై నామోడించుట అంగీకరింపదు.” అని అప్పుడు మాలవ్యాగారు నుడిచి యున్నారగాన ఆర్థికచట్టమును తిరస్కరించుట నష్టము నిరాకరించుట కాబాలవని యిప్పుడు వారన విలులేదు. నిరంకుశోద్యోగము స్వరాజ్యము లభించుటకు కలిగించుచున్న నిరోధముతో పోల్చిచూచిన మనప్రతిభుటన మంత ప్రబలమైనది కానేకాదు. కాననసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రయత్నము విఫలమైనదని శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు నుడిచిరి. కాననసభలో స్వరాజ్య పక్షమువారి పని యంతరికిని వెల్లడియగుచున్నది. అంతకంటె హెచ్చుగ నేము చేయవలక పోయినచో అందులను చక్రవర్తి గారిపక్షముగారు గావించిన నిరోధమే కారణము కాగలదు.”

మాలవ్యాగారు

“ఈ ప్రాధాన్యమునందు మొదటి రెండువరకులను తీసి వేసినయెడల సరిగనుండును. ప్రజలకు లాభమును కలిగించు చట్టములను బలపరచుటకు మీ రంగీకరించునపుడు, మీరు సమై రెటులు నిరాకరింప గలుగుదురు. మంత్రిపదవులనుగూర్చి యిప్పుడేమి తొందరలేదు. అన్ని శాసన సభలలోను దొరతనముల వారు యిదివరకే మంత్రిపదవుల నేర్పాటుచేసిరి. ఏ శాసన సభలలోనుగూడ కాంగ్రెసువారిసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగ నున మంత్రిపదవులను వసాంపవలెనని కాంగ్రెసువారిని నమువారు కోరవలసిన ఆవశ్యకతయే గలుగలేదు.”

ఒకరు:—చెన్నపురిలో దొరతనవారు కాంగ్రెసువారిని రగ వారు నిరాకరించిరి.

మాలవ్యా:—నావాదముగూడ నదియే. అందువలననే నామీద మంత్రిపదవులవిషయ ప్రస్తుతమని నేనంటిని. నిరంతర ప్రతిభుటనమును మీరు వదలివేసి ప్రజాహిత చట్టముల నామోడింప గోరిరిగాన, అసంగతములనుక్లాజులు కొన్ని యిప్పుడుండుటవలన కాంగ్రెసుకు అపఖ్యాతి గలుగుచున్నది గాన వానినిగూడ రద్దుజేయవలెనని నేను గోరుచున్నాను.”

సత్యమూర్తిగారు

“మితవాదులలో నతివాదియగు మాలవ్యాగారు మొదటి రెండు క్లాజులను తీసివేయవలెననుచున్నారు. బహిష్కరణవాదులలో నతివాదియగు ముజంబరుగారు కడపటి మూడుక్లాజులను తీసివేయవలెననుచున్నారు. ఈ ఐదు క్లాజులను తీసి వచో మిగులునదేమి? నేను అసహాయోద్యమము ఎంతవరకు సాధ్యమో అంతవరకును యాతీర్మానమునందువకాశమియబడి నదని స్పష్టము కాగలదు. చిన్న సవరణల విషయమునతప్ప మొత్తముమీద తీర్మానము తమ కంగీకారముగ నున్నదని మాల వ్యాగారు తలచుచున్నచో వారు కాంగ్రెసునాయకులలో తమ అర్హతను స్వీకరించి ఏకీభావముతో నిరంకుశోద్యోగముల నెదిరించుటకు మాకుతోడ్పడ గోరెదను. నిరంతర ప్రతిభుటను సాగించవలెనను పద్ధతిని మొదట తెచ్చిపెట్టినవారు వి. జె. పటేలుగారు, పండిత మాలవ్యాగారు మున్నగు నాయకుల అనుగ్రహమున నిరంతర ప్రతిభుటనము అసాధ్యమని వెనుకనే గ్రహింపబడెను. కాన 1924 మే లోనే దాని సవరించవలసి వచ్చినది. కావున ఆవిధానమును తాను మార్చితినిని మాలవ్యా గారు చెప్పుకొనుట కెట్టి యాధారములేదు.”

మాలవ్యా:—మీరుగూడ తాతో నేకీభవించినందులకు నేను సంతోషించుచున్నాను.

సత్యమూర్తి:—అలాగై నచో మీరు మాపక్షమున కేల రావలెను. ప్రతిస్థాభంగమని సంబోధించుచున్నారా? మావిధానము అసంగతము కాకుండనున్నచో అట్టి ప్రతిభుటల మనము మేము ఆర్థికచట్టమును తిరస్కరించుదునే యం దుము. మాను స్వతంత్ర్యమును స్వదేశమునందునుగూడ విశ్వాసముగలదు. మాలవ్యాగారి పక్షమునకు యీ రెండిటియందు విశ్వాసములేదు. తాము రాజనీతిజ్ఞులనియు, చర్చయందు ప్రసిద్ధులనియు (ప్రొమింజెరియస్సు) లోకమునకు వెల్లడించుకొనుచున్నారు. స్వరాజ్యము ఊడిపడుటకు వారు డొంగిస్త్రీలు వంక ఎదురు జూచుచున్నారు. మాకు ఆర్థికవిశ్వాసము గలదు. ఎప్పుడు లాంగవలెనే యెప్పుడక్కరలేదో డ్రెడిప్టగారు గ్రహించియున్నారనిగూడ మే మెరుగుదుము. యథానుటల సహకారమునగ నిరంకుశోద్యోగము లాంగిపోవుటయే. రాజ

కీయ సంస్కరణములను కొనసాగింప జేయకుండుటకే మేము దీక్షబూనియున్నాము గాన మాలవ్యాగారు కోరినప్రకారము క్లాజులను రద్దుజేయుటకు నేనంగీకరింప జాలకున్నాను. అంగీకరింప బడవనిగ ఉద్యోగములు నిజముగ నున్నచో కాంగ్రెసు పారే వానిని స్వీకరించియుండుదు. కాని ఎవరినో యొకరిని అందులకు నియమించియుండుదు. ఇప్పుడు మంత్రి లనగ కార్య నిర్వాహక సంఘముల డిఫేదారులు అనియే మాయభిప్రాయము. మంత్రిలకు అధికారము, బాధ్యత, ప్రారంభావకాశము మున్నగునవి యేమియు లేవు. కావున మేము మంత్రిపదవుల నంగీకరింపము.”

ఒకరు:—చెన్నపురిరాష్ట్రము సంగతియేమి?

సత్యమూర్తి:—మేము ఎట్టి వాదనమును జేసియుండ లేదు. అట్టి నూతనయైనను మంత్రిలకు జేసియుండలేదు. పుడ రాసు శాసనసభలో మేము 41 రవు మాత్రమే యున్నాము. కావున అచ్చట మంత్రిపదవులను డిఫేదుట యెటుల యెప్పుడు మాకు సాధ్యమగునో ఇప్పుడు తెలుపవలెను. గుహరాయిగారి సవరణ నామోడించుటవలన ముజంబరుగారి కోర్కెగూడ యీడేరినది. అది చాల ముఖ్యముగ సవరణ. ప్రతివిషయము లోను నిరంకుశత్వమును తొలగించుటయే కాంగ్రెసువారి యాశయమని దానివలన విశదమైనది. కావున చిన్న సంస్కరణముల గూర్చి మనమాలోచింప వలెను. ప్రజలు త్రొక్కుటకు నీరు లేక గోలపెట్టుచున్నను స్వరాజ్యపక్షమువారు నీటి సప్తెని ఆమోదించరని మాలవ్యాగారి పక్షమువారు ముమ్మడి ఎత్తిపాడి చిరి. అందువలననే ప్రజలకు అనుకూలమగు చట్టములమోడింప బడవలెనను వరకు తీర్మానము చేర్చబడెను.”

మాలవ్యా:—నే నట్టినిండను మోపియుండలేదు. ప్రజలకు లాభకరములగు చట్టములను బలపరచవలెనని మీరే వ్రాసి యుంటిరి. మధ్యరాష్ట్రములలో నెట్లమెంటు 80 ఏండ్లనుండి 40 ఏండ్లకు హెచ్చించుటకు దొరతనమువారు సిద్ధముగ నున్న ను స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతికూలురుగ నుండిరి మాత్రము నేను జెప్పియుంటిని.”

సత్యమూర్తిగారు:—అది మాత్రము ఎత్తి పాడువు గాదా? క్రమక్రమముగ మేము నిరంకుశాధికారమును తగ్గింప గోరుచున్నాము. అదియే మా యాశయము. వరియు దేశమున విదేశీయ ప్రభుత్వమునకు పోటీగ జాతీయ ప్రభుత్వమునుగూడ వీర్వరుప గోరుచున్నాము. అదియే సినుఫీను దొరతనము. శాసన సభ్యులను యితరులను గూడ కలిసి పనిజేయుటకు వీలుగ నుండును. వెనుక అసహాయోద్యమము నవలించి శాసనసభ లను, బహిష్కరించినపుడు క్రొత్తగ 60 కోట్ల రూపాయలు పన్నులు వేయబడెను. 30,000 మంది దేశభక్తులు కారాగృహముల కంపబడిరి. అటుపిమ్మట మనము మరల శాసనసభలకు నిలచినపుడు భారతదేశమునందు ప్రతిభుటించగల పక్షము స్వరాజ్యపక్ష మొక్కటియే యని దొరతనమువారు గ్రహింప గల్గిరి. ఈసారి మరల 80 ఏండ్లపాటు శాసనసభలలో పనిజేయుటకు మీరు మా కవకాశము నొసంగినచో స్వరాజ్యము శీఘ్రముగ మనకు లభించుటకు యితరపక్షములవారు ఎవరును జేయ జాలనట్టి కృషిని మేము చేయగలుగుదుము అని నేను వాదా నము జేయుచున్నాను.”

పండిత నెహ్రూగారు

“పదవులను స్వీకరింపటమూ మానుటమూ యనునదియే ప్రధానముగ విచారాంశము. వంగరాష్ట్ర నాయకులను చెర సాలనుండి వదలువరకును అట్టి ఆలోచనయే తలపునకు రాగూ డదు. సంస్కరణములకును నిర్బంధములకును పరస్పరసంబంధ మున్నదని నాయభిప్రాయము గాదు. సంస్కరణముల చట్టము ఆమోదించబడిన తరువాత చాలకాలమునకు పిమ్మటనే బెంగాలు ఆర్డినన్సు చేయబడినది. వంగయువకులలో శ్రేష్ఠులగు వారందరూ కారాగృహములందు నవయుండుండగ, వారు జేసిన నేరముల గూర్చియైన ఎవరికిని తెలియకుండ నుండగ ఆర్థికారము గల మనము పదవులను స్వీకరించుటనుగూర్చి ఎటు లాలోచింప గల్గుదుము? నేడు మనము మంత్రిపదవుల స్వీకరించెదమని భావింపుడు. లేవు నరుల ఆర్థికసన్నాహంతి కఠినచట్ట మను తెచ్చిపెట్టివెనుక జరిగినటులే మనదురాగతముల జరిపెద రనుకొనడు. అప్పుడు మనక రత్నమేమి? వెంటనే మనము మంత్రిపదవులను వదలివేయుటయే గదా క రత్నమగును. కావున ఆచట్టమును రద్దుజేసి రాజకీయభేదిల నందరిని విడుదల జేయ వలెను. లేదా న్యాయస్థానములందు వారికేసులను విచారణ జేయవలెను. అంతవరకును మేము మంత్రిపదవులను స్వీకరింప జాలము అని తెలుపుటయే క రత్నము. వెనుక దేశబంధు దాసు గారును నేనును యీవిషయమును చర్చించినపుడు యిటులనే చెప్పించితిమి. కాని యిప్పుడు పదవులనుగూర్చిన క్లాజును రద్దు

జేయవలెనని మాలవ్యాగారు గోరుచున్నార; దొరతనమువారు సరియైన ప్రత్యుత్తర మిచ్చువరకును, నాయకులను కారాగృహములనుండి వదలువరకును స్వరాజ్యపక్షమువారు పదవుల నెంతమాత్రము స్వీకరింపజాలరు. వంగరాష్ట్ర మింతటి దారుణముగ నవమానమునకు పాల్పడి యుండగ పదవులను స్వీకరించుటకు ఆరాష్ట్రమువారెంతమాత్రమైన నంగీకరింపగలుగుదురా? వంగరాష్ట్రమునకుగల్గిన అగౌరవము భారతదేశమునకు మాత్రములేదా? కావున యీయవ మానము తొలగువరకు పదవులస్వీకరింప వీలులేదు. మే మను కొనినంత హెచ్చుగ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారు నెగ్గజాలక పోయినను భారతరాష్ట్రీయసభలలోను మరి మూడురాష్ట్రీయ సభలలోను కాంగ్రెసువారిసంఖ్య 1928 ఎన్నికలవలనకంటె యిప్పటి యెన్నికలవలన చాల హెచ్చుగనున్నది.

పండిత మాలవ్యాగారి ఉపన్యాసము నాకు చాల ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. వారియందు వారిమిత్రులయందు నాకు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలదు. భారతశాసనసభలందలిపనిని గూర్చి మాకు సమాధానము కలుగగలదని నేను నమ్ముచున్నాను. ఆత్మగౌరవమునకు భంగము కలుగని విషయములలో కలిసి పనిజేయుటకు మాకెంతమాత్రము అభ్యంతరములేదు. కాని పదవులనుమాత్రము మేము స్వీకరింపజాలము. సంస్కరణములను సాగింపనొల్లము. ఈతీర్మానముపైని ఓట్లబిచ్చుటలో దేశీయ నాయకులను నిరంకుశోద్యోగములను చేసిన కార్యములనుగూర్చి కాంగ్రెసువారు తీర్పుజెప్పినవారే యగుదురు. ప్రజలగౌరవ మును నిరంకుశోద్యోగము భంగపరచిరనివిషయము నేను వేరు గ జెప్ప నక్కరలేదు.”

నేనుగూడగారు

“స్వరాజ్యపక్షమును యాపుమాపుటకే ఆర్థికాన్ను చట్ట ముజేయబడెను. వెంటనే నాయకులు ఆరెస్తుజేయబడిరి. నే నిప్పుడుపోయి మేము మంత్రిపదవుల స్వీకరించెదము. సంస్కరణముల సాగించెదమని లిట్టునుప్రభువున కరిగించినచో నేడే నాయకులను విడుదల చేసెదరని నేను బాగుగ నెరుగుదును. కాని అపదతికి కాంగ్రెసువారును స్వరాజ్యపక్షమువారును ఎంతమాత్రమంగీకరింపరు. అంగీకరింపగూడదు.” అని నేనుగూడగారు నుడిచిరి.

ఓట్లు పుచ్చుకొనుట

బి. బాలక రామకృష్ణగారి సవరణపై ఓట్లు పుచ్చు కొనగ ఆసవరణ ఓడిపోయెను.

బి. కె. ముజంబరుగారి సవరణపై ఓట్లు పుచ్చుకొనగ ఆదియను విగిపోయెను.

“శాసనసభలలో స్వరాజ్యపక్షము జేయవలసినపనిని భారతస్థాయిసంఘమువారు నిర్ణయింపవలెను గాని కార్యసంఘ మువారు నిర్ణయింపగూడదు.” అను ముజంబరుగారి సవరణపై ఓట్లు పుచ్చుకొనునపుడు మొదట లెక్క సరిగా లేలేదు. అందు లెన ప్రతిభాకులలోను ప్రత్యేకముగ లెక్కపెట్టుటకు కొందరిని నియమించిరి. అనుకూలురు 451, ప్రతికూలురు 481 మంది. అని లేరినది. మరల లెక్కపెట్టవలెనని ముజంబరుగారునగ లెక్కపెట్టనక్కరలేకుండనే సవరణనామోదించితిమని కార్య సంఘమువారుచెప్పిరి. ఓట్లులేదా మిక్కిలితక్కువగ నున్నది కావున సవరణ నెగ్గినట్లే వారంగీకరించిరి.

“ప్రతిచట్టమును ఎదుర్కొనవలెనని ముజంబరుగారుప పాదించిన సవరణమాత్రము మిక్కిలి హెచ్చుమంది ప్రతికూలు రుగ నుంటచే నది విగిపోయినది.

ప్రధానతీర్మానము నెగ్గుట

తీర్మానములు

(1) ప్రజాప్రతినిధుల కోర్కెలకు దొరతనమువారొనంగు ప్రత్యుత్తరము సంతృప్తికరముగనున్నదని కాంగ్రెసుమహాసభవారుగాని స్థాయిసంఘమువారు గాని నిర్ణయించువరకును మంత్రిపదవులను దొరతనమువారియగల యితర ఉద్యోగములను వేసిని గూడ శాసనసభలోని కాంగ్రెసువారు స్వీకరింప గూడదు. ఇతరులు మంత్రిపదవుల నేర్పరుప గోరినచో గూడ నెదిరించుచుండవలెను.

(2) దొరతనమువారట్టి ప్రత్యుత్తరమిచ్చువరకు గాని, కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారు వేరొకవిధముగ నిర్ణయించువరకుగాని యీదిగువ 4 వ క్లాజులోని మినహాయింపుకు లోబడి శాసనసభలోని కాంగ్రెసువారు నష్టెలను త్రోసివేయుచుండవలెను. బడ్జెటుల నిరాకరించుచుండవలెను.

(3) నిరంకుశోద్యోగముల తమ అధికారములను బలపరచుకొనుటకు ఉపపాదించెడి చట్టముల నన్నింటిని తిరస్కరించుచుండవలెను.

(4) జాతీయతకీ సరియగు పద్ధతి నభివృద్ధి నొందుటకును, ఆర్థిక వ్యవసాయ పారిశ్రామిక వాణిజ్యాది విషయముల యభివృద్ధికిని సాధనములగు చట్టముల బలపరచుచు తీర్మానముల నుపపాదించుచుండవలెను.

(5) వ్యవసాయమునందు రయితల స్థితిని శీఘ్రముగ వృద్ధిపొందించుటకు పెర్మనెంటు సెట్ల మెంటు సౌకర్యములను జేయుటకు సాధనములగు తీర్మానముల నుపపాదించుచు చట్టములను బలపరచుచుండవలెను.

(6) భూస్వాములకును రయితలకును సరిత్రమల యజమానులకును రయితలకును నిష్పాక్షికమగు న్యాయము కలుగునట్లులు పరస్పరము సద్భావమును కలిగించుచు మొత్తముమీద వ్యవసాయపునలను జేయు పనివాండ్ర యొక్కయు యంత్రశాలలలో జేయు శ్రమకారికులయొక్కయు హక్కులను కాపాడుచుండవలెను.

అను నీతీర్మానము హర్ష ద్వయము చేలరగుచుండగ మహా పథలో నామోదింప బడెను.

నిర్మాణవిధాన తీర్మానము

పండిత నైహూగా రుపపాదించుట

“దేశమునందు ప్రజలకు గల రాజకీయహక్కులనుగూర్చి వారికి బాగుగ బోధించుటయును ఆహక్కులను బడయుటకు ప్రజలు నిర్మాణవిధానమును ముఖ్యముగ నూలువడకుట ఖద్దరుకట్టుట అన్ని మతములవాటికి ఐకమత్యము కుదుర్చుట అస్పృశ్యతను తొలగించుట నిన్నుజాతుల నుద్ధరించుట ప్రజలు నిపాపస్తుప్రలను వాడకుండజేయుట సానికసంఘములకు వశపరచుకొనుట గ్రామసంఘములను వశపరచుకొనుట జాతీయవిద్యను వ్యాపింపజేయుట యజమానులకును కార్మికులకును, భూస్వాములకును రయితలకును సామరస్యము కలిగించుట పారిశ్రామిక వ్యవసాయక కార్మికసంఘముల నేర్పరుచుట జాతీయార్థిక పరిశ్రామిక వాణిజ్యాది సౌకర్యములను వృద్ధిపొందించుట మున్నగు కార్యములను నెరవేర్చుచు తమ హక్కులను బడయుటకు కావలసిన ప్రతిఘటన శక్తిని బలమును ప్రజలు బడయగల్గునట్లు వారిని సిద్ధపరచుట మున్నగు శాఖలకు సంబంధించిన నిర్మాణ విధానమును దేశమునందు కొనసాగింప వలెనని కాంగ్రెసు సభ వారు నిశ్చయించిరి.

అను నీతీర్మానమును పండిత నైహూగా రుపపాదించుచు నిటుల నుచిరి:— “శాసనసభలో కొన్ని విషయములలో సంపూర్ణ విజయము కలుగకపోవుటకు ప్రజలలో రాజకీయములందు సమగ్రమగు జ్ఞానము కలుగకపోవుటయే కారణములు గాని అంతకలహములు కారణములు గావు. శాసనసభలు దొరతనమువారి యధీనమునందున్నవి. దేశీయుల అభిప్రాయము దొరతనమును లొంగదీయగలదిగ నుండిననే గాని వారు లొంగరు ఈ తీర్మానము కాన్పూరులో యిదివరకామోదింపబడియే యున్నది.

ఇది కేవలము కాంగ్రెసు రిపోర్టు నలంకరించుటకు మాత్రమే జేయబడినదికాదు ఈరీతిగ ముందు సంవత్సరము దేశమునందు పని జరుగవలెను. హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి వృద్ధి పొందవలెను.”

మూలానా మోకతాలిగారు

“ఇదియే నిజమైన కాంగ్రెసు విధానము. దీనిని దేశీయులు మహాపూర్వకముగ నెరవేర్చినచో కాంగ్రెసుయొక్క ప్రతిష్ఠ మరల చాల వృద్ధిపొందగలదు. స్వాతంత్ర్య సమరమున పనిజేయు యోధులకు ప్రత్యేకచిహ్నము ఖద్దరే యని నేను భావించుచున్నాను. నిర్మాణవిధానమును మనము సాగింపగలిగినచో పోటీ ప్రభుత్వమును మనము ఏర్పరచగలుగుము. అందులకు మనము ధృఢమునెట్లుయే అవోష్టముగాని దేశీయు

లలోజేమియును లేదు. వారిపరకే సిద్ధముగనున్నారు అని మోకతాలిగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఒకరు:—నాయకులుకొట్టుడుచున్నారే. దీనిగతియేమి?

డా॥ సత్యపాలుగారు

“కొన్ని రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ మిక్కిలి తగ్గిపోయినది. కాంగ్రెసుపట్ల తమకు భక్తికలసి చెప్పవారిలోనే కొందరు కాంగ్రెసుయొక్క ప్రతిష్ఠను రూపుమాపుటకు ఎన్నికల సమయములో శక్తివంచనలేకుండ బనిజేసిరి. కాంగ్రెసులోని హిందువులందరు మహమ్మదీయులేయనియు కాంగ్రెసులోని మహమ్మదీయులు కాశరలనియు వారు చూపించిరి. ఇంతమాత్రమున కాంగ్రెసు అంతరించవని నేను ధైర్యముగ చెప్పగలను. నాకు కాంగ్రెసునందును గాంధీ బోపియందును సంపూర్ణ విశ్వాసముగలదు. డా॥ భారవసింగుగారింకను చెరసాలలోనే యున్నార” అని సత్యపాలుగారు నుడివిరి.

ప్రకాశంగారు

“దేశమునందంతటను కాంగ్రెసుసంఘములు విస్తారముగ యేర్పడినందుననే మనకు ఎన్నికలలో జయము విస్తారముగ గల్గినది. అసహాయోద్యమము ప్రబలముగ నున్నపుడు కాంగ్రెసు సంఘములు విస్తారముగ బయలుదేరినవి. ఇప్పుడవి కొన్నిచోట్ల కృశించిపోవుచున్నవని వానికే క్రిమాత్రము నిలచియున్నది. ఇట్లవి కృశించిపోవుట చాల యవమానకరము.”

ఒకరు:—ఎవరికి?

ప్రకాశంగారు:—మీకును నాకును. నిరుడుమనము నిర్మాణవిధానమును ఏమియు సాగింపలేకపోవుట మిక్కిలి యవమానకరము నేనునలు డిమాండును దేశీయులు బలపరచుకొరచుననే దొరతనమువారు తిరస్కరింపగలిగిరి. నిర్మాణ విధానమును సాగించుటవలన దేశీయులలో జ్ఞానాభివృద్ధి కలుగును. అనరమునచ్చినపుడు దేశీయులు వెంటనే సంపూర్ణకాంగ్రెసులుగారు. గాంధీమహాత్ముడు ఒక సంవత్సరము విశ్రాంతి తొలిన మరల కార్యరంగమునకు దిగనుండవలె నే గౌహతి కాంగ్రెసుకు ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యత కల్గినది. మనము సరిగ పనిజేసినచో మహాత్ముడు నాయకత్వమునుగూడవహించును. దొరతనమువారు దేశమునందంతటను కార్యాలయములను నెలకొల్పినట్లు కాంగ్రెసు వారు దేశమునందంతటను గ్రామతాలూకా మండల రాష్ట్రీయాది సంఘములను నెలకొల్పుటచే దొరతనమువారు భీతిపెందిరి.” అని ప్రకాశంగారు నుడివిరి.

ఈ తీర్మానము ఓచనకు చెట్టుగా తీర్మానము కెగ్గెను. విదేశములందు ప్రచారము తీర్మానము

“భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి విదేశీయులకు గూడ అభిమానమును కలిగించుటకు, యధార్థములగు విషయములను విదేశములలో ప్రకటించుచుండవలెను. (2) 1927 జనవరి 20 వ తేదీని బ్రుసెల్సునగరమందు జరుగనున్న పరాధీన జాతుల సభలో కాంగ్రెసు ప్రతినిధిగ నుండవలెనని ప్రస్తుత ముచ్చట నున్న పండిత జవహరిలాలు నైహూగారిని నియమించడమైనది.”

ఈరంగు తీర్మానములను అధ్యక్షుడే ఉపపాదించెను. ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

వంగరాష్ట్రనాయకుల విడుదల తీర్మానము

1818 మూడవ రిగ్యులేషను అక్రమమని కాంగ్రెసు మహాసభలవారును యితరసభలవారును చాలసారులు నిరసించియున్నారు. శాసనసభలలోని నియోజితసభ్యులు ఏకగ్రీవముగ నిరసించిననుగూడ 1925 బెంగాలు క్రిమినలు లాసవరణచట్టమును గూడ ఆమోదించియున్నారు. ఈరెండవ చట్టము ప్రకారము శాంతముగ ప్రజాసేవ జేయుచున్న వారు పెక్కుమందిని అరెస్టుజేసి వారిపైన నేరములమోప కుండను న్యాయస్థానములందు విచారణజేయకుండును యిప్పటికిని కారాగృహములందు నిర్బంధించి యున్నారు. వారు జేసిన నేరమేమో యిప్పటికిని వారికి దెలుపబడలేదు. ఇట్టి అవసర చట్టములను అనులులో బెట్టుట దొరతనమువారి కెంతమాత్రమును న్యాయముగాదు. వారిని యింకను చెరసాలల నుండి వదలకుండుటయు వంగరాష్ట్రమునుండి యితరరాష్ట్రముల కంపుటయు అక్రమమని కాంగ్రెసు వారు ఖండితముగ నిరసించుచున్నారు.”

హార్ని మెనుగారి ఉపన్యాసము

ఈ తీర్మానము నుపపాదించుటకు హార్ని మెనుగారు లేవగనే జయజయధ్వానములు మిన్నముట్టెను. “కాంగ్రెసువారి అభిప్రాయమును స్పష్టపరచుటకు మాత్రమే యీ తీర్మానము ప్రతిపాదింపబడుచున్నది నిర్మాణకార్యక్రమము మున్నగు తీర్మానములను యీమహాసభవా రామోదించియున్నారుగాన, దేశీయులు వానిని సరిగ నెరవేర్చినచో అందువలననే యీ తీర్మానముయొక్క సంతృప్తిగూడ నెరవేరగలదు. వంగరాష్ట్రమున పెక్కుకుటుంబములు దుఃఖమేహృత్వములై యున్నవి. ఆదుఃఖమేములూ ఇతరరాష్ట్రములనుండి గూడ ఆవరించెను. కష్టబాజనమేయున్న వంగరాష్ట్రమునెడల కాంగ్రెసు వారు తమ సానుభూతిని వెల్లడింపవలెను. భారతదేశమంతయు సంగరాష్ట్రమునకు బాసబయ్యెయున్నది. వంగరాష్ట్రనాయకుల విడుదల నేమనలు డిమాండులో ముఖ్యభాగమైయున్నది. ఎట్టి పరచుటను కోరకకుండ నాయకులను విడుదలజేయుట కంగీకరించినచోగాని దొరతనమువారితో కట్టి సమాధానమును కుదురుదు. చారుమగు నీయపకారమువిషయమున పూర్తియగు స్వపరిహారము కలిగిందువరకు మేము దొరతనమువారి కెట్టిసహాయము జేయము” అని కాంగ్రెసువారు వంగరాష్ట్రమువారికి ఆభయమొసంగవలెను.

“వంగరాష్ట్ర నిర్బంధచట్టములను రద్దుజేసెదమని ఆ దొరతనమువారు వాదనములజేసియుండిరి. కాని అటులజేయకపోవుటయేగాక తమిళింకను అధికమున అధికారమును కలిగించునట్టి ఆర్థికసమస్యగూడ లేచ్చి పెట్టిరి. ఈ సభలో కొందరు యధానుకూల సహకారులను గూర్చి మాట్లాడుకొను చున్నారు. ఇట్టివర్గములన దొరతనమువారిద్వారామము ముసస వెళ్లియె యుండిగా దేశహితాన్ని ముంగలే చెరశాల మున్నచోట్ల నవయుచున్న నాయకులపట్ల వసధర్మమును నెరవేర్చుటకు యీ దొరతనమునకు మన మెంతమాత్రము సహాయమును జేయగూడదు. ఓషియాలో సోవియట్ల సాచలబాధించుచున్నారని బర్లినుమోడు ప్రభువు నుడి రెవదేశమునందలి రాజకీయ కైదీలను అంతకంటెను గ బాధించుచున్నారని నేను బర్లిన్ మోడు ప్రభువు కు చెలు పగోరెను. ఈదేశమునం దిట్టి పనులు జరుగుట రీడింగప్రభువునకును ప్రధానన్యాయమూర్తిపదవికిని అతని నీ దేశమునకు నిటను దేశమునకు గూడ మిక్కిలి అవమానకరము న్యాయాధిపతులు నిజముగ దేవతలేయినను విచారణ రహస్యముగ జరిగినచో అన్యాయము జరుగుట నిశ్చయము అనిపర్యాయ ప్రభువు నుడివెను.

సుభాసు చంద్రబోసుగారు స్టేట్సుమను ప్రతికపై ని చెల్లినదావాలో న్యాయమూర్తి బక్షండు గారిచ్చిన తీర్పు నాకు చాల చిత్రముగ నున్నది. బోసు గారు మై దొరతనమువారు నేరము మోపి శిక్ష వేయనేలేదు. ఆ బోసునుగూర్చి ఒకపత్రిక నిండావాక్యములను వ్రాసిన తగిన శిక్ష విధించకపోవుటవలన న్యాయ మంతయు అంతర్లించినదియే నాకు దోచుచున్నది. భారతదేశమందు యిటుపైని యెవ్వరికిని యెట్టి భద్రమును కలజాలదు. ఎల్లప్పుడును భారతదేశమునందు స్వాతంత్ర్యోద్యమములను ఆడచివేయుటమే పనిగా గల యీస్టేట్సుమను పత్రికకు భారతీయుల విజయమునకు వారిల ప్రశంసించుటకు మొగమెటుల చెల్లెనో నేను గ్రహింపజాలకున్నాను.

“ఇండియాదొరతనము మారుటయో తరుమబడుటయో లొంగుటయో జరుగువరకును ఎంతమాత్రము రాజీతి అంగీకరింపజంక్ష సమరమును సాగించుచుండుటయే నావిధియని నేదలంచుచున్నాను. దొరతనమునల ప్రజల కిట్టియక్రమములు జరుగకుండజేయుటయే నాముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది. చరిత్రయందలి పాఠము ఎల్లరికను యెటుల అనుభవమునకు వచ్చి యుండెనో అట్లులే యీదొరతనమునకును అనుభవమునకు రాకతప్పదు. ఆదుర్గతి వెనుక ఆంగ్ల దేశపురాజులకు తప్పలేదు. పరాసు దేశపు ప్రభువులకు తప్పలేదు. అటులే భారత దేశమునందలి యిప్పుడున్న పద్ధతులు మరగచో యిప్పుడున్న దొరతనమునకుగూడ నాగతి తప్పదు.” అహార్ని మెనుగారు నుడివిరి.

సర్దారు శాస్త్రాలసింగు:—దొరతనమునకును ప్రజలకు ముగ్గును ఆగాధము అసతిక్రమణీయము. అధికమున శక్తిగల సర్దారనాయకులు సత్కార్యములకంటె హెచ్చుగ దుష్కార్యములననే సకలోపాయములనులను తమ అధికారముగొనుటకు ప్రయత్నించి యుండుననే మనదేశమున వడుకార్యములను జరుపుచున్నారు.

ఎస్. ఎ. బి.గారు

మనము కానకొల్లంగనము నమలుజరుపకపోవుటనల్లనే గంగరాష్ట్రనాయకులొకనా కా రాగృహమున నవయుచున్నాడు. దేశబంధుదాసుగారు గతించి న పి దు థి ట న ం గ రాష్ట్రమున నాయకుడే లేకుండ పోయినది. అక్కినేన నాయకులు పరస్పర కలహములలో మునిగియుండిరి. 1921-22 లో దేశమునున్న స్థితిని మరల మనమిప్పుడు కలుగ జేయలేకపోయినచో మన నాయకులను యిప్పుడు వలసవలసి (బ్రిటను దేశమునందు) కార్మికపక్షమువారు అధికారమును ఏ హించియున్నరోజులలోనే వంగరాష్ట్రమున ఆర్థిక నెత్తు ఆమోదింప బడుట బ్రిటిషుకార్మిక పక్షమునకు మిక్కిలితన మానకరమగు విషయమును యీనభలోనున్న పాత్రిక లారె న్నుగారికి నుడివెదను" అని బి.గారు నుడివెరి.

తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ నామోదించ బడెను. అంతటి చో నాటికి కలిగియున్నది. (అ. ప్రె. స్పెషలు)

మూడవరోజు చర్య

వచ్చేయేడు కాంగ్రెసు మదరాసులో జరుగును

కర్ణాటక తీర్మానము, శిక్కు-తీర్మానము, ప్రతినిధులనుము చర్చించబడుట

హైదరాబాద్, 28:— 41వ తేదీయ మహాసభ ఎన్.ఎ. ముగిసెను. సభాసభ్యులనుగూర్చి వివేచనలు అభిప్రాయ పరచుచున్నారు. సభ్యులూరిగారు ఆహ్వాన సంఘమువారి భిన్నమందు యీనభ గొప్పచారిత్రిక ప్రాముఖ్యత గలవనిరి. ౪౧ వ సభ్యులను సభను ముగించుచు వసంగిన ఉపన్యాసమునందు వ్యవహార యుక్తమును తీర్మానము గావించబడె ననిరి. పండితహాస్యవిద్యగారు అభ్యుక్తులను పంచనము లర్పించుచు, తన కీసభలన ఆరాధంగము కలిగినవనియు తనపక్షమునకును స్వరాజ్యపక్షము కును వికమత్యము కుదురుట యిది వరకు కన్న దుర్లభ మొనర్చినని నుడివెరి.

నేడు కాంగ్రెసుసభలో చాలతీవ్రముగ చర్చజరిగిన తీర్మానము శిక్కులసమస్యగూర్చి, కర్ణాటక విధిగా ఎల్లప్పుడు ధరించ లేనవేది తీర్మానము, ప్రతినిధుల రుసుము తీర్మానముగూడ గలవనిరి.

అకాలి ప్రతినిధులు కొమగటమారు విఖ్యాత పురుషులను బాబా గిరిధరసింగుగారు ఉపన్యసించిన పిమ్మట నాభాతి గోర్యనము సభలో ఆమోదింప బడకుండుటచే తమనిరసనను జెల్లును అందరు సభను విడిచిపోయిరి. సభలో కొంత ఆలజడి కలిగెను. కాని రి నివహములలో సంతయు సర్దు కొనెను.

దేశముసంస్థానములనుగూర్చియుండుటచే నావిషయము కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి విచారణార్థము విడచిపెట్టబడెను. అట్లు నాభామహారాజుగారియెడల కాంగ్రెసువారు విముఖులు గను న్నారని భావించరాదనియు అభ్యుక్తులు తెలిపిరి.

ప్రతినిధుల రుసుము రూ 1 నుండి రూ 10 హెచ్చించుటనుగూర్చి మహాసభలో అత్యధిక సంఖ్యాకులచే తిరస్కరింపబడి చెల్లాములో గాంధీమహాత్మునిచే తగ్గింపబడిన టైరూ 1 గ ఉండవలెనని తీర్మానించిరి. కాంగ్రెసుసభ్యులందరు కర్ణాటకను సదా ధరించవలెనను తీర్మాన మింతకన్న ముఖ్యమైనది.

బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు, ఇదివరకు ముఖ్యుల సరము లందు ఖద్దరు ధరింపవలెనని తీర్మానించిన స్వరాజ్యయు లే యిప్పుడు సదా ధరింపవలెనను ప్రాతనిబంధనను బలపరచుట గాంచి సంతరించిరినని జెప్పిరి.

గాంధీ మహాత్ముడు తాను కానన సభాకార్యక్రమము గూర్చి మరచిపోలేదు. విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణము జయ ప్రథముగ జరిగినచో తాను కానన సభా కార్యక్రమమునందు చేతదననియు జెప్పెను.

శ్రీనివాసయ్యగారు కర్ణాటక స్వరాజ్యము స్వరాజ్యమే కర్ణాటక తానంగీకరింప కున్న ను, ప్రజలను స్వరాజ్యమునకు దృక్పథమునకు మరల్చుట కిదియే ముఖ్యసాధనమని అంగీకరింతుననిరి. "కాననసభాకార్యక్రమము ఒక చదరంగపు టైటువంటిది. గాంధీగారు నూచించిన నిర్మాణకార్యక్రమమే దేశ శాశ్వతమైనది. రాజకీయ టైటును విడుదలజేయవలెనను పరతు ఉండకతప్పదుకాని బాని కంగీకరించినంతవరకు

మన రాజీ కుమరనేరదు. మనమందరము క్షీరస్థానము నధిష్ఠించి యున్నాము. రాజ్యాంగవిధానము మారకుండుటచే కాంగ్రెసు లో అన్ని పక్షములవారు ఏకముగాదలచుచున్నారు. చాలసం తోషముగనున్నది. అట్లు జరుగజేమోయని నేను భయపడుచుంటిని. కాని మనము సమరస్పద్ధులై యున్నపుడు మనమాయాధముల దిగువ విడువరాదు." అని చెప్పి మహాసభవారు కరెన్సీవిషయమునను, సాంఘిక విద్వేషముల గూర్చియు వివారింప కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి కధికార మిచ్చినందుకు సంతసము జెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

మదరాసులో కాంగ్రెసు

41వ తేదీన కాంగ్రెసు విషయనిర్ణయసభ సమావేశమయినపుడు వచ్చేయేడు కాంగ్రెసు జరుపవలసిన స్థలమునుగూర్చి విచారించిరి. రాయలు కమిషను రానున్నదిగాన రాష్ట్రీయ కేంద్రస్థానమున నగరములో నెట్లుటైన జరుపవలెనని నిశ్చయించిరి.

మదరాసువారి ఆహ్వానము నంగీకరించి అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు మదరాసులో జరుప నిశ్చయించిరి. (అ. ప్రె.)

సోషలిస్టు కరపత్రములు

ఈ సంతకము కాంగ్రెసుసభ ప్రారంభదినమున ప్రతియేడువలెనే ఇంగ్లాండులోని సోషలిస్టు పక్షమువారి కరపత్రములు పంచిపెట్టబడెను. కరపత్రము 16 పేజీలుగలది. లండనులో దారిటు ప్రెసునందు ముద్రించబడినవి. ఇండియాలో గా "జీ" య పక్షము లందఱ్ఱే భేదములేదనియు, ఏపక్షము వారుగూడ సర్వమానస స్వాతంత్ర్యము నియోజకపు హక్కుల గూర్చి పనిజేయుటలేదనియు ప్రజాపక్ష మొకటి యేర్పడినచో సాంఘికవిద్వేషము లణగగలవనియు సామ్రాజ్యవాదులతో తమ రాజకీయపక్షనాయకులగు ధనికులు రాజీ కుమరచ్చకొని తమకునష్టము కలుగకుండ ప్రజలు కాపాడుకొనవలెననియు ఎల్లరకు ఎన్నికహక్కు నొసంగ పాటుబడు జాతీయపక్షము స్థాపించబడుకన్నచో జాతీయోద్యమము నెరవేరవు. స్వాతంత్ర్యము చేకూరదు అని ఆకరపత్రము నందు గలదు. (అ. ప్రె.)

తుపానువలన నష్టము

27-వ తేదీరాత్రి గొప్పగాలివాన పట్టినది

టాండవనగరమున 27-వ తేదీరాత్రి గొప్పగాలివాన పట్టి నందున ప్రతినిధులకును ప్రేక్షకులకును యేర్పడవలసిన ఖద్దరు డేరాలు చిరిగిపోయినవి. అందువలన వారు పరుండుటకు ఒక స్పెషలు ట్రెయిను యేర్పాటుచేయబడెను. వారా ట్రెయిను లోను మహాసభశాలలోను పరుండిరి. 28-వ తేదీ ఉదయమున ప్రతినిధులు నివసించుటకు 1000 మందికి తావుగల ఒక స్త్రీమరును అద్దెకు మాట్లాడిరి. ప్రతినిధులు తమ సామగ్రిలను డేరాలలో నుండి స్త్రీమరులలోకి తీసుకొనిపోవుటకు మహాసభ ఒకగంట ఆలస్యముగా ప్రారంభింపబడెను.

ఈకారణమున 28-వ తేదీని విషయనిర్ణయసభ ఉదయము 8 1/2 గంటలకు ప్రారంభమైనది.

గొహతి కాంగ్రెసు

డాక్టరు మూంజిగారి అభిప్రాయములు

టాండవనగరము, దీనంబరు 8: కలకత్తాకు పోవుచున్న డాక్టరు మూంజిగారిని అమినుగామనందు ఆరోపియే టెడ్ ప్రెసు ప్రతినిధి సందర్శించి, వారీక్రింద అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—

కాంగ్రెసు నిబంధనలలో ఖద్దరుధారణకు సంబంధించిన నిర్ణయము బూటకమును నృధిచేయగలదు. మంత్రివర్గములు ఏర్పడకుండునట్లు స్వరాజ్యపక్షమువారు పనిచేయవలయునని కావించబడిన తీర్మానమును ఉత్సవముతో ఆచరణయందుంచుట అసాధ్యమగును. స్వరాజ్యపక్షమువారు ఎట్లుపనిచేసినను అన్ని రాష్ట్రములందును మంత్రివర్గము లేర్పడగలవు. మధ్యపరగణాలో కాంగ్రెసుపక్షమువారుతప్ప మరెవ్వరు మంత్రివర్గమేర్పడువలెదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రివర్గమేర్పడిన తరుచేయిందుండు అధికారములన్నిటిని కాంగ్రెసుపక్షము వారికే ఇచ్చెదరు. ప్రభుత్వవర్గమున కాంగ్రెసునిబంధనల ననుసరించి పనిజరుగునట్లు మధ్యపరగణాల కాంగ్రెసుపక్షము వారు కృషి నలువగలరు. (అ. ప్రె. స్పె.)

విషయనిర్ణయసభ

సంప్రాప్త స్వాతంత్ర్య తీర్మానము ఓడిపోవుట

27వ తేదీన విషయనిర్ణయ సభలో హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయగూర్చి నేనుగూర్చగా రొకతీర్మానము ప్రతిపాదించిరి. ఈవిషయమున అన్ని కాంగ్రెసు సంఘములవారు శ్రద్ధగపని జేయుటనుగూర్చి భారతకాంగ్రెసు సంఘమువారు ఏర్పాటు జేయవలెనని తీర్మానమునందు గలదు. దీనిపై కొంతచర్చ జరిగినపిమ్మట దీనిని కార్యసంఘమునకు పంపుటకు నిశ్చయించిరి.

అక్టోబరు 1 వ తేదీకి కాంగ్రెసుసభ్యులుగ నుండనివారు మహాసభ ప్రతినిధులుగ యె న్ను కొ న బ డ గూ డ దు అనుసవరణ యామోదింపబడెను. సన్యాససంఘమువారు కాకుండనే కాంగ్రెసుమహాసభ ప్రతినిధులు 6000 మంది యుండవలెను అను సవరణగూడ ఆమోదింపబడెను.

ప్రతినిధి రుసుము రూ 10 గ నుండుటకు తీర్మానింపబడెను. కాంగ్రెసురిపోర్టును సభ్యులకు ఉచితముగ నీ యి వ లె న ను తీర్మానము ఆమోదిం పబడెను.

కరెన్సీ విషయమును, నాభా మహారాజునకు రాజ్యాధికారము నొసంగవలెనను విషయములను గూర్చి విచారింప కార్యసంఘమువారికి అనుజ్ఞనిచ్చిరి.

సంప్రాప్త స్వాతంత్ర్యమే ముఖ్యాశయముగ నుండవలెనని సాంబమూర్తిగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించగ గాంధీమహాత్ముడు దానిని ఖండించుచు గంభీరముగ నుపన్యాసము నొసంగెను. అంతట సాంబమూర్తిగారి తీర్మానము తిరస్కరింపబడెను.

అభ్యుక్తుని ప్రసంగము.

ముగ్గుము బుట్లుకు

మా అభిప్రాయమే సత్యమయ్యెను. భారతదేశమందలి హిందూ సంఘమునకు చెందిన కాంగ్రెసునకు నాయకత్వము వహించి తెలివిలేమని చాటించెను. ఘనాదర్శకులను సామాన్య ఆచరణలతో జతపరిచి పరిస్థితులు గమనింపలేదని బోధపరచెను. ఉపన్యాసమంతటిలోను ముఖ్య విషయము: ప్రజలందరను వారి హక్కులు వారు తెలిసికొనునట్లుచేయవలెను. వారికి జరిగిన అనమానములు వారికిగల హక్కులను వారికి తెలియవు. అని చెప్పిరి.

స్వరాజ్య (లాహోరు)

సంఘద్వేషమే సంఘనాశనమునకు గారణమని నూచించుటలో సత్యమును బయల్పెట్టిరి. వారు చేసిన నూచనలు మనఃస్ఫూర్తిగ ఆచరణలో పెట్టిన సంఘద్వేష బీజము నశించును. సంఘైక్యతకు ఆయన గావించిన ఎన్నపము అందరి మనసులను నాటగలడు.

బండేమాతరము

నిజపరిస్థితులు గమనింపక వేదాంతము మాట్లాడజొచ్చిరి. అభ్యుక్తునివిన్నప మేమన అందరు కలియవలెను. స్వరాజ్యవాదులకు పరతు లడుగకుండ లొంగవలెను.

సివిలు మిలిటరీ గెజెటు

అయ్యంగారు పాపస్వామిని క్రొత్తవిషయము లేవియు లేవు. సంఘ ద్వేషములు అనుమానములచే కలుగుచున్నవనుటలో ఆయన సత్యమునే చెప్పిరి. భారతీయులలో సంఘ ద్వేషము లోతుగ పాదుకొన లేదనుట తప్పు. అ. ప్రె.

అఖిలభారత జ్యోతిష మహాసభ

తెల్లము డిసెంబరు 27:— అఖిలభారత జ్యోతిషమహాసభ నిష్పీ ప్రారంభమయ్యెను. ఉత్తరాదిమత జగద్గురుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. అనేక పండితులు వచ్చియుండిరి. ముఖ్యులు కేటార్జురువతోడీ, గణేశజీ, అప్పాజీగార్లు మహారాష్ట్రము నుండియు, కాళిక్ష్ణమాచార్య, వెంకటరామశాస్త్రి, పెడపర్తి సోదరులు, వెంకట దివజ్జాజిగార్లు ఆంధ్రమునుండియు, వచ్చిరి. ఛర్చలు జరుగుచున్నవి. అపధానశిరోమణి కృష్ణమాచార్యులవారి రాకకు చాలమంది సంతరించుచు సభ కలంకారమనిరి. ఇంకను చాలమంది రానున్నారు. (తెలి.)

14-వ భారత శాస్త్రైక మహాసభ

లాహోరు, డిసెంబరు 28:—లాహోరులో జనవరి 2-వ తేదీన సర్ జె. సి. బోసుగారి అధ్యక్షతక్రింద అఖిల భారత శాస్త్రైక మహాసభ సమావేశమగును. అభ్యుక్తుడు బోసుగారు 2-వ తేదీన వత్తురు. మొదటిసోజా కార్యక్రమమందు వసభోజనము, సర్ మహామందుషాగారివిందు, అభ్యుక్తకోపన్యాసము జరుగును. అప్పుడు గవర్నరుగారు అధ్యక్షత వహింతురు.

అభ్యుక్తుడును సభ్యులును 7-వ జనవరిని హరప్ప, కేనాలా వెళ్లి అచ్చట పరిశోధనల చూచుదు. (అ. ప్రె.)

రాజకీయ ఖైదీల మహాసభ

గౌహతి లో 27 వ తేదీని సమావేశమగుట

అధ్యక్షునియొక్కయు సన్మానసంఘాధ్యక్షునియొక్కయు ఉపన్యాసములు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ స్పెషలు)

పాండవనగరము, డిశంబరు 27:—యావద్భారత రాజకీయ ఖైదీల మహాసభ నేటిదినము ఉదయం కాంగ్రెసు శిబిరమున డాక్టరు బి. యా. దత్తుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. వీరు శ్రద్ధానందస్వామిగారి సోదరులు. దీర్ఘకాలము భారతదేశమునుండి బహిష్కరింపబడి రెండు సంవత్సరముల క్రిందనే ఈదేశమునకు వచ్చియుండిరి.

సన్మానసంఘాధ్యక్షు లగు యస్. సి. బార్గోలిగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసగుచు ఇట్లు చెప్పిరి—పవిత్రమున పాండవనగరమునకు వచ్చిన మీకు హృదయపూర్వకస్వాగత మొసగుచున్నాను. స్వాతంత్ర్యాభిలాష గలవారు ఒకచోట సమావేశమై తమ నిర్మాణమును బలపరచుకొని భావిభారత పార్లమెంటు పునాది నేర్పరచుటకు ఈ మహాసమావేశములు సాధనములుగ నున్నవి.

శ్రీ శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామిజీ

శ్రద్ధానందస్వామి మరణము మనలను చింతాసముద్రమున ముంచివైచుచున్నది. తేజస్సుతోనిండిన ఆవిశాలనయనములు ఆజానాబాహువులతో మాడిన ఆసుందరవిగ్రహము పాపచింత ఆపవిత్ర ఆదర్శము మనము ఎన్నటికి మరచజాలము. ఘూర్గాల కత్తుల దాడికి వెరవని మహావీరుడు నే జ్ఞాకపిరికి పందచే వధింపబడెను. భారతదేశమంతయు దుఃఖసముద్రమున మునిగియున్నది. కాని భగవంతునినిర్ణయము దురవగాహమైనది. భగవంతుడు కరుణామూరి యగుటచే స్వామి కవిభేదములతో తన్నుకొనుచున్న మనలకు చక్కని గుణపాఠము గరపిచాడు. అయినను దేశీయస్వాతంత్ర్య యోధులలో అగ్రగణ్యులైన వారు మనలను విడిపోవుట మన దురదృష్టము. రాజకీయ ఖైదీల మిత్రుడును ఆత్మడును అగు చిత్తరంజనుని యెడబాటుచే కుండుచున్న మనకు శ్రద్ధానందుని మరణము గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటువలె నుండగలదు.

అసహాయోద్యమము

కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠాపన గొప్ప సందేశమును చాటుచున్నది. కాని కాంగ్రెసు నిర్ణయమును ఆమోదింపజాలక ప్రత్యేక కక్షల నేర్పరచు కొనువారి వైఖరిని నేను ఆమోదింప జాలకున్నాను. మనము అభిప్రాయములను నిర్భీతిగను సహేతుకముగను ప్రకటింపవలయును. కాని అధికసంఖ్యాకుల నిర్ణయము స్వంత అభిప్రాయములకు విరుద్ధముగనున్నను దానినే ఆదరించుట అవసరము. అసహాయోద్యమము తీవ్రముగ నున్నపుడే ప్రజలు అతిదూరి ఎట్టి భేదములు లేక ఒకటే ఆదర్శము నుండుకొని పనిచేసిరి. ఇందులకు యుగమహాపురుషుడగు గాంధీమహాత్ముడు వందనీయుడు. కాని మహాత్ముడు నాయకత్వమును వదలుకొనినదిమొదలు ఉద్యమమునందలిపటుత్వము క్షీణించినది. ఆదర్శముల బలము తగ్గినది. కాని అన్ని పక్షములలోను అఖండముగ దేశసేవ చేసినవారు, గొప్ప బాధల ననుభవించి త్యాగము ప్రకటించినవారు ఉన్నారు. భిన్న పక్షములకు చేరినవారైనను అందరు దేశవిముక్తి కోరుచునే యున్నారు. కాని ఇట్టి స్వాతంత్ర్యాభిలాషగలవారు అల్పభేదములను పాటించి దేశపుబలము క్షీణింపచేయుట విషాదకరము.

స్వాతంత్ర్యము కడు వాంఛనీయము. తోడిమానవుల సుధరించుటకై ఎట్టిత్యాగమున కైనను సంసిద్ధులమై యుండవలెను. కష్టముల ననుభవించునప్పుడు దౌర్బల్యము కనబరుపగూడదు. తోడివారందరు సుఖముగ జీవితము గడపుచు ధనమార్జించుచుండగ మనము కారాగృహములందు పలుబాధల సహించుట కష్టమేకాని దేశమకొరకై బాధల ననుభవించువారు ధన్యులు. దేశమున ఇట్టి అభిప్రాయము బలపడుటకు ఈరాజకీయ ఖైదీల మహాసభ సాధనకారిగ నుండవలెను. రాజకీయ ఖైదీల ఖైదరుల ప్రచారమునకు పూనుకొనుట అన్నివిధముల లాభకరము. గాంధీమహాత్ముని నిరాడంబరత్వమును ఆదర్శముగ గైకొని రాజులను నేవించిన గొప్పఫలితములు కలుగగలవు రాజకీయ ఖైదీలకు ఇంతకన్న ఉత్కృష్టముగ కార్య ముండదు.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

మహాసభాధ్యక్షులుగ భూషేంద్రనాథదత్తుగారు ఇట్లు పన్నెంచిరి.

ఈ మహాసభ ప్రధానోద్దేశము రాజకీయ ఖైదీల నొకటిగ చేర్చి భారతదేశ విముక్తికై తనవిధమున ప్రయత్నించుట యేయని చెప్పవచ్చును. రాజకీయ ఖైదీలను రెండుతరగతులుగ విభజింపవచ్చును: (1) విప్లవోద్యమముల సందర్భమున ఖైదీలకు వెల్లినవారు (2) అసహాయోద్యమము సందర్భమున ఖైదీలకు వెల్లినవారు. విప్లవోద్యమ సందర్భమున శిక్షల ననుభవించువారిని ఈకాలపు రాజకీయనాయకులు తిరస్కరించుచున్నారు. అసహాయోద్యమమున శిక్షపొందినవారు గౌరవింపబడుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యవిముక్తికై అందరికన్న ముందుగ నిలిచి ధోరణులను కష్టముల ననుభవించినవారిని ఈవిధముగ తిరస్కరించుట ఉచితముకాదు. ఇందులకు కారణ మేమనిన మనమింకను ధనమును పూజించుచుండుటయేయని చెప్పవచ్చును. ప్రపంచమున ధనికుల ప్రాబల్యమే అధికముగనున్నది. ఇది మనమనోదాస్యమును ప్రకటించుచున్నది. ధనికులు గౌరవవంతులు. ప్రజాభిప్రాయమును నిర్ణయించుచున్నారుగాని బాధపడవలసినప్పుడు త్యాగము చూపవలసినప్పుడు కనబడరు.

నిర్మాణకార్యక్రమము

ప్రజలయందు వికమత్యమేర్పడుటకు చక్కని నిర్మాణమేర్పరచవలయును. అప్పుడు శాసనోల్లంఘన విధానమును అమలునందుంచవచ్చును. ప్రజలయందు వికమత్యబలము లేకున్న బలవంతులకు ఈ ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించుట అసాధ్యమగును. బ్రిటిషువారిశిరంగులయెదుట మనము నామరూపములు లేక నశించెదము. అసహాయోద్యమమునకు పూర్వమే మధ్య తరగతులవారే రాజకీయవిషయములందు శ్రద్ధవహించుచుండిరి. గాంధీమహాత్ముడు నాయకత్వము వహించిన పిమ్మట ప్రజలలో నూతనోద్రేకము ఏర్పడెను. సత్యాగ్రహము శాసనోల్లంఘనము హఠాత్తాళము మున్నగు నూతన విధానములు ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చెను. స్వాతంత్ర్యసంగ్రామమును ఈవిధమున నూతన పద్ధతుల ననుసరించి జరుపుట ప్రపంచమునకు అచ్చెరువు కలుగజేసెను. ప్రజలయందు అద్వితీయమున ప్రబోధ మేర్పడుటచే కొన్నిచోట్ల ప్రజోత్సాహము తప్పుదారి తిరిగెను. మలబారు నందు చౌరీచౌరాయందు హత్యలుజరిగెను. అందుచే విప్లవోద్యమములకు వెరచు మధ్యతరగతులకు చేరిన నాయకులు భయపడి అసహాయోద్యమమును విడనాడిరి. ఇంతయు చూచిన నాయకత్వము వహింప మధ్యతరగతులవారు అసమర్థులని స్పష్టమైనది. మధ్యతరగతులవారిని నమ్ముకొనిన తప్పక ముప్పు వాటిల్లును. వారు ఎల్లప్పుడు స్వలాభముకొరకు ప్రాకులాడుచుండెదరు. రాండుటేబిలు సమావేశములతో ఈసమస్యలు పరిష్కారమునని తలచుట అవివేకము. కావున నిజముగ ఉత్సాహముగల సామాన్యజనులు చక్కని నిర్మాణము నేర్పరచుకొని కుప్పిలపై కూర్చొని ఎట్టిపనులు చేయక కేవలము సలహాలు చెప్పు నాయకులను విడనాడి దేశవిముక్తికై తన కార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొని పనిచేయుట ఉచితము.

విదేశీయులతో మైత్రి కుదుర్చుకొని అంతర్జాతీయ సానుభూతిని సంపాదించవలయును. ఇంతకుపూర్వము బ్రిటిషువారిచే తరువు గొట్టబడి జర్మనీ అమెరికాలయందున్నవారు ఆయాదేశముల సానుభూతిని బడయుటకై ప్రయత్నించియే యున్నారు. విదేశీయులందు భారతీయుల ఆశయములను వివరించుచు గొప్ప ప్రచారము సలుపవలయును.

కారాగృహములందున్న మిత్రులకు స్వాతంత్ర్యము కలుగజేయుటకై గొప్ప ఆందోళనమొనర్చవలయును. నిజముగ భారతీయులు న్యాయపానములందును, న్యాయపరంపరములందును లేరు. యంత్రాలయములందు పనిచేయువారు పాలముల దున్నువారే నిజముగ భారతీయులని చెప్పవలెను. దేశము విముక్తిగాంచవలయుననిన, చీదవారే పనిచేయవలయును. నూతనయుగ నిర్మాతలు చీదవారే యని చరిత్ర లుహ్లాపించుచున్నవి.

కర్తవ్యము

రాజకీయ ఖైదీల నందరిని ఒకటిగ చేర్చి యావద్భారత నిర్మాణమేర్పరచి దేశవిముక్తికై చక్కనికార్యక్రమము ననుసరించి పనిచేయవలయును. రాజకీయ ప్రచారములు తమధర్మములను తృప్తికరముగ నెరవేర్చునట్లు వారికి శిక్షగలప పాఠశాలల నేర్పరచవలయును. ఇతరదేశీయులవారు స్వాతంత్ర్యము పొందినవిధము వారికి గలపబడవలెను.

దేశమునందంతటను వివిధ కార్యక్రమముల నేర్పరచి కార్యకులబలమును వృద్ధిచేయవలయును. ప్రచారము సలుప ప్రత్యేక శాఖ ఒకటియుండటం అవసరము. నూతనభావములను వ్యాపింపజేయు ప్రతికలను ప్రకటింపవలయును. చీదకై తులసిని చక్క, బెట్టుటకు బాంకులను సాపింపవలయును పనివారు ఎందఱో యున్నారు. వారిపనిచేయుట తమకును దేశమునకు లాభకరము. శాసనసభలలో పోరాడిన స్వాతంత్ర్యము బొందజాలము. ప్రెసానిధిని ఏర్పరచి ధనమును ప్రోగుచేసి ఈ ఉద్యమమును పోషింపవలయును.

తీర్మానములు

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము ముగియగనే, ఈ మహాసభ వారి ప్రత్యేకనిర్మాణ మున్నదా లేదా యని సోకతాలిగారు ప్రశ్నించిరి. అధ్యక్షుడు సోషియలిస్టు సిద్ధాంతములను ప్రకటించుటచే మహాసభ ఆదర్శములకును కాంగ్రెసు ఆదర్శములకును భేదముండు నేమో అను ఉద్దేశముతో ఈ ప్రశ్న అడుగబడెను. ఇంతవరకు మహాసభకు ఎట్టి నిర్మాణము లేదని చెప్పబడుటచే నిర్మాణముచిత్తు తయారుచేయుట కొక ఉపసంఘము ఏర్పరచబడెను.

భారతదేశమందలి రాజకీయ ఖైదీల పట్టికను జూన్ 1 న లేదిలోపుగ తయారుచేయవలయుననియు ప్రెసానిధిని సాపింపవలయుననియు తీర్మానములు గావింపబడెను.

ప్రభుత్వమువారి ఆదర్శమును నిరోధమును శాంతముగ భరించుచు సాత్విక నిరోధవిధానమును అమలునందుంచవలయుననియు స్వాతంత్ర్యాభిలాషగల (టెట్రనుపారులు భారతీయుల ఆశయములపట్ల సానుభూతి చూపవలయుననియు తీర్మానింపబడెను. యంత్రాలయములందు పనిచేయువారికిని పాలముల యందు పనిచేయువారికి నిర్మాణముల నేర్పరచి ప్రజాబలమును వృద్ధిచేయవలయు ననియు దేశదారిద్ర్యమును తొలగించుటకై ప్రజలు నిరాడంబరులై స్వదేశవ్రతము నవలంబింపవలయుననియు తీర్మానములు గావింపబడెను.

నేషనల్ లిబరలు ఫెడరేషను

అక్టోబర్ లో నవమ వార్షికసమావేశము జరుగె

అక్టోబర్, డిసెంబరు 27:—9-వ నేషనల్ లిబరల్ రేషను సమావేశము అక్టోబర్ లో నార్మల్యుస్కూలునందు 2-30 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. సర్ పి. శివస్వామి అయ్యగారు అధ్యక్షతవహించిరి. పండిరియందు సుమారు 400 మంది యుండిరి. ప్రతినిధులలో ముఖ్యులు సర్. ఛిమన్లాలు సీతల్వాడు, చింతామణి, జతీంద్రనాథరాయి, సుధనుమోహనుబోసు, పండిత హరిదయనాథకుంజ్రా, పండిత కేవారి, కృష్ణరావు మొహతా, హృదయకుమార్, స్వామినారాయణసాహు, దేవధారు, గార్హప్త్యజోషి, మేయిస్కార్, ర్యూక్మోజా, అంబేకర్, గాడ్లిదంపక, రావుబహదూరు కౌలు, జాతరు, రావుబహదూరు పండిత బందు కేలార్, బాంబవాలి, రావుబహదూరు మండులు, హృథేరు, దేశముఖు, ఖానుగార్లు వచ్చియుండిరి.

రావుబహదూరు చంబిగారు దీర్ఘముగ ప్రతినిధులకును ప్రేక్షకులకు స్వాగతమిచ్చి వారీయద్యమవ్యాప్తి చరిత్రముల ఉపన్యసించి ప్రస్తుతపరిస్థితుల చెప్పిరి. తరువాత సీతల్వాడు గారు సర్ శివస్వామిగారిని పొగడుచు అధ్యక్షునిగ నెన్నుకొన ప్రతిపాదించిరి.

తరువాత చింతామణిగారు శివస్వామియంతటి దేశభక్తులు లేరని చెప్పి ఉపపాదనను ఆమోదించి బలపరచిరి.

తరువాత జతీంద్రనాథ బాసుగారు బలపరచిరి. పండిత గారుగూడ బలపరచినవారైన సర్ పి. శివస్వామిగారు అధ్యక్షుని పదములకరించుచు స్వామి శ్రద్ధానందునిగూర్చి విచారించు ఆయనదేశభక్తి త్యాగ దీక్షల గొనియాడిరి. వారిమరణమునకు గౌరవము సంఘద్వేషమే.

తరువాత అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము నొసంగి నాటికి సభ చాలించి.

(అ. ప్రె)

గౌహతి కాంగ్రెసు మహాసభ

గౌహతి కాంగ్రెసు మహాసభ జయప్రదముగ ముగిసి సందుల కెంతయు సంతసించెదము. అధ్యక్షులగు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు కాంగ్రెసుకు సరియగుత్రోవ జూపి, నిరోధమార్గమున కెట్టి అంతరాయము వాటిల్లికుండ జేసి కాపాడినందులకు, వారి నభినందించెదము. రాజోవు కాంగ్రెసు మహాసభను చెన్నపురిలో జరుపుటకు, నిశ్చయింపబడెను. అందుచే కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును జయప్రదముగ నిర్వహించి, కాంగ్రెసును జరుపుట కర్హతను శాస్త్రాజ్ఞాని గడింపవలయును. చెన్నపురివంటి నగరములో కాంగ్రెసును వైభవముతో జరుపుట సులభమే, ఇదివర కెన్ని మారులూ కాంగ్రెసు మహాసభను చెన్న నగరము ప్రశంసార్హముగ జరిపి యుండెను. కాని, ఇది యొక్కటియే గొప్పకాదు. కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను కొనసాగించి స్వరాజ్యమును చేరువకు దెచ్చిన ఖ్యాతిని బడయగలిగినపుడే, చెన్నపురి నిజకారవమును గాంచగలుగును. అప్పుడే కాంగ్రెసు సభకు విజయము చేకూరును. చెన్నపురిలో హిందూ మహమ్మదీయ భేదములు లేక పోవుటచేతను, కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము అద్భుతముగ జరిగియుండుటచేతను, ఇక్కడ గల అనువాతావరణము ఉత్తరహిందూస్థానమునందు మరెచుక ప్రదేశమున వ్యాపింపనేరదు. రాజకీయ సమస్యలను శాంతమానసముతో విచారించుటకు వీలుండును. శాసనసభల ఎన్నికలలో మద్రాసు కాంగ్రెసుపక్షము వడసిన అఖండవిజయము, ఇంగ్లండునందుగూడ అశ్చర్యము గలుగజేసెను. అధికారవర్గమునకు పెట్టని కోటయని మింపబడిన చెన్నరాజధాని యంతటి సుగుబాటు జూపుట లండను టైముస్ పత్రిక విభ్రమమున ముంచెను. ఇందుకు కారణమేదియో, బ్రిటీషుపత్రికలు గ్రహింప జాలకున్నవి. కాంగ్రెసుపక్షము విజయముగాంచుటయగాక, మంత్రివర్గులను స్వీకరింప నిరాకరించుటచే, ఆంగ్లదేశ దృష్టి ఇకమీద చెన్నరాజధానిపై నిగుడింపబడు ననుటకు సందియము లేదు. నూతనశాసనసభా ప్రారంభసమయమున, ధైర్యస్థైర్యములను జూపి కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను శిరసా వహించిన చెన్నరాజధాని కాంగ్రెసుపక్షము, రాజోవు సంవత్సరమున కాంగ్రెసుప్రదేశములను మనఃస్ఫూర్తిగ నిర్వహించి తనకారవమును కాపాడుకొనుననియు, ఇతరభాగములను మించుననియు నమ్మెదము.

గౌహతి కాంగ్రెసుసభ ప్రజలకు సరియగు మార్గము జూపినది. కాంగ్రెసుకార్యక్రమము పలు

చన గావింపబడు ననియు, బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు గారు కోరినకీర్తిని లొంగిపోవుననియు భయపడినవారి భయములెల్ల దొలగిపోయినవి. పండితమాళవ్యా గారి ప్రసంగము, కాంగ్రెసుసభ్యుల నిశ్చయమును చలంపజేయ జాలకబోయెను. సహకారము నవలంబింపవలసిన యవసరమును, మాళవ్యాగారు చూప జాలకబోయిరి. లజపతిరాయి, మాళవ్యా ప్రభృతులు పంజాబునం దేమి, సంయుక్తరాష్ట్రములందేమి, కాంగ్రెసును ప్రతిఘటించిన విషయము, జాక్వరు సత్యపాలుగారు నిరసించిరి. సప్తయలను నిరాకరింపవలసిన యవసరమును 1924 సంవత్సరమున భారతశాసనసభలో పండిత మాళవ్యాగారు చెలిపినంతపట్టుదలతో నితరులు చెలిపియుండలేదు. అట్టితరి, ప్రస్తుతసమయమున నిరోధమార్గము నసలే వదలవలయునని గోరుటకన్నను మిత్ర వేరుండదు. హిందూమహమ్మదీయసమస్యను మనస్సునందుంచుకొని, కాంగ్రెసుసభవారు తమ కర్తవ్యమును మరువక ప్రవర్తించినందులకు, దేశము వీరి సభినందింపక మానదు. అంతఃకలహములను బోగొట్టుటకయినను స్వరాజ్యసిద్ధి యవసరము. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము కొనసాగుచో, అంతఃకలహములు తప్పక సమసిపోవును. అందుచే, తాత్కాలికభేదములచే కలవరపడి, శాశ్వతప్రయోజనమును బోగొట్టుకొనుట, ఆత్మహత్య యగును. అంతర్విభేదములను గోరంతలు కొండంతలుచేసి, భారతీయులు స్వరచిపాలమున కనర్హు లని చాటుటకు, ఆంగ్లోహైందవ విమర్శకు లుండనేయున్నారు. వారికి దోడుగ, ప్రసిద్ధికెక్కిన నాయకులుగూడ మూర్ఖత్వ జూపక తాత్కాలికవేళములకు లోనై, అధికారవర్గమునకు చేయూత నొసగుచో, భావిపరిణామమంధకార బంధురమగును. పంజాబునందును, సంయుక్తరాష్ట్రములందును ప్రసిద్ధనాయకులు కాంగ్రెసుకు తోడ్పడి యున్నచో, స్వరాజ్యము నేడు అతిసమీపమున నుండెడిది. నేపనల్ డిమాండును ప్రసాదించుట యవసరమని ఇండియామంత్రిగారికి దోచెడిది. గతించిన సందర్భములకు వగచి ప్రయోజనము లేదు. ఇకముందయినను, కాంగ్రెసుపట్ల భక్తి గనుపఱచి, భారతీయులెల్లరు కాంగ్రెసు నిర్ణయములను కొనసాగించుట వివేకము. లేనియెడల, కాంగ్రెసు తీర్మానములు నిష్ఫలమగును. కాంగ్రెసు సభ నిర్వీర్య మగును. కాంగ్రెసుసభ తీరించిన పిమ్మట, స్వరాజ్యసంపాదనముగూర్చి తలపెట్టుటకే వీలుండదు. వ్యక్తు లెంతటియధికులయినను, చేయగలపని స్వల్పము. సంఘశక్తివలననే, ఎట్టికార్యములయినను సులభముగ నెరవేరును. ఈవిషయమును దేశనాయకులందరును గ్రహించుచో, కాంగ్రెసును ప్రతిఘటించ బూనుకొనరు.

కాన్నిలూ కార్యక్రమమునందు, గౌహతి కాంగ్రెసుసభ సంపూర్ణప్రతిష్ఠంభనమునుగాని, శాసనసభాస్థానములను ఖాళీజేయవలయు ననిగాని, అంగీకరింపకబోయినను, కాన్పూరు తీర్మానమును కొలది మార్పులతో స్థిరపరచెను. సత్యమూర్తిగారు సూచించినటుల, కాంగ్రెసు తీర్మానమునకన్నను ముందుకుబోవుటకు వీలున్నను, గౌహతి తీర్మానము కనీసపు నిరోధమును సూచించెను. దీనినిగూడ వదలుకొనుచో, సంపూర్ణసహకారము దప్ప వేరేదియు మిగులజాలదు. ఉద్యోగపదవులను స్వీకరింపగూడ

దనుట కాంగ్రెసు తీర్మానమునందలి ముఖ్యంశము. నేపనల్ డిమాండువిషయమై తగినరిస్కానుసును ప్రభుత్వమువారు చూపువరకు, సప్తయలను నిరాకరింపవలయుననియు, బడ్జెట్టులను త్రోసివేయవలయుననియు, తీర్మానము చెలుపుచున్నది. ఇతియగాక, అధికారవర్గమువారు తమబలమును పెంపుజేసికొనుటకు గావించెడి సూచనలను త్రోసివేయవలయుననియు, ప్రజాక్షేమ కరమగు ఏర్పాటుల నామోదింపవలయుననియు, తీర్మానము ప్రతిపాదించుచున్నది. ఇట్టి తీర్మానము అధికారవర్గమునకు ఆశాభంగము కలిగించుట నిశ్చయము కాంగ్రెసుపక్షమువారివలంబింపవలసిన దృక్పథము. ఖండితముగ నిర్ణయింపబడుటచే, నికమీద అనవసర సందేహములకు తావుండనేరదు. ఇంతకు పూర్వము స్వరాజ్యపక్షము శక్తివంచన లేక పాటుబడి, శాసనసభలలో తన పంతుమును చెల్లించుకొనినది. ఇకముందు కాంగ్రెసు పక్షము ఎక్కుడు ధైర్యమును, ఎక్కుడు నిశ్చలబుద్ధిని గనుపఱచి, కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను ప్రశంసార్హముగ నెరవేర్చునని నమ్మెదము. రిస్కానుసీవు సహకారవాదులికనయినను తమ ప్రాతికూల్యమునుమాని, కాంగ్రెసు పక్షము సలుపుప్రయత్నములకు చేయూత నొసగుట వివేకము.

శాసనసభలలో నిరోధమార్గము నవలంబించి కాంగ్రెసు పక్షము పనిచేయుచున్నను, అంతమాత్రముచేతనే స్వరాజ్యము స్థాపిత మగునని భావింపజనదు. కాంగ్రెసు సభ, ఇంగ్లండు అనుగ్రహమువై నాధారపడక స్వప్రయత్నబలమువై నాధారపడి యుండుటచే, ప్రజాశక్తిని వృద్ధిపొందించుట ముఖ్యము. తదర్థమై నిర్మాణకార్యక్రమమునకు చేయూత నొసగుట యవసరము. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నిర్మాణకార్యక్రమతీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు, తగినంతదూరదృష్టి లేకబోవుటచేతనే, భారతీయు లీవిషయమై తగినశ్రద్ధ వహింపలేదని, పలికిరి. కేవల శాసనసభలవలన, స్వరాజ్యము లభింపదని, నెహ్రూప్రభృతులు ఖండితముగ బలుకుటచే, నిర్మాణ కార్యక్రమమునుగూర్చి రాజోవు సంవత్సర మొత్త శ్రద్ధ వహింపవలయునో చెలువనక్కరలేదు. విదేశవస్తుబహిష్కారమునుకాంగ్రెసు జయప్రదముగనిర్వహించుచో, తాను కాన్నిలూ కార్యక్రమమును నిర్వహించెద నని గాంధీమహాత్ముడు వాగ్దానముగూడజేసెను. అప్పుడే గాంధీమహాత్ముడు తన పర్యటనమును ప్రారంభించెను. రాటపు సందేశమును వ్యాపింజేసి, కద్దరు వాడుకను వ్యాపింపజేయుటయే తమ పర్యటనపు ముఖ్యోద్దేశమని, మహాత్ముడుపలుకుటచేత, శాసనసభలవెలుపల మహాత్ముడత్యంతసహాయము జేయు ననుటకు సందియము లేదు. ఇట్టి మహాదవకాశమును బోగొట్టుకొనునేని, దేశము త్వరలో కోల్పోనజాలదు. గ్రామ పునర్నిర్మాణమున కేమి, సత్వర స్వరాజ్యస్థాపన కేమి, ఇట్టికార్యదీక్ష యవసరము.

దేశ మిపుడు అవమానభరితమై నిలిచియున్నది. బెంగాలు నిర్బంధితుల నింకను విడుదల జేయకబోవుట, ప్రజలదౌర్బల్యమునకు నిదర్శనము. నిర్బంధితుల విడుదల విషయమై కాంగ్రెసులో జరిగిన యుపన్యాసములు, భావపూరితములై యొప్పుచున్నవి. స్వరాజ్యపక్షము నణగద్రొక్కుటకే,

బెంగాలు ఆర్థి నెన్ను ప్రయోగింపబడెనని, వెలిబుచ్చు బడెను. ఇట్టి సందర్భములలో, ప్రజలు తమ నిశ్చయమును విడనాడుట ఎంతనష్టమో యూహింపవచ్చును. ఆత్మగౌరవమును విడనాడుట పాడి గాజాలదు. ఈసందర్భమునహార్ని మెనుగారుచేసిన హెచ్చరికను గమనింపవచ్చును. భారతీయ సోదరులనుకారాగృహమునుండి రప్పింపవలయుననిన, వెలుపలనున్న ప్రజలు సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై ద్విగుణీకృతశక్తితో కృషిసలుపుట యవసరము. రాజోవుసంవత్సరము వృథ యగుచో, అమూల్యవశాకమును దేశము కోల్పోవును. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య తీర్మానమును విషయనిర్ధారణసంఘమువారు నిరాకరించినందులకు చింతింప బనిలేదు. ఏలయన, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య దర్శమునందు విరుద్ధ మేమియు లేకున్నను, ఈ సమస్యనుగూర్చిన వివాదముకొరకై కాంగ్రెసునందు మరియొక చీలిక గలిగించుట పాడిగాదు. అట్టిచీలికను గలిగింపవలదని, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులను వేడుకొనియుంటిమి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కాంగ్రెసుక్రీడుగ జేయుచో, తానుకాంగ్రెసునందుండ జాల నని, ఏమి తవాదులోగాక, గాంధీమహాత్ముడే పలుకుటచే, మహాత్ముని బోగొట్టుకొనుటకు కాంగ్రెసు సమ్మతించజాలదు. స్వరాజ్యమనుపదమునకు విశాలార్థము గలదనియు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము దీనియం దిమిడియున్నదనియు, మే మిదివరకు సూచించియుంటిమి. గాంధీమహాత్ముడుగూడ నిట్టియభిప్రాయమునే చెలిపెను. ఇంతియగాక, ఇంపీరియల్ సమావేశమునకు బిమ్మట వలసరాజ్యములకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము లభించెననుటకు సందియము లేదు. ఈసంగతిని అధినివేశ రాజ్య మంత్రిలు సూచించియుండిరి. అందుచే అధినివేశ రాజ్యములకు లభించిన స్వాతంత్ర్యమును హిందూ దేశము సంపాదించగలుగుచో, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము బడసినటులనే భావింపవచ్చును. ద్వవిధాదర్శములకును, ఇంతకుముందు గల భేద మంతరించెను. సామ్రాజ్యస్వరాజ్యమున కయినను సంపూర్ణ స్వరాజ్యమున కయినను, దేశము ప్రజాశక్తిని బలపరుచక తప్పదు. ప్రజలు తగినసంసిద్ధత జూపుచో, దేశము నిజస్వాతంత్ర్యమును బడయుట నిశ్చయము. కద్దరు నిర్మాణమును పూర్తిజేసి, మహాత్ముని తమ వంక కాకర్ణించుట కాంగ్రెసు నాయకుల ధర్మము. శుక్ష్మతీర్మానములవలన మహాత్ముడు సంతృప్తిజెందడు. కాంగ్రెసుసభవారు ప్రతినిధుల రుసుము రూపాయినుండి పదిరూపాయిలకు పెంచుట కంగీకరింపక, తమ విశాలభావము కనుబటచిరి. బెల్గాం కాంగ్రెసు గావించిన తీర్మానమే మిగులక్రేయస్కరమనుటకు సందియములేదు. బీదలకుగూడ కాంగ్రెసుకు హాజరగుటకు అనుకూలావకాశ మేర్పడును.

కాంగ్రెసు మహాసభ నిన్నటితో ముగిసెను. లేబరుపక్షసభ్యులగు పెత్తికే లారెన్సుగారు కాంగ్రెసుకు హాజరై, మిగుల సంతృప్తిజెందిరి. కాంగ్రెసు సభావ్యవహారములు ఎట్టి సంఘర్షణ లేక నెమ్మదిగ ననగానందులకు, లారెన్సుగారు తన్నిర్వాహకుల నభినందించిరి. భారతీయులు స్వరాజ్యాహ్వానని జూపుటకు, కాంగ్రెసు సభా నిర్వహణ మొక్కటియే చాలి యుండును. కేవలము సంతృప్తివెలిపి వెడలిపోయిన, లారెన్సుగారు తమధర్మమును నిర్వహించినవారు గాజాలరు.

బెంగాలు ఆర్థి నెన్నును నిర్మించిన లేబరుపక్షమువారు అధికారమునందున్న సమయమున యీచట్టమున కంగీకార మొనగియుండిరి. తమపక్షమునకు గలిగిన అవమానమును మాన్పుకొనవలయు ననిన, లేబరు పక్ష ప్రముఖులను లారెన్సుగారు ప్రేరేపించి, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై తోడ్పడవలయును. అందుకు మారుగ, శుక్ష్మసానుభూతి చెలుపుటచే, లేబరుపక్షము భారతీయుల విశ్వాసమును తిరిగి చూరగొన జాలదు. కాంగ్రెసుసభ ముగిసినను, జరుగవలసినపని యంతయు ముందే గలదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును శాసనసభల లోపలను వెలుపలను గూడ నిర్వహించి, దేశము స్వరాజ్యము బడయుగాక! ప్రతిపక్షులలో కాంగ్రెసుపక్ష విజయము గలుగజేసిన ఆశ్చర్యమునే, వారికార్యదీక్షగూడ కలుగజేయుగాక!

క్రైస్తవులు: రాజకీయవ్యవహారములు

నిన్నటిదినము చెన్నపురిలో గూడిన అఖిల భారత క్రైస్తవసమావేశమునందు, అధ్యక్ష ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షోపన్యాసములు భావగర్భితమై యొప్పచున్నవి. ఆరోగ్యస్వామి మొదలిగారు, క్రైస్తవులకు ప్రత్యేకనియోజకవర్గము లుండగూడదని వాదించిరి. మంత్రిపదవియందున్నవారు, ఇట్టి విశాలభావము జూపుట మిగుల ఎన్నదగియున్నది. సభాధ్యక్షులగు ముఖర్జీగారు, క్రైస్తవులు రాజకీయవ్యవహారములలో పాల్గొనవలయునని కోరిరి. శ్రద్ధానందుని మరణముగూర్చి ముచ్చటించుచు, క్రైస్తవులు సలుపుచున్న పనినే, శ్రద్ధానందుడును సలిపెననియు, మతసహనము జూపుటయవసరమనియు, వీరుహెచ్చరించిరి. ప్రస్తుత విద్యావిధానము, ప్రజలజీవితమున కుపయోగించుట లేదనియు, దీనిని పూర్తిగ మార్చివేయవలయునని యు, క్రైస్తవులు ప్రభుత్వపుకొలుపు నాశించక వ్యవసాయమును పరిశ్రమలను చేపట్టవలయు ననియు, గోరుట విశేషము. సాంఘికప్రాతినిధ్యమును వీరు నమర్చించినను, ప్రభుత్వపునామినేషనుల నిరసించిరి. భారతీయ క్రైస్తవుల దృక్పథము, అతిత్వరితముగ మార్పుజెందుట శుభచిహ్నము.

నీతల్ వాడుగారి దూషణ

మితవాద నాయకులు తమ అశక్తిని వెల్లడిజేసికొనుట చాలక, కాంగ్రెసు నాయకుల సూరక దూషింపసాగిరి. హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యము, గాంధీమహాత్మునిమూలమున చెడిపోయె నని, నీతల్ వాడుగారు మితవాదసభలో కెప్పు సాహసించిరి. ఇంతకన్నను అసత్యము ప్రేరేపించు లేదని చెలుపనక్కరలేదు. బొంబాయిలో బయలుదేరిన జాతీయ పక్షపు సహాయమును ఉదాహరింపక బోవుట, మితవాదులకు పాడి గాదని, ఇండియను డెయిలీ మెయిలుపత్రికగూడ సూచించినది. రిస్సాంసీపు సహకారపక్షముతో గలియుటకు మితవాదు లంగీకరింపలేదు. కాంగ్రెసులో జేరుట వీరి కనలే పనికిరాదు. ఇట్టి సంకుచితాభిప్రాయముల గలవారిని, దేశ మాదరించుట దుర్లభము.

కాంగ్రెసుసభ్యులు: కద్దరు భారణనియమము

కాంగ్రెసుసభ్యులు కద్దరు నెల్ల వేళలందును ధరింపవలయునను తీర్మానమును, గౌహాతి కాంగ్రెసుసభ యామోదించి, నిర్మాణకార్యక్రమముపట్ల నిజమగు నభిమానమును కనుబటచినది. విషయ నిర్ధారణసభలోవలె, బహిరంగసభలోగూడ కొందరు అభ్యంతము సూచించిరిగాని, అధికసంఖ్యాకులు దీనిని త్రోసివైచిరి. కద్దరుభారణనియమము నయినను కొనసాగించలేనిచో, కాంగ్రెసు సభ్యులు నిర్మాణకార్యక్రమమునకు తోడ్పడనేరరు. గౌహాతి కాంగ్రెసు సభవారి తీర్మానము సర్వజనామోదము బడయు నని నమ్మెదము.

కెరియా యూరపియనుల విజృంభణము

కెనియా యూరపియనులు గావించిన ప్రకటనమునందు, తమ అధికారము నికను పెంచుకొని, భారతీయుల నణగద్రొక్కవలయునను ఊహ గనుపించును. భారతీయుల క్షేమమును కాపాడుటకు, బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు ముందుకువచ్చెదరా? దక్షిణాఫ్రికాలోనేమి, తూర్పుఆఫ్రికాలో నేమి భారతీయులు పడెడి కడగండ్లకు మేర గనుపించదు. తన తనయులను రక్షించుకొనుటకు భారత దేశమునకు శక్తిచాలకున్నది. ఇంట స్వాతంత్ర్యములేనిది, వెలుపల స్వాతంత్ర్యము లభించుట దుర్లభ మని తేల్చుపడుట లేదా?

గాంధీమహాత్ముని పర్యటనము

ఏప్రిలునెలలో చెన్నపురికి వచ్చెదరు పాండవనగరము, డిసెంబరు 28:-గాంధీమహాత్ముడు నేటిదినము మధ్యాహ్నము కలకత్తాప్రయాణమై వెళ్లెదరు. కలకత్తాలో కొంతకాలముండి కొమ్మిల్లాకును, కాశికిని వెళ్లెదరు. బిహారులో కొన్నిదినములు పర్యటన మొనర్చి కతియవారుకు వెళ్లెదరు. కతియవారు గుజరాతు పర్యటనము ముగిసినపిమ్మట మహాత్ముడు హరిద్వారమునకు వెళ్లెదరు. అచ్చట నుండి మార్చి నెల కడపటి వారమునవైనను ఏప్రి మొదటివారమునవైనను దక్షిణదేశమునకు వచ్చెదరు. దక్షిణదేశము వదలి జాక నెలలో సంయుక్త రాష్ట్రములందు పర్యటన మొనర్చెదరు.

ఈసంవత్సరమంతయు చాటుపు సందేశమును వ్యాపింపజేయుటకును, ఖద్దరు వ్యాప్తికిని, దేశబంధు స్మారకనిధికి ధనమును ప్రోగుచేయుటకును తాను పనిచేయునట్లు మహాత్ముడు అసోసియేటెడ్ ప్రెసు ప్రతినిధికి చెప్పెను. (ఆ. ప్రె. స్పె)

విధవావివాహ మహాసభ

గౌహాతిలో సమావేశమగుట పాండవనగరము, డిసెంబరు 28:-విధవావివాహ మహాసభ నేటిదినము పి.యస్. రంగయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. వితంతు పునర్వివాహమునకు అప్పృక్తతా నివారణమునకు స్వామి శ్రేణునందుకు పాటుపడెననియు వారిని ఆచరముగైకొని అందరు పనిచేయవలయుననియు రంగయ్యగారు చెప్పిరి. మతప్రబోధమును సంఘసంస్కర్తయు అనుశ్రద్ధానందస్వామి మరణమునకు చింతించుచు ఒకతీర్మానము గావించబడెను. దీర్ఘ బ్రహ్మవర్షము అక్రమ పనియు వితంతువులు పునర్వివాహముల నొనర్చుకొలవలయుననియు మరియొక తీర్మానము గావించబడెను. ఈవిషయమై దేశమనందంతయు ప్రచారము ఘోషవలయునని మరియొక తీర్మానము గావించబడెను. (ఆ. ప్రె. స్పె)

అఖిలభారత సేవాదళ మహాసభ

సన్మాన సంఘాధ్యక్షుని యొక్కయు
అధ్యక్షుని యొక్కయు ఉపన్యాసములు

హంసనగరము, డిసంబరు 26:- అఖిలభారత సేవాదళ మహాసభ సన్మాన సంఘాధ్యక్షులగు కలభరణటిలగారు ప్రతినిధులకు స్వాగతమొసగుచు ఇట్లు చెప్పిరి:-

సేవాదళ ఉద్యమమునకు క్రమశిక్షయే ప్రధానము. స్వయం అభిప్రాయములను లక్ష్యముచేయక నాయకుని ఉత్తరువులకు మారాడక సేవాదళమునకు చేరిన వారందరూ అనుసరింపవలయును. సరియగు కాలమున నిర్ణయమైన పనినిచేయుట, చేయుపనిని సంపూర్ణముగను శ్రద్ధతోను ముగించుట ప్రధాన విషయములు. నిర్ణయింపబడిన పని నిర్ణయింపబడిన కాలములో చేయజాలనివారు సేవాదళమున నుండి వెంట్రుకైతము అర్హులుకారు. కొన్నికొన్ని చోట్ల సేవాదళములకు చేరినవారు తమ అధికారుల ఆజ్ఞలను తిరస్కరించుచు తమ కోరికలు వెరవేరు నంతవరకు సమ్మెకట్టుట నిరశనవ్రతము నవలంబించుట మున్నగు పనుల నవలంబించుచున్నారట. ఇవి మిగుల విషాదకరముగ విషయము. సం తృప్తి చేందనివాడు సేవాదళసభ్యుడుగనుండ అనర్హుడు. ఆహారమునందును, ఉడుపులందును ఇతర సౌకర్యములందును ఎన్నిలోపములున్నను సహించుకొని విచ్చికభటులు సంపాదించుకొనవలెను. దేశసేవ చేయు సంకల్పించుకొనిన విచ్చికభటులు ఎన్ని ఇబ్బందులైనను ఓర్పుకొనుటకును ఎన్ని కష్టములకైనను సహించుటకును ఎన్ని అవాంతరముల వచ్చినను పాటింపకుండుటకును సంసిద్ధులైయుండవలెను. ఇది శాంతయుతముగ ఉద్యమము. దౌర్జన్యమును చింతయుండమాడదు. నిజముగ దేశసేవ చేయుచుచినవారు స్వరాజ్య సాధనమునకై పాటుపడతలచినవారు దౌర్జన్యభావమును సంపూర్ణముగ విడనాడవలెను. పై అధికారులయొక్కయు నాయకులయొక్కయు ఆజ్ఞలను కొనసాగించుట ఆత్మనశరము. చెప్పిన పనిచేయుటమాత్రమే మీపని. సంగ్రామమున ఒక్కొక్కపైని కుదు తనవ్యక్తి అభిప్రాయముల ననుసరించి పనిజరుగవలయునని కోరినచో విజయముకలుగుట అసంభవము. మనము పరాధి నులమైయున్నాము. త్యాగము చూపకున్న లాభములేదు. ఎన్నటికిని స్వాతంత్ర్యము పొందజాలము.

హిందుస్థాన సేవాదళమును స్థాపించినది డాక్టరు హడ్డీ కరుగారు. సేవాదళ ఉద్యమము ఇంత అభివృద్ధికివచ్చుటకు వారే కారకులు. వారిని అదర్శముగ గైకొని ప్రతిభారతయువకుడు ఈ ఉద్యమము జయప్రథమగుట్లు పనిచేయవలయును. జాతీయ తీవ్రతమునకు సేవాదళ ఉద్యమము పునాది. చక్కని శిక్షపొందిన విచ్చికభటులు లేకున్న మనపైనుట్టి స్వాతంత్ర్యముపొందజాలము. స్వరాజ్యమునుభవింపజాలము. కావున భారతీయులు ఈ ఉద్యమము విషయమై శ్రద్ధవహించుట అవసరము.

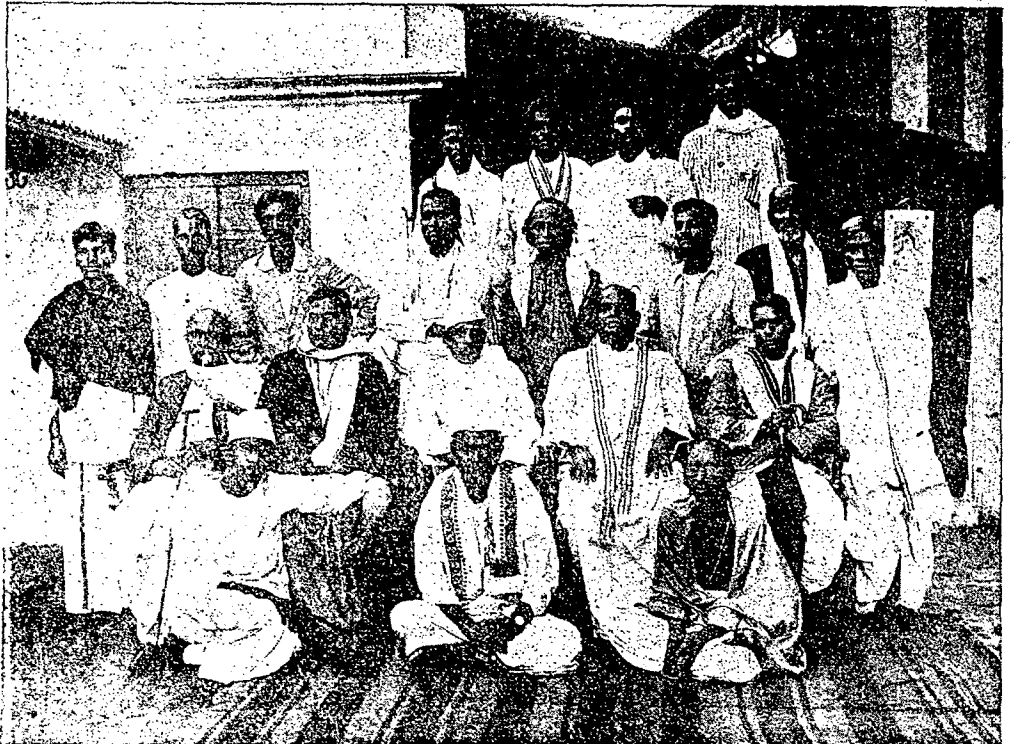
ప్రస్తుతముతత్సేవాదళముతో మనముకాలముగడుపుచుఅప్పుడుగ పోలియుండవలెను. త్యాగము ప్రకటింపక ఏదేశము స్వాతంత్ర్యము పొందలేదు. భారతీయులు నిజముగ స్వరాజ్యము కోరిన ఎంతటి త్యాగమునకైనను వారు సంసిద్ధులైయుండవలెను.

దేశమున పరిస్థితులు విషమముగ పరిణమించుచున్నవి. తీవ్రసాంఘిక సంఘర్షణము ప్రబలమగుచున్నది. పూజ్యుడగు హిందూగురుకుడు ఒకమతావేతపరనిభిక్షమువాతబడెను. దేశమున జై విపరీతసంఘటనలు లేర్పడకుండుట్లు ప్రజాభిప్రాయ మేడవలెను. పోలీసువారి సహాయముచేకనే కాంతిని స్థాపించు కిని విచ్చికభటులు సంపాదించుట. దేశమునందు వికమత్యముగడుచున్నచేయుబాధ్యత మీపైనున్నది. నడుములుకట్టుకొని పనిచేయుడు. మీరే భారతదేశపు భావినైతము.

శ్రీయుత టి.సి. గోస్వామిగారి సందేశము

మహాసభకు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడి అస్వస్థులై యుండుటచే సభకు రాజాంక శ్రీయుత తులసిదేవర గోస్వామిగారు పంపిన ఈక్రిందిసందేశము మహాసభయందు చదువబడెను.

రెండవర్యాయములు పరస్పర సేవాదళమహాసభ అధ్యక్షులగు నన్ను సేర్పొని నాయకుల మీపగలనిశ్వాసమును అభిమానమును ప్రకటిం చు నందులకు కృతజ్ఞుడను. పడచిన సంవత్సరము ఏమిపని జరిగినదని ప్రశ్నించిన నేను మీకు తృప్తికరమగుసమాధానము చెప్పజాలను. మనఉద్యమము ప్రారంభదశయందున్నది. విపరీతపరిస్థితులలో వృద్ధిగాంచుట కష్టముకదా. ఈ ఉద్యమము బలపడుటకు భారతీయుల స్వహాయము సానుభూతి అవసరమని కోరుచున్నాను.

ఆంధ్ర పత్రిక సంపాదకీయవర్గపు సాంవత్సరిక సమావేశము

సహాయసంపాదకు లగు శ్రీయుత చల్లా జగన్నాథం గారి వీడికోలునమయమున తీసిన ఛాయాచిత్రము

ఈసంవత్సరకాలములో ఇంతపనిచేయగలిగితిమని లెక్కగ చెప్పుటకు వీలులేదుగాని ఈ ఉద్యమముల ప్రజాహితీబీజి తమున కొంతమార్పుకలిగినదనిమాత్రము చెప్పవచ్చును. భారత దేశపు నలుదిక్కులను ప్రాకినది. క్రమశిక్షతోనూడిన ఈఉద్యమము దేశవిముక్తికి అత్యవసరమని స్త్రీలు పురుషులు గుర్రుగుచున్నారు. 1920, 1921 సంవత్సరములందు దేశమున అద్వితీయముగ ప్రబోధము కలిగినది. అప్పుడు లక్షలకొలది యువకులు సంపూర్ణత్యాగమునకు సంసిద్ధులై ప్రభుత్వ ఆజ్ఞల నల్లమీచి కారాగృహ బాధలనుభవించుచు ప్రభుత్వమువారిని బీభత్సపరచిరి. కాని ఇదంతయు తాత్కాలికోద్రేకమని రుజువైనది. తగు నిర్మాణబలములేకున్న ఏ ఉద్యమము స్థిరముగ నిలచియుండజాలదు. జాతీయోద్యమము విజయముగాంచవలయుననిన సేవాదళ ఉద్యమము వృద్ధిగాంచుట అవసరము.

అధికారమునకు భయపడి లోబడుటకంటె ప్రేమబంధమునకులోబడుటమిగులభాగ్యకరము. సేవాదళఉద్యమమున ప్రేమ బంధము ప్రధానముగ నుండవలయును. రాష్ట్రీయసేవాదళసంఘములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండవలయును. సేవాదళసంఘములు కాలగ్రెసుప్రతిస్థాపనకు అనుబంధములుగనుండవలయును. భేదములను పెద్దజేసికొనుచు చిన్నకక్షల సేర్పరచుకొని తగవులాడుకొనుచున్నాము. మనలో మనకు వికమత్యము కుదిరినగాని దేశవిముక్తి ఏర్పడవని దృఢముగ చెప్పవచ్చును. జాతీయ పతాకమును నిలబెట్టవలెను. జాతీయపతాక గౌరవమును సంరక్షించుటకు ప్రాణములనైనను ధారపోయ సంసిద్ధులమై యుండవలెను.

జాతీయ వికృతకును జాతీయ ఆత్మగౌరవమునకును జాతీయ పతాకము చిన్నమని భావింపవలయును. మన జన్మస్థానము ఈ ప్రాచీన భారతవర్షముపై గాఢముగ ఆభిమానము ప్రేమ ఏర్పడుటకు జాతీయ పతాకము సహకారిగ నుండవలెను.

పండిత నెహ్రుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

యావద్భారత సేవాదళ మహాసభ రెండవ సమావేశపు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడి టి. సి. గోస్వామిగారు అస్వస్థులై యుండుటచే రానందున పండిత మోతీలాలు నెహ్రుగారు అధ్యక్షత వహించి ఈక్రింది విధమున ఉపన్యసించిరి:-

సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు ప్రకటించిన అన్ని భావములను నేను ఆమోదించుచున్నాను. విచ్చికభటుల ధర్మములు, ఈఉద్యమపు ఆదర్శములను వారు చక్కగ వివరించియున్నారు. విచ్చికభటులందరు వికమత్యముతోను అన్యోన్యముగ పనిచేయుట ముఖ్యము. ఈఉద్యమము నేడు ప్రారంభదశయందున్నది. కాని సేవాదళసంఘముల పండుగ సుకమశిక్ష గాంచినవైనికులుండు సమయము త్వరలోనే రాగలదని నమ్ముచున్నాను. ఒక్క తుపాకులుండు సామగ్రితప్ప మిగిలిన విషయములన్నిటియందును సేవాదళములు పైని కడతముల

సాంఘిక సంఘర్షణము తీవ్రముగ పరిణమించి అల్లరి జరిగినను భయమేర్పడినప్పుడు ఉత్సవసందర్భములందు యాత్రికులు అధికముగ చేరినప్పుడు, మహాసభలు జరుగునప్పుడు విచ్చికభటులు అన్ని ఏర్పాటులు చక్కగ చేయుచు శాంతిని సంరక్షించుచుండవలెను. ఇట్టి పనులకు ఎప్పటికప్పుటికి విచ్చికభటులకై దేవులాడుటకన్న శాశ్వతముగ సేవాదళ సంఘముల సేర్పరచుట అవసరము. విచ్చికభటులు కాలగ్రెసు సభ్యులను చేర్చుటకై పనిచేయవలయును. నేను అస్వస్థుడనై యుండుటచే గౌహతిక రాజాలనందులకు చింతిల్లుచున్నాను.

ఇతర వివరములు

అఖిలభారత సేవాదళ మహాసభ రెండవ సమావేశమునకు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిన గోస్వామిగారు రాజాలనందున పండిత మోతీలాలు నెహ్రుగారి అధ్యక్షతను సభ జరిగెను. శ్రీమతి సరోజినీదేవి, అబ్దులు కలాంఅజమ, బి. జి. హార్నిమును, షేకతలి, మహమ్మదాలి శ్రీమతి గాంధీసతిగార్లు మరీ కొందరు ప్రముఖులు సభకు వచ్చియుండిరి. సన్మాన సంఘాధ్యక్షులును, అధ్యక్షులగు పండిత నెహ్రుగారు ఉపన్యసించినపిమ్మట గోస్వామిగారి సందేశమును శ్రీయుత గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు చదివిరి. 15 వేలమంది విచ్చికభటులను చేర్చిన కర్ణాటక సేవాదళ సంఘమువారికి బహుమతులను కాలగ్రెసు అధ్యక్షులగు శ్రీమాను శ్రీనివాస అయ్యంగారు పంచివెట్టిరి. 1800 మంది సభ్యులను చేర్చిన హెచ్. కె. కృష్ణగారికి మొదటి బహుమానము ఇవ్వబడెను.

తీర్మానములు

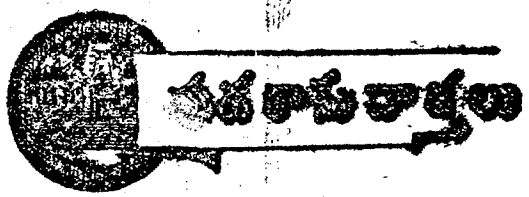
మహాసభయందు రెండుతీర్మానములుమాత్రమే గావింపబడెను. ఒక్కొక్క రాష్ట్రపు అన్నిజిల్లాలు నగరములు గ్రామములందు అఖిలభారత సేవాదళపు ఉపసంఘములను స్థాపింపవలయుననియు దేశీయులందరు ఈ ఉద్యమవిజయమునకై ధన సహాయము చేయవలయుననియు రెండు తీర్మానములు గావింపబడెను.

మవులానా షేకతాలి, గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు, బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగార్లు కీ|| శే|| దాదాభాయి నారోజిగారి మనమరాలగు పెర్రెనుసతి తీర్మానములను బలపరచుచు ఉపన్యసించిరి. బర్మానుండి వచ్చిన ఎ. స్వామిగారు 500 రూప్యములు విరాళ మొసగిరి. మహాసభయంతయు ఒకగంటలో జరిగిపోయెను. (అ. ప్రె. స్పె.)

కేథరిన్

గంధకర్త:- శరణురామస్వామి చౌదరి
రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమాన కనువాదము. లోకప్రసిద్ధమగు ఒకవీరమాత చరిత్రము. అందరును చదువతగిన సులభశైలిలో వ్రాయబడినది. ఉన్నత లక్ష్మీనారాయణగారి అమూల్యముగ పీఠిక గలదు. ధర-0-4-0.
ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, మద్రాసు.

మోహనవిలాస లైబ్రరీ

20, గోవిందప్ప నాయక వీధి చార్జిటవును.

పై లైబ్రరీకి అనుబంధముగా బాడ్మింటన్ క్రీడా క్లాబ్ యొక్కటి స్థాపించబడును. ఈ ప్రారంభోత్సవము 30-12-26 తేదీ సాయంత్రం 8-30 గంటలకు జరుగును. ఏ. రంగనాథం చెట్టి బి. ఏ. వి. యల్. గారు అధ్యక్షత వహింతురు.

మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ పోస్టుబండ్లోతుల మహాసభ
7-వ సమావేశము

తేదీలు:—ఈశల 30, 31 తేదీలలో జరుగును.

స్థలము:—చెక్కుమోడుపోలీసుస్టేషనువద్దనున్న పాలెస్ థియేటరులో.

అధ్యక్షులు:—ఎం. కే. ఆచార్యగారు ఎం. ఎల్. ఏ.

సుగుణవిలాససభ

నాటకం:—“హమ్మెటు”

భాష:—ఆరవం.

నాటకకర్త:—రావు సామెయి పి. సంబంధ మొదలి యాడుగారు.

తేదీ, కాలము:—30-12-26 (గురువారం) సాయంత్రం 5-15 గంటలకు.

స్థలం:—విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలు.

రాకపోకలు:—సి. గోపాలవీరవతి ఆర్. సుందరం

అయ్యరు (మొసూరు చేయబడ అఫ్ కామర్సు ప్రతినిధులు) గత రాత్రి కలకత్తాకు అఖిలభారత వ్యాపార పారిశ్రామిక సభకు హాజరగుటకు మద్రాసునుండి వెళ్లిరి.

ఖాన్ బహదూర్ రహులుల్లాసామెయిగారు గతరాత్రి వాల్తేరుకు వెళ్లిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రారువారగు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యచెట్టివారు నేటిఉదయం మద్రాసు వచ్చిరి.

నెల్లూరు శ్రీమద్భవవిలాససభ:— ఈసభవారు శేపుసాయంత్రం (30-12-26) 5-30 ఘంటకు సాంవర్యమునా లులో రామరాజు లేక విజయనగర సామ్రాజ్యనాటకమును ప్రదర్శించెదరు. విజయనగరసంస్థాన విద్యన్నట శేఖర దీరు దాంకితులగు రామాయణం సర్వేశ్వరకాస్టులవారు దూర్వాస కాస్టులుగను, ఆంధ్రనాటక తంగోదారక దీరుదాంకితులు నెల్లూరు నాగరాజరావుగారు రుక్మం పతాశిగను, కె. శ్రీని వాసాచారిగారు ఆహుతిగను, ఎస్. రామచంద్రరావు బి. ఏ. ఎల్. టి గారు రామరాజుగను పాత్రముల ధరించెదరు.

కృష్ణ తులాభారము

నెల్లూరినుండివచ్చిన మధ్యవిలాససభవారు పై నాటకము ను గడచినరాత్రి సాంవర్యమునానుండు కడంగడు మనోహర ముగ ప్రదర్శించిరి. నారదపాత్రధారు లగు వరద రాధాకృష్ణ య్యగారు చెన్నపట్టాపు పాదలకు చిరపరిచితులు. వీరిపాత్ర ము నెప్పుడోధరించెయ్యు క్రాంతివాతీకలిసి నటనమొనర్చి నను మిక్కిలిరమ్యముగ పోషించిరి. కృష్ణ సత్యభామ పాత్రధా రులును, వారివారిపాత్రలను బాగుగానే నిర్వహించిరి. మొత్త ముమీద నాటకము రక్తిగట్టినదని చెప్పకతప్పదు. పరిమేళనరూ పీఠాభివ్యవహారిక కీర్తిహేచ్చింపజేయునుగాక!

తేపటిదినము వారి గుప్తసిద్ధనాటకములలో నొకటగు “విజయనగర సామ్రాజ్య వివాహము” అనునాటకమును ప్రద ర్శించి మదరాసును వీడెదరు గాన చెన్నపురి ఆంధ్రులు వా రికి తగిన ప్రోత్సాహ మొసగగలరని తలచెదము.

వంగోలు తాలూకా కఱపు నివారణ సంఘము
మనతాలూకాలో ప్రస్తుతము కఱపు పరిస్థితులు యేర్ప డియున్నవి. తన్నివారణోపాయము లాలోచించుటకై 1927 వ సంవత్సరము జనవరి నెల 1 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు వంగోలులో అయ్యన్న కెట్టిసత్రములో సభ జరుగును.
ధారా గోపాల్ గాస్త్రి.

తల్లి కూతుండ హత్య

విల్లి వాకం ఘోరము

నూతన విశేషములు

విల్లి వాకంలో ముత్తరాజు సుబ్బరావుగారొంటివద్ద హ త్యకేయబడిన తల్లికూతుండయొక్క ఆధరములు కొన్ని నేడు బయల్పడినవి. నైదాపేట పోలీసువారు నేడు ముత్తరాజు సు బ్బరావును విల్లివాకంలో ఆరెడు నివసించుచుండిన ఇంటికి తీసుకొనివచ్చి సుబ్బరావువలన తెలిసికొని దొడ్డిలోనినావిలో పూడికనుతీసి పరిశీలించగ తొలిబొట్టు, ముక్కుపుడకలు మరి కొన్ని చిన్నబంగారు ఆభరణములు బయల్పడినవి. ఇట్లు బావి లోనగలు పడవేసినవిషయము సుబ్బరాజు స్వయముగ చెల్పి నటుల తెలియుచున్నది. ఆదినారాయణరావు ఇంటియందును నేడు పోలీసువారు పరిశోధనగావించుచున్నారు. జనులు గుం థులు గుంథులుగ వెడలి సుబ్బరావును జూచివచ్చుచున్నారు. ఇంకను కేసుగుట్టుమట్టులన్నియు బయల్పడగలవని తెలియు చున్నది.

దొరకిన శవముల కడుపులోని ప్రేగులయందలి పదార్థము పరిశీలించి విషప్రయోగము చేయబడినదో లేదో కనుగొనవలసి వదని గవర్న మెంటు రసాయనశాస్త్రజ్ఞునికి పంపబడినది.

ఒక ఉత్తరము దొరకినది. ఒక బెన్సు “ప్రింట్స్” (ఒక విధమైనవిషము) పన్నుచేయవలసినదని జాబ్బిటవునులోని యొక ార్కుగారు ఒకమందులపాపువారికి వ్రాసినట్లుగా ఆ ఉత్తరం లో ఉన్నది. అందులోని ప్రేరాలు ఆదార్పరుగారిదికాదు ఛార్జర్ చేయబడినది. కాని యీ ఉత్తరములోని దస్తూరి ఎవ రిదో తెలియదుమరేదు.

కందులూరు తగులబడుట

తిండికిని గుడ్డకునులేక ప్రజలల్లాడుట

(స్వ కీ య వి రే ఖ రి)

ఒంగోలు డిసెంబరు 29:—ఆదివారమునాడు కందులూ రు అను ఒంగోలుకు 8 మైళ్లదూరముననున్న గ్రామము పరశురామ ప్రీతియయ్యెను. కారణము ఇంకను తెలియదు. కొలదిఇండ్లుమా త్రము మిగిలినవి. 300 కుటుంబములు తిండికిని గడ్డకును నాచి యున్నారు. పంచముల గుడిసెలన్నియు దహనమైనవి. పన్నము సుమారు 40 వే లుండవచ్చును. కొందరుస్త్రీలును పశువులను హతమైనటుల తెలియుచున్నది. ఇరువురుస్త్రీ లింకను అపా యసితియందున్నారు. ఇదివర కెన్నడును వివసికఱపు మాతా లూకా నిప్పును దర్శించినది. ఇక్కడ నీటికొరత యొంతయో చెప్పటకు ఈయాదాహరణచాలు. ఇళ్లుకొనగానే యార్చుట కు నీళ్లులేకపోయెను. కరవుచే నొకమూల బాధపడుచుండ ఒక గ్రామముంతయు తగులబడుట మారుదర్శనము. ప్రభుత్వమంతవ రకు చర్యతీసికొనలేదు. ప్రభుత్వము జిల్లా తాలూకా బోర్డును తగు సహాయముచేసి తక్షణము నారికట్టమును కొంతవరకైనను తావుదురుగాక. (తంరి)

అఖిల భారత మహమ్మదీయ విద్యావిషయక మహాసభ

సర్ అబ్దుల్ రహీముగారి అధ్యక్షత

ధిల్లీ, డిసెంబరు 28 :—అఖిల భారత మస్లిము విద్యా విషయక మహాసభవారు తిరిగి సర్ అబ్దుల్ రహీముగారి అధ్య క్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. జిన్నా, కిష్లు, అఖిలభారత మస్లి ము లీగు అధ్యక్షుడు మేకు అబ్దులు ఖాదరుగారు విచ్చేసియుం డిరి. మూడేతీర్మానములు ఆమోదింపబడినవి. ఉరుదుభాష బా తీయభాషగా జేయవలెననియు, అంగ్లో ఇంటర్మీడియేటు కళా శాలను మొదటితరగతికళాశాల చేయవలె ననియు, ఒక విద్యా విషయకసంఘము నేర్పరచుటకు తీర్మానించిరి. ఈ సంఘము వారు మహమ్మదీయుల విద్యనుగూర్చి తెలిసికొనుట, దానిగూ ర్చిన ప్రకటనలుచేయుట, ప్రభుత్వ విద్యాధికారులకు నూచనలు చేయుట మొదలగునవి చేయుదురు. సంఘముందు 18 గురు సభ్యు లుండురు. (అ. ప్రె.)

ధియసాఫికలు కాన్ఫరెన్సు

బిసెంటమ్మగారి సందేశము

బెవారసు డిసెంబరు 27—ఇక్కలు నారాయణ యం. యల్. సి. గారు డి.పి.పు. రెడ్డిటరు, జనరాజదాసుగార్లకు విందు చేసిరి. సుమారు 200 పురుషులు స్త్రీలు విచ్చేసియుండిరి.

ధియసాఫికలు సమావేశమందు నిన్న జనరాజదాసువారు ఎన్నడును సాంవత్సరికోత్సవమునకు హాజరు కాకుండ నందని బిసెంటమ్మగారు రంపిన సందేశమును జదివిరి.

నేను వివాహనే యున్నాను. ప్రతిసంవత్సరమును ఏ భగ వంతుడు మనలను ఆశాశ్చర్యమునుండి కాశ్చర్యమునకును చీకటి నుండి వెలుతురులోనికిని మరణమునుండి కాశ్చర్యవేషమునకును దో వ చూ పు చు న్నా డో అ ట్టి వా ని ని ప్రార్థిం త ము. వారి రక్షణ మనము ఆశిం త ము. వారి ఇష్టమును నెరవేర్చుటకే ఈసంస్థ యేర్పడినది. అభగవం తుడు వారిశక్తిసంతను నుపయోగించి రక్షణనిచ్చి ప్రాశ్నహించి కాశ్చర్యముగ వృద్ధినిందింతురుగాక”

జనరాజదాసుగారు తమనివేదికలను జదివిరి. ఈశుప్తు లో సంఘ మె త్రివేయబడినది. సిలోనువందు 6 వలసభ్యులు క్రొత్తగచేరిరి. జీవితాదర్శము ఈసంఘమునందు జేదటగా నుం డవలెననిరి. తరువాత రెడ్డిటరుగా రుపన్యసించిరి. “మరణమ తో మనమాఖరుగాదు. ఏలనన నాపూర్వజన్మములు నాకుచాల వరకు తెలియును. మరణముతరువాత జీవితము గలదు” అనిరి.

సంఘవైషమ్యములగూర్చి సభయందు చాలవర్ష జరి గెను. తరువాత సంఘసభ్యులందరను హిందూమహమ్మదీయ సంఘముల ద్వేషములు నివారించుటకు తీవ్రముగ పనిచేయవలె నని తీర్మానించిరి. దానిని ద్వారకదాసుగారు రుపపాదించి అంద రును ఆహ్వాదించిరి.

అరండేలుగారు జాతీయత, ధియసాఫికలు సంఘమును గూర్చి మాటాడుదు జాతిమతములను మించి విశాలదృష్టిగలిగి యుండవలెనని గోరిరి. ప్రతిదేశమును జాతియు ప్రపంచమున కొకసందేశమిచ్చును. ఏజాతియు మరియొకరికి స్వేచ్ఛనొసగదు. తనంతతానే సంపాదించుకొనవలెను. దానిని చేయుటకు మరచి మనవారు పోరాడుకొనుచున్నారు. అ. ప్రె.

ఆర్యకుమార సభా సమావేశము

భాయి పరమనందగా రధ్యక్షత వహించుట

పాట్నా, డిసెంబరు 28 :—18-వ అఖిలభారత ఆర్యకు మారమహాసభ పాట్నాలో 26, 27 తేదీల భాయి పరమానం దుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షకోపన్యాస మున ఆర్యసమాజ, స్వామి దయానందులగూర్చి ఇక సమాజము చేయవలసినదియు తెలిపిరి. హిందువులలో నేడు గలిగిన వికా సము 50 ఏండ్ల పరిశ్రమఫలిత మనిరి. ప్రస్తుత కాలంగ్రను విధా నము హిందువులకు లాభదాయకముగాదనిరి. రాజకీయచేత్రలు దీనిని గ్రహింపకుండుట చాల విషాదకరము! ఇతరసంఘముల తో రాజీతుడుర్పు సుద్దేశముతో దేశజాతీయత మూలముట్టుము గ నాశనముచేయుచున్నారు. హిందువులు మహమ్మదీయులు కలిసినజాతి యగుట కొకమార్గముమాత్రమే యున్నది. అది మ హమ్మదీయులకు దేశభక్తి నేర్పటమననే. (ప్రీ ప్రెసు.)

“చీనా అంతటను బ్రిటిషు సరకులను బహిష్కరింపుడు”

కీ||శే|| డాక్టరు సకాయేత్ సకాగారికొడుకు ప్రకటనము
(ప్రీ ప్రెస్)

బొంబయి, డిశం 24:—హ్యంగుపేషామండి ఈవినింగ న్యూస్పత్రికకు ప్రత్యేకతంతి ఇట్లు పంపబడినది:— కీ||శే|| డాక్టరు సక ఏత్ సకాగారి కొడుకు సకపోగారు చీనాఅంత టను బ్రిటిషు సరకులను బహిష్కరింపుడని హ్యంగ్లోలో నుప న్యసించిరి. సంజ్ఞ చేసేసరికి బ్రిటిషుప్రభుత్వమును మాల్చుటకు ఇండియాలో ఏర్పాటులు చేయబడినవనిరి.

గౌరవకాంగ్రెసుసభ

విషయ నిర్దారణసభ
శాసనసభలలో విధానమును
గూర్చిన తీర్మాన
మామోదింపబడుట

ఉపేంద్రనాథముఖర్జీగారి సవరణపై చర్చ
[నిన్నటి (27 వ తేదీ) ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 7 వ సెషిలో
రెండవకాలములో సేనున ప్రగార నుడివెరి. ఆను వాక్యమునకు
పిమ్మట దీనిని కలిపి చదువవలెను]

సేనున ప్రగారు మాటలాడుచుండగా సాస్యలుగారు ప్ర
శ్నించిరి.
సేనున ప్రగారు:— సాస్యలుగా రేచైన నాక్షేపణను
సూచించుచుండ నాప్రసంగమున కభ్యంతరమును కలిగించుటకు
నేనంగీకరింపను.”

సాస్యలుగారు:— “ఈసభకు అభ్యంతరము శ్రీనివాస
య్యంగారు గాని సేనున ప్రగారు కారని నా అభిప్రాయము.

హార్మి మనుగారు:— “ఏకమత్యముకొరకు మేము శాం
తమును వహించుచున్నాము. కాని సేనున ప్రగారి ధోరణిలోనే
మాటలాడుచున్నయెడల కార్మికసమస్యనుగూర్చి ప్రత్యేకాభి
ప్రాయములు గల అసభ్యులము యీవాదమున కల్పించు
కొనవలసి వచ్చును.”

మాలానా మహమ్మదాల్ గారు:— “మీరు వివేకము
కంటె వాగాటికే అధికముగా చూపుచున్నారు.”

అభ్యంతరుడు:— “ఆయన పట్టుదలతో మాటలాడుచు
న్నారు గాని మరేమయును కాదు.”

సేనున ప్రగారు:— “నే నెవ్వరిని నిందింపలేదు. ఎన్నిక
లలో మనకు సహాయముచేసిన జమీందారులను త్యజింపగూడ
దనియే నేను వాదించుచున్నాను.”

అభ్యంతరుడు:— “కాంగ్రెసువారు న్యాయముగా పరి
ష్కరింపవలెనని మాత్రమే ఆరవక్లాజులోనున్నది. అట్టి అవ
సరము కలిగినపుడు కాంగ్రెసువారు రైతులకును కార్మికులకును
సానుభూతిని చూపవచ్చును.”

మహమ్మదాల్ గారు:— “న్యాయమైనరీతిని పరిష్కరింప
వలెను” అనువాక్యమును చేర్చవలెనని సూచించెదను.

అభ్యంతరుడు:— “ఇది సరియైనసవరణ”

ఉపేంద్రనాథ టెనర్జీగారు:— “నేనీసవరణ నామోదించితిని.

“భూస్వాములకును రైతులకును ధనికులకును పనివాండ్ర
కును న్యాయమైనరీతిని వివాదలను పరిష్కరింపవలెను” అను
ఆరవక్లాజుపై ఓట్లు పుచ్చుకొనగా అది ఆమోదింపబడెను.

పిమ్మటతీర్మానమునందః క్లాజు లనన్నిటిని మరలచదివిరి.

పండిత మాలవ్యాగారు

“ఈతీర్మానమును వివరముగా చర్చించుట స్వభావాల
యాపనమున నేనెరుగుదును గాన నాయభిప్రాయముల నిపుడు తె
లుపుచున్నాను. ఈసంఘములో స్వరాజ్యపక్షమువారే హె
చ్చుగానున్నారు గాన యీతీర్మానమెటుల రూపొందునోయని
నేను పరికించుచుంటిని. విధానములోను పద్ధతిలోను కొంతమా
ర్పున కలిగించినందులకు నేను మిచ్చుల నభినందించుచున్నాను.
కాని యింకను పద్ధతికిని విధానమునకును సమన్వయము కలుగ
లేదు. మరల మనమందరమునకుకలిసి పని చేయవలెనని కో
రుటలో నేను మీలో నెవ్వరికిని తీసిపోను. అందులకే నేను
కొన్ని సూచనలను చేయగోరెదను.

మాలానా మహమ్మదాల్ గారు:— “నేనట్లు చెప్పగోరను
గాని సూచనలను చేయవలసినకాలము మించిపోయినవని మాత్ర
ము తెలుపగోరెదను.

మాలవ్యాగారు:— ఈ తీర్మానముపై నింకను ఓట్లు
పుచ్చుకొనలేదుగాన నా అభిప్రాయమును తెలుపుటకు నాకు
హక్కుకలదు. నేను స్వతంత్రపక్షమునుండి విడిపోతిని. ఎన్నిక
లు జరుగబోవునపు డైకమత్యమును కలిగించుటకు శక్తివంత
లేకుండ పనిచేసితిని గాని ప్రయోజనము కలుగలేదు. ఇప్పుడెన్ని
కలు ముగిసినవి. అప్పుడు నుడువబడిన వాక్యములను మనస్థైర్య
మున గరిగినందులకు నేను సంతోషించుచున్నాను. నేను కాం
గ్రెసుకు ప్రతిపక్షముడను. కాంగ్రెసు మహోన్నతగౌరవ

ఆరోగ్యమునకు, పుష్టికి
క్వాకరు ఓట్లనే
పుచ్చుకొనుడు.

బలముగాను, ఆరోగ్యముగా నుండుటకును, వ్యా
ధిని రానీయక ఆటంకపరచుటకును, క్వాకరు ఓట్లను
మీరు ప్రతిదినము భుజించు ఆహారమునందు ఒక భాగము
గా చేర్చుకొనుడు. అందులోగల పుష్టిని కలిగించు గుణము
గలదు. గాన మీమానసకండలకు, ఎముకలకుబలమును కలిగిం
చును. నరములకు పుష్టినిచ్చును. యివన్నియు గాక మంచి
సజీవత్వము నిచ్చుచు అవిరుచుములు ఎంతకష్టమునకైనను
ఓక్కనట్లు చేయును. పురుషులకైనను లేక స్త్రీలకైనను,
పండితులకైనను లేక పిల్లలకైనను క్వాకరు ఓట్లు చాల ఆ
మూల్యమైనది. ముసలివారికి, వ్యాధిగ్రస్తలకు, వ్యాధి
కుడిరి స్వస్థతచెందుమన్నవారికి ఇది తగిన ఆహారము.

Address:—Representatives: MULLER & PHIPPS
(India) Limited.
Calcutta Bombay Madras Karachi Rangoon.

Quaker Oats

క్వాకరు ఓట్లనే తాకబడుచు నేను.

అధ్యక్షుడు:— “ఈసభకు అభ్యంతరము శ్రీనివాస
య్యంగారు గాని సేనున ప్రగారు కారని నా అభిప్రాయము.
హార్మి మనుగారు:— “ఏకమత్యముకొరకు మేము శాం
తమును వహించుచున్నాము. కాని సేనున ప్రగారి ధోరణిలోనే
మాటలాడుచున్నయెడల కార్మికసమస్యనుగూర్చి ప్రత్యేకాభి
ప్రాయములు గల అసభ్యులము యీవాదమున కల్పించు
కొనవలసి వచ్చును.”

సానమును బడయవలెను. సంపూర్ణ శక్తిని కలిగియుండవలెను.
కాంగ్రెసువారిలో నైకమత్యము ప్రబలవలెను. శాసనసభలలో
కాంగ్రెసు పక్షమే ప్రబలముగా నుండవలెను. అని నే నత్య
ధికముగా కోరుచున్నాను. మీరు చాలమర కీ ఆశయమును బడ
యగలిగినందులకు మిమ్ములనభినందించెనుగాని మనమింకను బా
గుగానాలోచింపవలసియున్నది. మనమొందొరులకు నష్టముకలి
గింపవచ్చునుగాని కాంగ్రెసుకు నష్టముకలిగింపగూడదు. దేశ
సేవచేయుటకే మనమందరమును ఎన్నికలకునిలిచితిమి. భారత
శాసనసభలో ఇప్పటికంటె వెనుకనే స్వరాజ్యపక్షమువారి
సంఖ్య హెచ్చుగానుండెను.

అభ్యంతరుడు:— “మీరు చెప్పినది సరికాదు.”

మాలవ్యాజీ:— “అటులే అంగీకరించెదను గాని వెను
కటికంటె నిపుడు మీసంఖ్య చాలహెచ్చినదా?”

ఒకరు:— “కొద్దిగా హెచ్చినది.”

మరియొకరు:— “నూటికి ఇరువదివంతున హెచ్చినది”.

నెహ్రూగారు:— వెనుక ఎన్నుకొనబడినవారు 82 మా
త్రమే యుండిరి. ఇప్పుడు 48 వంది యున్నారు.”

మాలవ్యాజీ:— సరియే. ప్రస్తుతము నేను దీనినిగూడ
నంగీకరించెదను.

హార్మి మనుగారు:— ఏమో చెప్పిరిగాని వివరణలేదు.

మాలవ్యాజీ:— “హార్మి మనుగారు మరల మాటలాడగూ
డదు. నెహ్రూగారు చెప్పినరెక్క సరిగాదని మరియొకరు
రుజువుపరచుచున్నారేనంగీకరించెద నంటిని.”

ఒకరు:— మీపక్ష వా రెండరున్నారో మీకు తెలి
యునా?

మాలవ్యాజీ:— వెనుకటి శాసనసభలో నేషనలు డి
మాండు తీర్మానమునకు మొదటి సభలో 76 గురు అనుకూలురు
గను, 48 వంది ప్రతిపక్షులుగను, రెండవ సభలో 72 వంది ఆ
నుకూలురుగను 45 వంది ప్రతిపక్షులుగను యుండుటచే రెండు
సార్లును ఆతీర్మాన మామోదింపబడెను. అందులకు స్వరాజ్య
స్వతంత్రపక్షము లేకీభవించుటయే కారణముగాని ఒక్క స్వరా
జ్యపక్షమే కారణముకాదు. ఈసారిగూడ భారతసభలో స్వ
రాజ్యపక్షమువారొంటిగా ఏమియును చేయజాలరు. మినియ
మములకు భంగములేకుండను నితరపక్షములవారు మిమతోద్బ
డుటకు పిలుగానుండునటులను మీరు తీర్మానమును సవరించి
ఆమోదించినచో దేశమునకు ఘనముగ సుపకారమును చేసినవా
రగుదురు. లేనిచో భారత శాసనసభలో పని సరిగా జరుగనే
రదు. కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు నిర్ణయించిన ప్రకార
ము శాసనసభలో నెట్లను నిరాకరింపవలెననియున్నది. కాం
గ్రెసు వర్కింగు కమిటీలోనున్న 15 వందిలోను హెచ్చుమంది
స్వరాజ్యవాదులే.”

ఒకరు:— “కాదు కాదు సగమునుండిమాత్రమే.”

మాలవ్యాజీ:— “అపది హేనుమండియును శాసనసభ్యులు
కారు. బహుజనులచే ఎన్నుకొనబడినవారు 70, 80 వంది యుం
డగా యీ 15 గురును పరిష్కరించినరీతిని చేయవలెననుటన్యాయ
మరునా? కాన నీవరకును తీసివేయవలెను. భారతశాసనస
భలోని కాంగ్రెసువారికే పరిష్కరించునట్టి అధికారము నియ్య
వలెను. ప్రజలకు లాభకరములగు తీర్మానములను బలపరచవలెనని
తీర్మానములో నున్నది. అందువలన ప్రతిఘటనమున విచక్షణ
యేర్పడుచున్నది. ఆరీతిగానే యుండినచో నైకమత్యము
చేకూరగలదు. మంత్రిపదవులనంగీకరించినచో దేశమున కధికముగ
మేలుజేయుట కవకాశమున్నది. అస్యక్షపదవికిని మంత్రిపదవికి
ని భేదమేమియులేదు. అట్టిచో మంత్రిపదవులను అసమర్థుల
కేల వదలవలెను? మననాయకుని కేల అనుమతియ్యగూడదు.

ఒకరు:— “కారాగృహముం దున్నవారిమాట యేమి?”

మాలవ్యాజీ:— వారిని వదలివేయవలెనని వంగరాష్ట్ర
శాసనసభ్యులందరునుగూడ ఓట్లుచేయవలెను.

ఒకరు:— భారతశాసనసభమాట యేమి?

ఒకరు:— ఆహా ఏమితిర్మానము లంజి? వానివలన నేమి
లాభము కలుగును.

మాల వ్యా జీ: — రా జ కీ య శై దీ ల
వినుదలుగుగూర్చి నేను చాల ఆతురతతో నున్నాను. నేను శక్తి
వంతు లేకుండ పనిచేయుచున్నాను. నాప్రయత్నమునకు మీరు
నిరోధమును కలిగింపవలదనియే నేను కోరెదను. మనమందరము
ను శాసనసభలలో కలిసి పనిచేసినచో రాజకీయ శైధిల విడుదల
త్వరగా నెరవేరగలదు.

అభ్యంతరుడు:— మీ నిర్ణీతకాలము మించిపోయినది.

మాలవ్యాజీ:— అటులే నేను విరమించుచున్నాను.

సేనున ప్రగారు:— రాజకీయ శైధిలను వదలువరకును మం
త్రిపదవుల నంగీకరింప కుండుటకు నే నంగీకరించెదనని ఆరు
నెలల క్రితము మీరు (మాలవ్యాగారు) కలకత్తాలో నాతో
చెప్పితిరి. మీరింకను ఆ మాటపై నుందురా?

మాలవ్యాజీ:— నేనపు డటుల చెప్పినమాట నిజమే. అం
దులకే నే నైకమత్యముకొరకు చాలప్రయత్నించితిని. ఆప్రయ
త్నము సాగలేదు. నా పక్షమువారు రండుల కంగీకరింప లేదు.
రాయబారములు కుదిరినచో స్వరాజ్యపక్షము వారైదు
గురును నితరపక్షములవారు నలుగురును
కలిసి యొక ఎన్నికలసంఘముగా నేర్పడినచో సది సాధ్యమై
యుండును.”

ఒకరు:— “మీ అభిప్రాయ మేమి?”

మాలవ్యాజీ:—“ఇప్పుడు చాలరాష్ట్రములలో నిద్రవరకే మంత్రివర్గము లేర్పడెను. రాజకీయమై దీలను వదలుటకు దేశభక్తులందఱును క్రమంగా పనిచేయవలెను.”

మాలవ్యాగారి యువస్వామి ముగియునదికి రాత్రి 10 గంటల 45 నిమిషములైనది. సెహుగారు ప్రత్యుత్తరము చుట్టకు తేచిరిగాని సభను నాటికి విరమింపవలెనని హెచ్చు మందికోరుటచే సభ విరమింపబడెను. విషయనిర్ణయసభాభవన మంతయును నిండిపోయెను.

27 వ తేదీని మరల విషయనిర్ణయసభ కూడగా నీ కాంగ్రెసువా రెల్లప్పుడు ఖిద్దరును ధరింపవలెనను తీర్మాన మామోదింపబడెను. పిమ్మట సెహుగారి తీర్మానముపై చర్చ జరిగెను.

జీసేగారు:—“నేను రిస్కాన్సునిష్ఠుల పక్షమున మాట లాడుచున్నాను. మాపక్షమునాయకు లీమహాసభకు రాజాలక బోవుటచే కొంత అనుమానమునకు కారణమైనది. వారు ప్రబలములగు నితర కారణములవలననే రాజాలకజేయిరి. ఈతీర్మానమును పరిష్కరించుటకు సంపూర్ణావకాశముల స్వరాజ్యపక్షమువారి కియ్యవలెననిగూడ వారు నిశ్చయించిరి. వారేమియును చెప్ప దలముకొనలేదు.”

లాలా ధునీచంద్ గారు:—“నేను కాంగ్రెసుపక్షమునందే యున్నాను” అని నిన్న మాలవ్యాగారు నుడిచిరి. ఎన్నికలసమయమున మాలవ్యా లజపతిరాయగార్లు కాంగ్రెసుకు ప్రతిపక్షాభివర్తనవారితో చేరిరిని నేను బాగుగా నెరుగుదును. కొంతమందిని కారాగృహమున కంపుటకుగూడ పీరు కారవలెరి. కాంగ్రెసుకును దేశమునకును శత్రువులగువారికి పంజాబులో మాలవ్యాగారు ప్రాముఖ్యమును కలిగించినందున దానిఫలితము నిపుడు (మాలవ్యాగారే అనుభవించవలెను. సైనికశాసనము మార్చుట) అమల జూపుచున్న పంజాబులో కక్షలెటు లేర్పడెనో అటులనే యిపు డీనాయకుల చర్యలవలన మరల కక్షలేర్పడెను. పంజాబులో మాలవ్యాగారి పక్షమునకు రాజా సరేంద్రనాథుగారు నాయకుడుగా నున్నారు.

ఒకడు:— ధునీచంద్ గారి సంభాషణ ముద్రస్తుతము కాదా?

సిద్ధా గారు:—సింధురాష్ట్రమున గూడ నాయకుల చర్యలవలన కాంగ్రెసు పరిహాసపాత్ర మైనదిగాన వారి చర్యలను వెల్లడించుటవసరము.

మాలవ్యాజీ:—అనుమతి నిచ్చినచో నేను వీని కన్నిటి కిని సమాధానము చెప్పెదను.

సత్యపాలుగారు:—అటులైన మేముగూడ మరలప్రత్యుత్తర మియ్యవలసియుండును.

అధ్యక్షుడు:—అటులైనచో యీ చర్య ముగియనే ముగియును.

ధునీచంద్ గారు:—సుప్రసిద్ధనాయకు డగు పంజాబు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుని గూడ ఎన్నికలలో నోడించిరి.

అధ్యక్షుడు:—ఇకమీద భోరణిలో మాటలాడగూడదు.

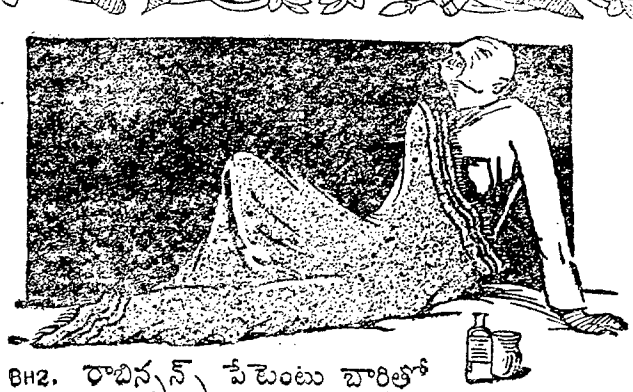
తీర్మానము నెఱుట

పిమ్మట ఆమోదింపబడిన సవరణలతో సెహుగారి తీర్మానమును ఓట్లకు పెట్టిగా నలుగురు మాత్రమే ప్రతికూలు రుగా నుండిరి.

ఇతర తీర్మానములు

దేశమునందు నిర్మాణ విధానమును సాగించవలెను. ఖద్దరు, వికృత ద్యము, అస్పృశ్యతానివారణము, నిమ్మజాతుద్ధరణము, మద్యపాన నిర్మూలనము, స్థానికసంఘములను వశీకరచుకొనుట, గ్రామపురస్థులైనవారి, జాతీయవిద్య, కార్మికసంఘములు, న్యవసాయకులకు సహాయము, మతకలహముల నడంచుట మున్నగు కార్యములను సాగించుటకు తగిన యేర్పాటును కార్యసంఘమువారు చేయవలెనను తీర్మానమును రంగస్థానముయ్యంగా రుపపాదించిరి. మత కలహములనుగూర్చి ప్రత్యేకతీర్మాన ముండునలెనని చక్రవర్తిగారు కోరిరి. దానిని తరువాత నుపపాదించెదనని సెహుగారు నుడిచిరి. అది వదలబడెను. తక్కిన తీర్మానము లామోదింపబడెను.

తేదీ 20 తేదీని బ్రుసెల్సులో జరుగనున్న అగ్రేజ్ డు సేషనల్స్టు కాన్ఫరెన్సునకు జవహర్ లాలు సెహుగారిని కాంగ్రెసు ప్రతినిధిగా పంపవలెనను తీర్మానమును రంగస్థానముయ్యంగా రుపపాదించిరి. సకలత్వాలాగారి కేరు సోకరు నూచించిరి. ఆయన కాంగ్రెసు సభ్యుడను అసహాయ వాదియును అహింసాప్రతుడును కాడని సత్యమూర్తి గారనిరి. ఈతీర్మానముగూడ నామోదింపబడెను.

BH2. రాబిన్సన్స్ పేటెంట్ బార్లీ
వ్యాధులను జయింపుడు.

అన్ని వ్యాధులకును, ప్రత్యేకముగా జ్వరములకు రాబిన్సన్స్ పేటెంట్ బార్లీ అసమానమైనది. ప్రధాన వైద్యు లందరిచేతను రాబిన్సన్స్ పేటెంట్ బార్లీచే తయారుచేయబడు గంజము నిర్ణయించబడుచున్నది. అత్యుష్ణముగల దేహమునకు చల్లదనము నిచ్చును. ఇతరమైనవన్నియు వమనమునుచున్నప్పుడు ఇది ఉదరమునందు నిలుచును. మరియు ప్రత్యేకరమైనది చురుకుదనము నిచ్చును, అలసటను దీర్చును.

మీ వైద్యుడు యిక ముందెప్పుడైనను బార్లీగంజిని నిర్ణయించిన, అది పెరల్ బార్లీనుండి తయారుచేయబడునది కాదనియు, రాబిన్సన్స్ పేటెంట్ బార్లీనుండియే తయారుచేయబడవలెననియు మీరు దృఢముగా గ్రహింపుడు. రాబిన్సన్స్ పేటెంట్ బార్లీ శ్రేష్ఠమైన వస్తువులు శాస్త్రోక్తముగా చేర్చి తయారు చేయబడినది. తయారు చేయబడనప్పుడు చేతితో తాకబడుటలేదు. అయితే పెరల్ బార్లీగల అపరిశుద్ధత బయలుపడకుండుటకై వాటికి సీమనున్నముతో కప్ప వలముదయువలయును. అవి విడిగానుండుటచే దుమ్ముచేరును. ఒకేసారి పెరల్ బార్లీ సమానమైన రాబిన్సన్స్ పేటెంట్ బార్లీ ఎనిమిదియే గంజయగును.

రాబిన్సన్స్ పేటెంట్ బార్లీ సే వస్తువలతో కొనుడు. మీకు ప్రపంచము నందున్నట్టి అమోఘమైనబార్లీ దొరకును. అన్నిదుకాణములందును ఇది విక్రయించబడుచున్నది.

రాబిన్సన్స్ పేటెంట్ బార్లీ. నూతన దృవ్యం

ప్రస్తుతము వైభాగమును కోయటకు పిలుగానుండును. కాగితపు చీటిలు లేకుండా ప్యాకెంట్ చేయబడును.

నేటితో 4 దినములు వరకు మాత్రమే
సి.కన్నయ్యకంపెనివారివలన
చెన్నపురి ఎస్పి.నేడు థియేటర్లో

దశావతారము ప్రదర్శించబడును

రాత్రి నాటకములు:—ప్రతి మంగళవారము, గురువారము, శనివారములలోనున్న రాత్రి 9 గంటలకు
తేటి నాటకములు:—ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములలోనున్న సాయంకాలము 5 గంటలకు
నాలుగు యగములలోనున్న శ్రీమన్నారాయణుడు అవతరించిన పది అవతారములను వాడుగు సంవత్సరములగా
యీ యాలైకేల రూపాయలు ఖర్చుచేసి తయారు చేయబడి నాలుగు గంటలలో జరుపబడును.

టిక్కెట్ల ధరలు వివరము:—రు. 3, 2, 1, అణాలు 8.

సుప్రసిద్ధిచెందిన లాహోరు చిత్రకారుడు హుస్సేన్ బక్ష్ గారిచే వ్రాయబడిన కర్తవ్యము, సీతలు మొదలగునవి విక్రయించబడును. మహాభారతము, శ్రీకృష్ణలీల మొదలగువాటిలోని ప్రత్యేక సీనులు కూడ విక్రయించబడును. వీటిని కొనుటకు యిష్టము గలవారు మద్రాసు, ఎస్పి.నేడు నాటకశాలకు 3-1-1927 తేదీనుండి 18-1-1927 తేదీవరకు వచ్చి చూడవచ్చును.

2-1-1927 తేదీన ఈకంపెనీవారి యాజమాన్యముక్రింద ఎస్పి.నేడు నాటకశాలయందు శ్రీమతి సరస్వతి బాయిగారిచే “రామదామ చరిత్ర” కాలక్షేపము చేయబడును.

C. CUNNIAH, Proprietor.

గుంటూరు టవును హైస్కూలు ప్రాత విద్యార్థుల సంఘము

దొన హైస్కూలు ప్రాతవిద్యార్థుల సంఘపు 5-వవార్షికోత్సవము స్కూలుభవనమున 31-12-25 శుక్రవారంనాడు జరుగునుగాన ప్రాతవిద్యార్థులందఱును దయయించి రాత్రిబార్లీ చుట్ట. మ-రా-రా-శ్రీ కోడూరి చంద్ర కేఖరరావు పంతులుగారు నాటిసభకు అధ్యక్షింపగ నుండుటకు దయతోసంగీకరించిరి. మ-రా-రా-శ్రీ యస్. యస్. వెంకట్రామయ్యగారు సభాపంతులయ్యరు.

కొంపల్లి రామనాథం కార్యదర్శి

కార్యాలయము:— పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, శనివారపు పేటలోని భట్టరుడిపోవారు పంపిన 1927 సంవత్సరపు క్యాలెండరును వందనములతో నందుకొంటిమి. దీనియందు తెలుగు, ఇంగ్లీషు కేటీలు గలవు.

హిందూ నాయకులకు ప్రాణపాయము

మాలవ్యా, లాలాజీల ప్రాణములు హరించుటకు ప్రయత్నములు

అబ్దుల్ రషీదు కుట్రను వెల్లడించుట

రివాల్వరుల సమాచారము - అబ్దుల్ రషీదును క్రాసుపరీక్ష జేయుట-పోలీసువారి ప్రయత్నములు

ధరంసింగున జీవిగా నేయున్నాడు

(ప్రీ ప్రెస్)

ధిల్లీ, డిశంబరు 27:— స్వామి శ్రద్ధానందుని హత్యకేసి పండులకై పోలీసువారి యధీనమందున్న అబ్దుల్ రషీదు హిందూదేశనాయకులలో మరియొకరి ప్రాణములు గూడ అపాయకరమైనస్థితిలో నున్నట్లు పోలీసువారితో తెలిపెను.

పోలీసు విచారణ

కనువిషయమై పోలీసువారి విచారణలు పూర్తికాలేదు. ఇప్పుడు వా రొకవారమునకే రిహంతును పొందియుండిరి. విచారణ లన్నియు పూర్తియై ప్రాసిక్యూషన్ కంప్లయింతు రయారగునవరకు మరి రెండువారములు పట్టవచ్చును.

ఇప్పుడు నలుగురు సీనియరు పోలీసు ఉద్యోగులు కలిసి అబ్దుల్ రషీదును తీవ్రముగా క్రాసుపరీక్షలు చేయుచున్నారు. వారు వరుసగా పోలీసు సీనియరు నూపర్నెంటు బర్ద, నేరముల నూపర్నెంటు మర్గన్, పోలీసుడిప్యూటీ నూపర్నెంటు రాయి సాహేబు మల్లిక్ దేవిదయాళు, డిప్యూటీపోలీసు నూపర్నెంటు ఖాన్ సాహేబు హాకిం యిబ్రహీంఖాన్ గార్లు.

ఇప్పటికై దుదిడుములనుండి విచారణ సల్పుచున్నను విశేషమైన అభివృద్ధియేమియు గనబడుటలేదు. నలుగురుకలిసి ప్రయత్నించినను అబ్దుల్ రషీదు సులభముగా లొంగునట్లు కనబడుటలేదు. ప్లానరీయు కొంచెము కొంచెముగా బయటికి తీయబడుచున్నది. పూర్తియైన వివరములతో కథ యేర్పడుటకు ఒక వారముదినములు పట్టవచ్చును.

మహమ్మదీయనాయకుడు కుట్రలో నుండెనా?

అందరికిని బాగా తెలిసిన మహమ్మదీయ నాయకు డొకడు కుట్రలో నుండెనని విధులలోని వదలి మాత్రము వాడు అబద్ధమని చెప్పినట్లు తెలియుచున్నది.

రివాల్వరుల సమాచారము

రివాల్వరుల హత్య మింకను పూర్తిగా తెలియలేదు. అది తెలియనుచేత యని మాత్రము పోలీసువారు చెప్పగలుగుచున్నారు. అది ప్రాతరివాల్వరు, రివాల్వరివిధముగా నున్నదని వివరములను తెలుపుచు రహస్యమును కనుగొనగోరి పోలీసువారున్ని చోట్లను రెండింపునట్లు తెలియుచున్నది. ఈవార్తప్రపంచ లేదు గాని ఏభూభవయు జరుగలేదు. ఎవ్వరైన వార్తకుడుగాని యజమానిగాని తన రివాల్వరును పోగొట్టుకొన్నా యనియు విచారణలు సజలపడుచున్నవి. నిజము కనుగొనుటకు మరికొంత యత్నము జరుగవలెను. అన్ని చోట్లను పేర్లెగ్రాములు పంపబడిన వార్తయే నిజమైనట్లయిన ముద్దాయి యింతవరకు తనకహస్యములను వెల్లడింపలేదని నమ్ముచున్నాడు.

స్వామి నేల చంపెను?

స్వామి శ్రద్ధానందజీని ఏలచంపితివని అడుగగా నివరకు కుక్రవారమువాడు తెలియజేయబడిన విషయములకంటె ముద్దాయి క్రొత్తవిషయములను వెల్లడించినట్లు తెలియుచున్నది. మూడునెలలక్రమములండి స్వామిజీని చంపవలెనని ప్రయత్నములపై అబ్దుల్ రషీదుకు మరియొకపని లేదట. ముల్లానారాజు పుత్రులను తిరిగి హిందువులలోనికి చేర్చుకొనుటలన క్రొధ పూరితుడై కాఫరుయొక్క మెడను తెగవేసి అల్లయొక్క అమోదము నిరడు బడయజూచెను. అతడు సమయముకొరకు కనిపెట్టి కొని యుండెను. పోలీసువారి కేమియు చెప్పకున్నను ప్రయత్నముగా విచారణలు జేయగా హత్యకేయదలంచినవాడు అబ్దుల్ రషీదు లేక కార్యాలయమునకు పోయి స్వామి శ్రద్ధానందజీ ధిల్లీలోనే యున్నట్లును ఆ ప్రదేశమెంతో దూరము గానట్లును ఒక మహమ్మదీయోద్యోగినుండి తెలిసికొనెను. స్వామికి పెద్దరక్షణ గూడ ఏమియు లేనట్లు అతడు తెలుసుకొనెను. రెరువార నారడు తనకోర్కె నెట్లు తీర్చుకొన్నదియు అందరికిని తెలిసినవిషయము.

అబ్దుల్ రషీదు ప్లానులు

అబ్దుల్ రషీదు ప్లానులు మామూలుగా ప్రజలనుకొనుదాని కంటె విశేషమైనవి. హిందూయద్యమమునే అంతమొందింపవలెనని వానికోరిక. అందుకొరకై పండిత మదనమోహనమాల వ్యా లాలా లజపత్రాయుగార్లునుకూడ తుపాకితో కొట్టి చంపడ లంచెను. లాలాజీగారిపైన 1924 లో బొంబాయి హిందూమహాసభ జరిగినప్పటినుండి 1925 జనవరిదినములలో క్రొధము పెరిగెనుగాని పండిత మాలవ్యాగారిపైన స్వామి శ్రద్ధానందునికంటె పూర్వమునుండియే కోపముగా నుండెను.

ఇట్టివార్త లెంత భయోత్పాతమును గొల్పునవి యైనను ముద్దాయి యీవిధముగానే పోలీసువారితో నేడు బిప్పు కొనెను.

లాలాజీగారి గృహమునకు కాపలా

నేటియునయమునుండియు రాయిజీనాలోనున్న లాలా లజపతిరాయిగారి గృహమును రహస్యపోలీసుదళము లాలాజీకి తెలియకుండనే కాపలాగాయుచుండటంచే యీవార్తను నమ్మి ఎరిసి వచ్చుచున్నది.

బహుశః పండితుని రక్షణార్థమేగూడ నుత్తరువులు పోయియుండవచ్చును. ముద్దాయిచెనుక నున్న కుట్రదారులలో నొక్కడెయ్యండవచ్చును గావుననే యీకాపలా యిట్లు జరుగుచున్నదని ప్రజలనుకొనుచున్నారు. ఇంకనెవరైన కుట్రలోనున్నారోలేదో నిర్ధారణజేయుటకు తగినట్టివార్త లేవియు ముద్దాయియింతవరకు చెప్పినట్లుతోచదు. ధిల్లీరహస్య పరిశోధకకాళు వారు గుట్టుపట్టులను త్వరలో బయటికి తీయుదురని నమ్మి డము.

ధిల్లీలో కలవరము

పండిత మాలవ్యా, లాలాజీగార్లగతి యేమగునో యని ధిల్లీలో ప్రజలు మిగుల విచలించియున్నారు. అనెల్లీ సమాజేశ సమయమున పండితమాలవ్యా, లాలాజీగార్లువచ్చి ధిల్లీలో దాదాపు 10 వారములుండుట గావున ఎవ్వలజూచినను ప్రజలందరును గమిగూడి యీవిషయమును గూర్చియే అత్యాచారంతో చెప్పుకొనుచున్నారు. వాయకులిద్దరును దీనినిగూర్చి యేమిగా తలంచినను ధిల్లీ రహస్యపరిశోధక కాళువారును డిప్యూటీకమిషనరును కమిషనరును కుట్రదారులను బయటికితీసి రూపు మాపుటకును లేక అది అబద్ధమని తెలిసేవరకును గట్టిగా ప్రయత్నములు సల్పెదరని నమ్మివచ్చును. కుట్రదారులే యున్నట్లయిన బహిరంగముగా తుపాకులతో కాలికపోయినను మరియే యితరపక్షతులైన దిగవచ్చునగదా యని ప్రజలు మిగుల భయమండి యున్నారు.

పోలీసు బందోబస్తు

కనువిషయము తెల్లున్నను నగరమునందు కొట్లాటలు జరుగకుండ ధిల్లీ పోలీసువారు తగ్గకర్తవహించుచున్నారు. ఆకాదు స్వామిని కృతావహాటికకు గొంపోయినప్పుడు అల్లరులు జరిగినందున పోలీసువారిప్పుడు జాగ్రత్తపడియున్నారు. శనివారమువాడుకృతావహామునుండి తిరిగివచ్చువారిపైరృద్ధుపడునేమో అని ప్రత్యేక కానిష్టేబులు మాలమాలల నుంచబడిరి. అట్లే రాత్రింబవళ్లు పోలీసులు కాపలాగాయుటచే వికళయపడనవసరములేదు.

ధరంసింగు జీవించియుండుట

ధరంసింగు జెబులవలన మృతుడయ్యెననుమాట అబద్ధము. ధరంసింగింకను ఆస్పత్రిలో నున్నాడు. బాగుగా నయముగ నప్పటికి కొన్ని వారములు పట్టవచ్చును.

ధరంసింగితో పోయి మాట్లాడగా, స్వామియొక్క అంత్యక్రియల విషయములు ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకొనుచునే యుండినదియు చివరవరకు స్వామిపాదములకడనుండి తనవిధిక్రమములను నెరవేర్చుకొనజాలక పోయితినిగదా యని ఫృద్ధయము లేదించినట్లు ట్లయ్యెననియు అతడు చెప్పెను.

పోలీసు విచారణలు

అబ్దుల్ రషీదు చరిత్ర

కుట్రను దెలిపినవానికి వేయిరూపాయల

బహుమానము

ధిల్లీ, డిశం. 28:— స్వామి శ్రద్ధానందుని హత్యకు కారణమైన కుట్రను దెలిపినవారికి వేయిరూపాయలు బహుమాన మొసంగడమని ధిల్లీహిందువులు చెప్పుచున్నారు.

(అ. ప్రె)

డిప్యూటీ కమిషనరువద్దకు రాయబారము

ధిల్లీ, డిశం 28:— శ్రీరాము మిల్లు యజమానియు, జాక్వరు కె. డి. కాస్త్రీ, జె. యస్. సహానీ (హిందు షాక్ టైమ్స్ సంపాదకులు) లాలా దీదర్ చందు (మిల్లయజమాని) లేజ్ సంపాదకులు దేశబంధుగూర్తా ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటు లా లాగురు ప్రసాదుగార్లు మొదలగు హిందూనాయకులు నేటియుడ యమున 11 గంటలకు డిప్యూటీకమిషనరుగారివద్దకు రాయబారముపోయిరి. విచారణవిషయమై అధికారులు చేసినయేర్పాటులకు సంకల్పిని తెలుపుచు స్వామి శ్రద్ధానందుని హత్యవిషయమై విచారణలు సలుపుటకు ఏవత్తుమనందును అభిమానము గలవారుగా నుండక నిష్పక్షపాతబుద్ధిగలవారై యుండవలెనని యు రాయబారులు డిప్యూటీ కమిషనరుతో విన్నవించుకొనిరి. హత్య సాంఘికవిషయములకు సంబంధించినదిగావున నింతగా చెప్పవలసినదని రాయబారులు నుడివిరి. ఆవిధముగా తమకనేక చోట్లనుండి తంతులు వచ్చుచున్నవనియు వారు చేసిన నూ చనలను గుర్తించుకొని చేతతనై నంతవరకు శ్రద్ధగానే విచారణలు జరిపించెదమనియు డిప్యూటీ కమిషనరు జవాబుచెప్పెను. కొందరికొందరి ప్రాణములపాయకరమైన స్థితిలోనుండుటచే వారికి జిల్లామేజిస్ట్రేటు తుపాకి లైసెన్సు రీయవలసియుండుననియు వారుచెప్పిరి. దానికిని వారు విచారించెదమని చెప్పిరి. డిప్యూటీకమిషనరుగారు మిక్కిలి సానుభూతితో మాట్లాడిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

నోటీసు

బలభద్రప్రతాప్తుని వెంకటసుబ్బయ్యగారి కుమార్తెలక్ష్మీనారాయణగార్ని

మీరు మదిగొండ వీరభద్రకాస్త్రీ, రామలింగస్వామి వగైరాలకు 27-5-21 తేదీన వ్రాసియచ్చిన స్థిరాస్తి రికవ్వయన్న యగ్రిమెంటులోని హక్కును మాక్లయింపైన వనమా అప్పన్నగారు విక్రయమును పొందియున్నారు గాన మీకు రావలసినతైకము తెనాలిలో మాఆఫీసులో తక్షణం తీసికొని సవరు అగ్రిమెంటుప్రకారం 31-12-26 తేదీలోపుగా మాక్లయింటుచేర క్రమమైన దస్తావేజ వ్రాసియవ్వలసినది.

వడ్లమూడి కోటయ్య,

వకీలు, తెనాలి.

కౌన్ థియేటరు

29-12-26 బుధవారమునుండి 31-12-26 శుక్రవారమువరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 6 గం-15 ని రా॥ 9 గం-30 ని

మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్ వారు

“ఛాలెంజి ఆఫ్ ది లా”ను ప్రదర్శింతురు.

విల్లియం రస్సెల్ ప్రధానకథానాయకుడు

విల్లియం ఫాక్సుగారిచే తయారుచేయబడినది. 2 రీల్స్ హాస్యము, అనేక ఇతర ఫీల్మలుకూడ చూపబడును.

1-1-1927 తేదీ శనివారమునుండి బెల్ మహంటు మిలియన్ను ప్రదర్శించబడును. 15 రీల్స్, 4 అధ్యాయములు గల గొప్ప గుర్పాటును గలిగింపక.

“త్రిమదాంధ్ర మహాభారతము”

ఆది, సభావర్షములు

3236

వెల 0—12—0 మాత్రమే.

పుస్తకముల కేటలాగు పుచితము

సుజనరంజనీముద్రాశాల

కాకినాడ

ప్రథమ ఆంధ్ర క్షత్రియ మహాసభలో గావించబడిన

తీర్మానములు

1 (ఎ) మన క్షత్రియులలో ప్రథమమున రాష్ట్రకానన సభాభ్యుత్థత్య గౌరవపదవిని యలంకరించిన శ్రీచింతలపాటి వెంకట సూర్యనరసింహరాజువారియెడల మన సంఘమునకు గల సంతోషమును తెలియపరచవలెను.

(బి) ఈ సంతకము యెన్నికలలో జనుముగాంచిన దేశసేవానిరతులను శ్రీయుత పూసపాటి కుమారవెంకటపతి రాజుగారికి దండు నారాయణరాజుగారికి కూడ మన సంఘమువారు సానుభూతిని తెలియపర్చవలెను.

అల్లూరి రామకృష్ణంరాజుగారు, ఉపపాదకులు

ఆమోదకులు:—వత్సవాయి నీగ్రామరాజుగారు, పచ్చవట్ల శ్రీరాజుగారు.

2. క్షత్రియ సంఘమునకు భజబలుము, దేహదార్ధ్యము ఆయుధోపయోగ నైపుణ్యము సంపాదించుట అత్యవశ్యకము గనుక అందుకు తగిన యేర్పాటులు ముఖ్యస్థలములలో చేయవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

సయ్యపరాజు వెంకట గోపాల కృష్ణంరాజుగారు, ఉపపాదకులు.

ఆమోదకులు:—పిన్నంరాజు సత్యనారాయణ రాజుగారు శేకనకుర్రు అమలాపురం తాలూకా, దంతలూరి క్షీల్యపతి రాజుగారు నర్సిపూడి.

3. క్షత్రియులలో ఆర్థికస్థితి వృద్ధిపొందుటకుసహకారోద్యమము ముఖ్యమనియు, అన్యోన్యసహాయమువలన అనేక కార్యములు సెరసేర్పుకొనవచ్చుననియువ్యవసాయ బారిశ్రామిక సంఘములు లేక సలహాలు ఏర్పాటు చేయుటలో తోడ్పడవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

అనుకూలరు:—నెన్నెత్త రామచంద్రరాజుగారు

పూసపాటి కుమార వెంకటపతిరాజుగారు.

సామంతపూడి రామభద్రరాజుగారు

4. క్షత్రియజాతియందు నానాటికి వృద్ధిపొందుచున్న బాల్యవివాహములు కన్యా వరకుల్ల పరిగ్రహణములు సంఘమునకు ఆర్హముగావున ఆవి మానివేయవలయుననియు యీ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. క్షత్రియులలో శుభాశుభ కార్యములయందు అమిత వ్యయములు తగ్గించుకొనుటకు యీ సంఘమువారు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

6. క్షత్రియులలో నీడలుగా నున్నవారికి వ్యవసాయ సంఘముల సాపించి జీవనోపాధి కల్గించుట అత్యవసర మని యీ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

7 ఆంధ్రక్షత్రియుల చరిత్రనుగరించి విమర్శించుచు ప్రమాణముగా నొకచరిత్ర వ్రాయుటకు ప్రోత్సహించవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

రుద్రరాజు వెంకట్రామరాజుగారు వగైరా ఈ ఉపపాదకులు.

ఆమోదకులు:—1. వెలగతోడు గోవిందరాజుగారు

2. శివపురం వీరభద్రపాకయాజుగారు

3 చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహంగారు

8. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు దేశముయొక్క కరెన్సీ విధానమునిర్ణయించుటలో ఇదివరకుపొందా దేశపునమునకును అంగ దేశపు ధనమునకును ఉన్నటువంటి మారకపురేటు 16 పెనుల నుండి 18 పెనులవరకు హెచ్చింప నున్నారు గనుక అట్టివిధానమువల్లవ్యవసాయము ముఖ్యకృషిగాగల క్షత్రియులకు విశేషనష్టము సంభవించుచుగాన దానికి మన అసమ్మతిని తెలుపుచు అట్టి కానము అనుటలోనికి వచ్చుట దేశాభివృద్ధి మని యీ సభవారు తీర్మానము చేయుచున్నారు.

కూసపరాజు కృష్ణంరాజుగారు వగైరా.

9. దేశలాభముకొరకు క్షత్రియజాతీయమునకు అనవసర వ్యయమును తగ్గించుకొనుటకును దేశములో తయారకబడిన బట్టలను ముఖ్యముగా ఖర్చు ఉపయోగించుటయు దేశమున తయారకబడిన వస్తువులనే యుపయోగించుటయు యుక్తమని యీ సభవారు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

మంత్రిన వెంకట్రామరాజుగారు వగైరా

10. రాజపాళయం క్షత్రియులను ఆంధ్రక్షత్రియ సంఘములో ఒకభాగముగా గమనించి వారిని జేర్చుకొనుటకు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

పట్ల వెంకట్రామరాజుగారు వగైరా

ఇండియా బాల్యదళ

ప్రపంచమునందున్న జాతులలో సమానమైన పిల్లికి రాగోరినచో ఇండియాను బాల్యదళయందు బాధిశాశితముతో పోషించవలెను.

ఆనోగ్లగ్లెక్స్ మైన చనుపాలను తరువాత గ్లాక్సోనే చాల శ్రేష్ఠమైనది. మిగిలినవలె సున్నితమైన తీర్థశక్తికి ఏలాటి హానిని కలిగించనట్టి శ్రీముదామామ ప్రకారము చేర్చబడినదని అతిబాగ్లెక్తో వేయబడిన కాస్త్రుగణితముచే తేలినది.

పరిశీలించ నవసరము లేదు. ఎలననగా అది తప్పక నిరపాయకమైనది. గ్లాక్సోను విడువక ఉపయోగించిన మీకు తప్పక బహుమతి గలుగను, మీరు తల్లితండ్రులుగా నుండినందుకు మంచి ఆనందము కలుగును.

Glaxo

THE VITAMIN MILK FOOD.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగ్ అండు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటుచేయబడినది.)

2

తెలంగాణ పేజె నెం. 40 వ.ద్రాసు.

11. రాజకీయ విషయములలో జాతి మతభేదములు లేకుండా దేశీయులెల్లరును సంఘీభావముతో కృషిసల్పుట అత్యవసరముగాన క్షత్రియులుగూడ యితరవర్ణముల వారితో కలిసి దేశాభ్యుదయమునకు పాటుపడుచు, క్షత్రియ జాతీయ వారి పురోభివృద్ధికి అవసరమును కారీక, ఆర్థిక వ్యావసాయక పారిశ్రామిక, మత, సాంఘిక విషయములలో యీ సంఘము వారు ప్రత్యేకకృషి సలుపవలసియుండునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

దండు నారాయణ రాజుగారు.

దంతులూరి లక్ష్మీపతి రాజుగారు.

పూసపాటి రామమూర్తి రాజుగారు.

12. కొత్తలక, నుండుకొలను వగైరా గ్రామాదులవారు యీసంఘములో కలిసి పనిచేయుటకు అనకాళము ఇవ్వడమును గురించి వారి పూర్వచారిత్రమును, ఆచారవిషయములను విచారించి రిపోర్టును ముందు సంతకమున మహాసభను నివేదించుటకు గాను అయిదుగురును ఉపసంఘముగా యేర్పాటుచేయుటకు యీ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉపసంఘసభ్యులు

1. దంతులూరి సన్యాసిరాజయోగిగారు, తుమ్మపాల

2. నడింపల్లి సుబ్బరాజుగారు, కోమారుపాడు.

3. శ్రీ రాజా కాకర్ల పూడి బుచ్చికృష్ణం రాజుగారు, పోలవరం.

4. శ్రీ రాజా వత్సనాయి వెంకటకృష్ణంరాజుగారు, తుని

5. పెన్నెన్ సుబ్బరాజుగారు, నరసాపురం.

13. క్షత్రియులలో అన్నివిధముల వివాదలు న్యాయస్థానమునకు పోకుండా పంచాయతీల మూలముగా నివారించుకొనుట కర్తవ్యమని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

బుద్ధరాజు వెంకటనరసింహరాజుగారు.

దాట్ల తిరుపతిరాజుగారు.

14. క్షత్రియ సంఘములో సనాతన ఆధ్యాత్మిక విద్య నేర్పుట విద్యుక్తమైన ధర్మముగాన అందుకు తగిన ప్రోత్సాహము చేయుటకు, యీసభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

దంతులూరి సన్యాసిరాజు యోగిగారు వగైరా.

15. ఆయుధముల ప్రయోగనైపుణ్యము గలిగియుండుట క్షత్రియులకు ముఖ్యముగావున ఆయుధదట్టము రద్దుచేయుట యు లేదా సవరణచేయుటయు అవసరమని యీసభవారు రిభిప్రాయ పడుచున్నారు. (శ్రీ నడింపల్లి సుబ్బరాజుగారు యీ

తీర్మానమును విషయనిర్ణయసభలో ప్రవేశపెట్టిరిగాని వారు మహాసభలో లేకపోవుటవలన యీ క్రిందివారు మహాసభలో ఆమోదించిరి.)

దాట్ల తిరుపతిరాజుగారు,

వత్సవాయి సత్యనారాయణ రాజుగారు.

16. స్త్రీల విద్యాభివృద్ధి కలుగనిచో దేశాభివృద్ధి రానేరదు గావున క్షత్రియులలోగూడ స్త్రీలకు విద్యాభ్యాసము చేయించవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

దంతులూరి శీతారామరాజుగారు.

దాట్ల తిరుపతిరాజుగారు.

17. దేశాభివృద్ధికి గాని విద్యాభివృద్ధికిగాని వ్యాపారమునకుగాని ఉద్యోగరీత్యాగాని యితరదేశములకు జరుగుదును బట్టి వెళ్ళవలయునని యీ సభవారు ప్రోత్సహించుచున్నారు. కలిదిండి రాజంతాజుగారు వగైరా.

“ఇండియను డెయిలీ మెయిలు”

“శ్రద్ధాసందుని మరణముచే దేశపరిశితులు మారినవి. కాని కాంగ్రెసు ఇప్పటికైనను నిజస్థితి గనుగొనలేకపోయెను. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఏమాత్రము స్వామిమరణము ప్రాముఖ్యము గ్రహించినను తనవాదముసంతయు మాని దేశముసంతకు ఊహావాగ్దానకత్తెములకు పోరాడవలసినదిగ గోరియుండును” ఏవిధమైన నాయకత్వము కాంగ్రెసు వహింపనేరదు. కార్యక్రమమేదియు నూచింపబడలేదు. ఢిల్లీహత్యలన దేశము దుఃఖనముద్రమున మునిగినది. కాంగ్రెసువిషయములను గమనించువారు బహుస్వల్పము. (అ. ప్రె.)

లాహోరు డిశంబరు 27:—పంజాబు అవసర గెజెటు నందు లజపతిరాయిగారు జలంధరునకు ప్రతినిధిగానుండ నిశ్చయించిరి గాన పశ్చిమ పంజాబువారు క్రొత్తసభ్యుని జనవరి 31 వతేదీలోగా ఎన్నుకొనవలెనని ప్రచురించిరి. నామినేషను 6-వతేదీని జరుగును. 7-వతేదీ సరిమానుట. జనవరి 20-వతేదీఎన్నిక. (అ. ప్రె.)

కుంభకోణం, డిసెం 27:—పోస్టుల ఆధికారులు ఒకమహుకారుతాను నూరురూపాయలనోటును ఇన్సూర్యరకవరులో పెట్టిపంపగా కవరందినదనియు అందు నోటుమత్రములేదనియు చెప్పి తెచ్చినశక్తిని విచారించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

అఖిలభారత కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్ష ఉపన్యాసము

పత్రికాభిప్రాయములు

కలకత్తా, డిసెంబరు 27:— ఫార్వర్డ్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాసి నది.- అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము క్రొత్త ప్రస్థానము ననుసరింపబడినది. ప్రస్తుత పరిస్థితులు చక్కగ గమనింపబడినవి. మొదటినుండి చివరవరకును ముఖములు హృదయమిచ్చి మాట్లాడినట్లున్నది. అధ్యక్షుడు కార్యకర్తలనుగాని కుమ్మరవేదాంతి గాను. కట్టుబాటు ఏర్పాట్లు చేయువారు గాని పిచ్చియాహులు చేయు వారు గారు."

"అమృతబజారు"

"చాల మంచియుపన్యాసము. కాని విశేషమేమియు లేదు. ఉపన్యాసము ముక్తపరిగను తాత్కాలికముగను నుండి స్వరాజ్యవాదుల ప్రస్తుతస్థితి యుద్దేశము క్లిష్టమంతయుగ నిరూపింపబడినది. చాల అందముగానున్నది. న్యాయముగనున్నది.

"బెంగాలీ"

"ఉపన్యాసము రాజకీయమందు అనుభవములేని వేదాంతిది. అధ్యక్షునికి రాజకీయమందలియాశచే ప్రజలు మోసపోయి అధ్యక్షపతవి నిచ్చిరి. మూలసిద్ధాంతములైన తెలియని రాజకీయవిషయములపై నుపన్యాసింప గోరిరి. వాటియందలి యాయనయత్నముగాని తెలిసికొనవలెనని యాశగా నబహు స్వల్పము. వాటి నెన్నడును ఆయన శ్రద్ధచేసి తెలిసికొన గోరలేదు."

"యింగ్లీషును"

"ఏమార్పులేని మొండి ప్రతిఘటనమే తిరిగి యుపపాదించిన వారినండి నూతన వికాసము, ఉపజ్ఞతలు ఆంధ్రముల తప్ప. ఏదేలు జరుగునది గాన జరిగెను"

"యూనియన్ గున్యాసు"

"అయదు రాజకీయవేత్తలందరిలో తెలివిగలవారిని నూచించుచున్నది. కాంగ్రెసునందు స్వరాజ్యవాదులతోనుండి ప్రపంచమునకు సంఘభావము శేర్మజావి అందు నెరవేరకపోవుటేగాక గోతిలో పడినట్లయినది.

"డెయిలీన్యాసు"

వ్యవస్థ మై నిష్కళంకమై సరళమై, ముక్తపరైన ఆచరణయందుంపబడగల ఉపన్యాసము. దిట్టరితనముతో భారతదేశ ఆశయమును చాటెను. కుమ్మరవేదాంతమును భాషాప్రయోగములను విడిచెను. కార్యమును ఓర్పును కడముట్టించు విషయములను జాగ్రత్తగ పరిశీలించి ఉపన్యాసించెను" ఉద్యోగస్వీకార సమన్వయగూర్చి ఇట్లు వ్రాసెను: "స్వరాజ్యపక్షమందున్నట్టి ప్రేమచే వారికి నచ్చునట్లు చెప్పినను ఈ సమన్వయపరిష్కారమందుమాత్రము నిష్ఫలమయ్యెను.

"క్రాంతికిలు"

"నిష్పక్షపాతముతో సరళభావముతో భారతజాతీయాశయమును వెల్లడిచేసినందులకు అభినందించుచున్నాము. కాంగ్రెసు ఆశయము నల్లయుంచి అనేక మార్పులనుచించి అన్ని పక్షములకలిసి పనిచేయగోరెను. ఆయనది సలహా. కాంగ్రెసువారిని అనుసరింపవలెను. దేశమంతయు కష్టపడి కాంగ్రెసునకు అపాయమురాకుండ అంధకారమున బడకుండ చేయుదురుగాక.

"నేమనలు హెరల్డు"

"చేతలుగాని రాజీలుగావు" అనుపేర శ్రీమంత్ శ్రీనివాసయ్యంగారి ఉపన్యాసము దేశభక్తిచేతను తెలివిలేటచేతను, నూత్నబుద్ధిచేతను లేజరిల్లుచున్నది." అని వ్రాసెను.

"మహారాష్ట్ర"

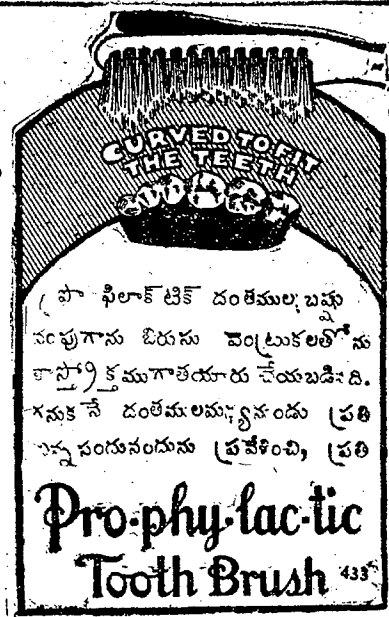
"అన్ని కలందు గలిగినజయముచే ఒడలుమరచి నామమాత్రాపర్యమైన కాన్గ్రెసుమును బట్టుకొని అనుభవములేక ప్రేలాడిరి. త్యాగియైనందులకు వారిని గౌరవింతుము. కష్టపడి కృషిచేసినందులకు మేము గౌరవింతుము. కాని ఉపన్యాసమునకు విచారింతుము; దేశీయుల నిరాశపాలు గావించెను. చరిత్రయందు వారియుపన్యాసమును గ్రామఫోను స్థేలనబడును."

"లీడరు"

"అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము సంపూర్ణముగ జాతీయవాదము, సరళమై ఉత్సాహప్రేరేపకమై చిన్నదైయున్నది. కాని ఆలోచించి వ్రాసినదిమాత్రము గానెరగు. పరిస్థితులు గమనింపక, సత్యముల నశింపజేసి, అబద్ధము ప్రతిపాదించి మెట్టవేదాంతము

గా నున్నది. ద్వంద్వప్రభుత్వమును మార్పుతో లేక అంతముందించుటో యను స్వరాజ్యపక్షవారమును వెళ్లబుచ్చు యత్నించెను. ప్రస్తుత ప్రభుత్వలోపమును చక్కగనే తెలిపిరి. అందులకని స్వరాజ్యపక్షవిధానమును బలపరప యత్నించెను గాని విఫలమయ్యెను. తమ తామోసపుచ్చుకొనియో లేక అబద్ధమోగాని అన్ని తాత్పర్యములు ఎన్ని కలలో కాంగ్రెసునకు జయముగూర్చిరి. సంయుక్తపరగణాలు మధ్యరాష్ట్రములు పంజాబు, బొంబాయిలందు స్వరాజ్యవాదులు ఎక్కువమంది అపజయము గాంచిరి. అస్సాములో స్వరాజ్యవాదులు అతిస్వల్పము. బెంగాలు, మద్రాసు దీహతుల బరిస్సాలతో చాలస్థానముల సంపాదించిరి గాని మెజారిటీ. రాలేదు. క్రిందటిసారికన్న అస్సెంబ్లీలో స్వరాజ్యపక్ష మిప్పుడు తక్కువ. పక్షగౌరవముకొరకు పాటుపడువారికి ఇప్పటి పరిస్థితులలో పరాభవమే. స్వరాజ్యపక్షమునకును ఇతరులకును దేశమంతటను ఈయబడిన ఓట్లు లెక్కించినయెడల స్వరాజ్యపక్ష మోడినట్లులే తెలియును. కావున అధ్యక్షునిమాట లసత్యములు." (శ్రీ వెను)

కలకత్తా, డిసెంబరు 28:— నేడు ఎక్స్ ప్రెస్ అధికారి 5½ మణుల నల్లమందు 87000 రూపాయల సరకును దొంగతనముగ తీసికొనిపోవుచుండగా పట్టుకొనిరి. ఇదియే ఇంతవరకు పట్టుబడినవాటిలో పెద్ద ముద్ద. (అ. వె.)

ఇది కుడి పూర్తిగా ప్రతిచింతమునకు నల్లప్రక్కలు రకముల వెంట్రుకలుగలది. 281

శ్రీ ర బ లా తై ల ము

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు తయారుచేయించినది. నమస్త వాతవ్యాధులను గుదుర్చును. అనేకులు వాడి మెచ్చియున్నారు. వివరములకు వ్రాయుడు. ఆర్డరసాయనశాల ముక్త్యాల, (కృష్ణా.)

కుదుర్చుటకంటె ఆటంకపరచుట మేలు

ఈ ప్రకారము చేయుటకు లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark

జి పి యందుంచుకొనుడు

ప్రతిదినము తాంబూలముతోగాని, విడిగాగాని లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను 1-2 ను నేనించుచుండిన జీవక క్షిణి క్రమపరచి గాలి, నీళ్ల చెడుపును అంటనీయక కాపాడును. అనుపానపత్రము మేరకు ఇచ్చుట వలన పిల్లలపడికము, దగ్గుప్రక్కలకాడు, అజీర్ణము, అజీర్ణ భేది, జ్వరము, చలిజ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లుఎంజా, కడుపుబ్బరము, బుహీనత, పెద్ద గారిదగ్గు, జలుబు, అగ్ని నూండ్లము, మలబద్ధము, అజీర్ణిచే గలుగుకడుపునొప్పి, శిశువాతమువల్ల గలుగుసంక్లిషాతము మొదలగువ్యాధులకు సిద్ధామృతము. బాలింతలకు కస్తూరికిబదులు దీనిని వాడవచ్చును. సంజీవికమానమైనది. వ్యాయామములేనట్టి ఘోషాస్త్రీలకును ఆరోగ్యవృద్ధికారి. 250-300 మాత్రలుగల సీసా 1 కి పోస్టుఖర్చుతో 0-8-0, 6 కి రూ 1-8-0, 12 కి రూ 2-13-0, 25 కి రూ 5-8-0. రిజిస్టరుచేయబడిన మావర్తకగృహము గమనించితీసిన మోసముండదు. అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

పాళ్ళపు వెంకటాచలపండితులు ప్రొవైటరు.

శ్రీ సీతారాఘవవెద్యశాల, మైసూరు.

మద్రాసులో నెం 6, బందరుపీఠిలోనున్న ష్యాంకంపెనీవారివద్ద దొరకును.

చంటిపిల్లలకు
బిడ్డలకు అజీర్ణ
సంజంధమైన
అన్ని వ్యాధు
లకు చక్కని
నిరసాయమైన
మందు.

ప్రధాన
గారి శ్రీ
వాటరు. అను
మందు పురి
ఇంట నుండి
రవలెను.

"Fifteen Points for Mothers."

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle of Woodward's "Gripe Water," the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children. Here is one of the points:—"Never put baby to sleep by using so-called remedies which contain narcotics." Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs. Of all Chemists and Drug Stores, 1/3 a Bottle.

WOODWARD'S
"GRIPE WATER"

KEEPS BABY WELL.

W. WOODWARD (1920) LTD, Manufacturing Chemists, 79-87, Portess Road London, N. W. 5.

శ్రీపాద వరసింహాచలదత్తు
వారివద్ద కాకినాడలో
కూడ దొరకును.

Sripadha Narasimham Brothers, Post Box 17, "Cocanada."

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరి 26

(29-12-26)

ఇరువదిగజముల (సీన్) ధరలు

కాకికామలము—22 X 22 ముంగిసమర్కు (1) రు 8-8-0 రు 8-12-0. సరాసరి రకము రు 7-10-0.

కాకికామలము—22 X 22 వేరు రకములు (2) రు 8-2-0. సరాసరిరకము రు 7-2-0.

తెలుపుముల్లు—1708 (సీట్) రు 12-8-0 రు 12-10-0; గ్లాస్ 9000 (సీట్) రు 12-8-0 ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-4. ఇ. సి. 78 రు 8-8-0, 881888. రు 12-12-0; 8978 రు 8-8-0 1702 రు 10-4, ఆల్. 784 రు 7-14-0; Z. 78 రు 10-12. Z. Z. 78 రు 8-0-0. 7863 రు 7-12; G. A. 83 రు 7-0; G. G. 78 రు 8-0;

నూలు 40 నెంబరు, సీమ (5 పాల్ కట్టుకు) ట్రాక్రి—రు 4-11-0 చలవ (కొంగ) రు 7-2; రు 8-0; చలవ ("ఎనిటి క్లెయిన్") సవరను రు 7-11-0.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) నక్షత్రము 9-7-0. 60 నెంబరు సీమ (5 పాల్ కట్టుకు) అడకత్తుర నమలి రు 16-4; గడ్డిబండి రు 8-11-6, ఎద్దుగడియారము రు 8-9-0;

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) భూగోళము—నీలంచేప రు 16-12-0.

లోహములు

ఇనుము:—తెల్లయను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర 28-0, రు 32.

ఇత్తడిరేకు:—జర్మన్ (డిక్ మాన్) రు 285, రు 287. కాగితము రు 258;

టిన్ రేకు:—(90 మొగలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటి) రు 20-0.

కలాయి పెంపరేకు :—24" గేజి 6" 7" 16-0-0 8" 9" 10" రు 18-4-0

సిమెంట్ పిపాకు వెల:—

నాక్స్ ఆవుమార్కు రు 17-0, రు 17-8-0. నెమలి రు 11-8-0. "జింక"

చక్కెర (రెడి) రు 36-11-0.

జనరలి రు 36-9-0 ఫిబ్రవరి రు 36-14-0 మార్చి రు 37-2-0.

వేరు సెనగపప్పులు

మార్బల్ ధరలు:— "విపీన్" రు 46.

శాదాపాను రు

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 97. 105. "రెస్"

అముదము

(గ్రామధర) రు 103.

పదును చేసిన లోలు రతి 1 టిక్

ఎద్దులోలు (8 1/2 మొదలు 9 రకులు) రు 0 14 9 రు 0 15 9
" (7 1/2 8) రు 0 18 9 రు 14 8 9
" (తేలిక) రు 1 1 8 రు 1 2 0
" తెంగుకూరు (8 1/2 మొదలు 9 1/2) రు 0 15 10 రు 1 0 6
" " (తేలికైన రకము) రు 1 1 9 రు 1 2 6
" (విజయనగరం 7 1/2 8) 0 14 9 రు 1 0 0
" (వీలూరు 7, 7 1/2) రు 0 15 8 రు 1 0 8

గోరలోలు రు 0 10 8 రు 0 11 0
గోరూడలోలు రు 1 1 0 రు 1 1 9
అవురూడలోలు రు 1 13 6 రు 1 14 6
మేకలోలు రు 2 8 0 రు 2 12 0
గొడ్డలోలు రు 2 10 0 రు 8 0 0

పదును చేయని పచ్చిలోలు

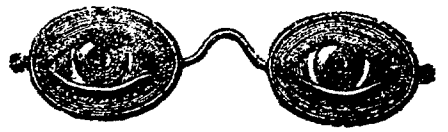
తెంగుకూరు మేకలోలు 100-కి రు 165 0 0 రు 185 0 0
తెలువాడ మేకలోలు " రు 160 0 0 రు 170 8 0
తెంగుకూరు గొడ్డలోలు " రు 180 0 0 రు 170 0 9
తెలువాడ గొడ్డలోలు " రు 180 0 0 రు 180 0 0
అరకుమట్ట రాదన 1-కి రు 26 0 0 రు 38 0 0
కొన్నపట్ట " రు 20 0 0 రు 28 0 6
కొన్నపట్ట " రు 30 0 0 రు 45 0 9

వి.యస్.శాస్త్రి & సన్స్

తెనాలి, గుంటూరుజిల్లా.

నులోచనములు శాస్త్రప్రకారం ప్రదేశము ననుసరించి

పరిశీలించి యివ్వగల సమర్థులు:

రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు

శాంపెలు యినాము. మొదటిరకం. ధరసలీసు.

కృష్ణమూర్తి అండు కంపెనీ

నూతనమైన కలరునూలు రంగుల బనికాల 157, దక్షిణాపిప్పి, మధుర.

ఆంధ్రదేశములో ప్రఖ్యాతిపొందిన, పరిశిష్ట సింహ్యం ఈ కలరు నూలు రకాలు తీయండి. మా రంగుపని కాలలో చూడ అద్దకముచేసే కలరు రంగు నూలు దినుసులు, మేలైన రేషం బట్టలును సాదాబట్టలు దినుసులను సమృద్ధముగా పుష్కలముగా చేసే మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని నెంబరులలోను డ్రైమెన్ రకములోను మా వద్ద దొరుకును. కాంపెలుకున్న, ధరలును వెంటనే వ్రాయండి. 280

ది హిమాలయా భీమా కంపెనీ లిమిటెడ్ జనసమ్మతమైన భీమా కంపెనీ

హెడ్ ఆఫీసు 8, డల్ హౌస్ స్క్వేర్, కలకత్తా.

సరసమైన ప్రీమియములు:—ఇంత శ్రద్ధగాను చురుకుగాను ఏ యితర భీమా కంపెనీలలో తీర్పు పరిష్కారములు లేవని యిండియా యంతట మెప్పువడసినది. మూలధనము చెక్కుచెదరని గవర్నమెంటు హామీ బాండులలో నున్నది. భారతమైన కమిషన్ ఏజంట్లు కావలెను. వలసదేశముల యొక్కరి చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

091

ఆరాధ్యుల మూటయ్య, ఏజంట్లు, సామర్లకోట, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

చదువుడు!

యోచింపుడు!!

కొనుడు!!!

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

కామినియా నూనె (రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది ఆమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఉడిపాకుండు కాపాడుచు, వారి యొక్క ఆభివృద్ధిని, సౌగంధము పెచ్చించును. పుష్టయందు గలుగుమంటను పొందోలును, బట్టలను మాన్పును.

రంగుమారిన వెంట్రుకలకు మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన నువాసన గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియోచనను గలిగించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన ఆత్మీయత గుణమును గుఱించి చాల గొప్పగా వాగ్దాయున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రికను చదువుడు.

దివాకచందు భండారి, అమృతసరు పంజాబునుండి వ్రాసినది:—

"మీ కామినియా నూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి.పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసి పంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు మరువకుడు. ఇప్పుడో దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రు 1-0-0 పోస్టుఖర్చు 0-0-0 ప్రత్యేకము.

8 " " 2-10-0 " " " " " "

హెచ్చరిక:—కామినియా నూనె ప్రతిభామునందును, గ్రామ మనందును నుండు వాగరిక మెయిండు ప్రతిభామునందు తప్పక కొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తకగ ను భయము విచ్చి "ఇది పరసము, శ్రేష్టమైనదని" చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్ప లాభము గలదని తెలుసుకొనుదు గాన అట్టి చల్లని వ్యాపారకంఠములకు మీరు లోబడకుడు. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప మరేదియు వాడగూడదని స్థిరపరచుకొనుడు.

అత్తరుల లన్నిటికి రాజవంటిది

టటో దిల్ బహారు

వాదినవా రందరిచే చాల గొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతి రు మల యందు కొన్ని చుక్కలను వేసిన క్రొత్తగా గోసిన పువ్వుములవలె మీ చుట్టుప్రక్కలకు దాని వాసన వ్యాపించును. దీనిని ఒకపారి వాడుడు.

తరువాత మీ రెవ్వరూ దీనినే వాడుదురు.

1/2 టౌన్సు బుడ్లి 1-కి ధర రు 2-0-0; వి.పి. ఖర్చులు అదా 0-5-0 ప్రత్యేకము. 1/2 " " " 1-4-0; " " " " " " ధర అ.0-2-0

సోల్ ఏజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

126

285, జమ్మా మసీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

అమృతాంజనము

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0 ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక 249, ప్రేరి రోడ్, ఫోర్ట్ - బొంబాయి.

పెసల సుబ్బారాయుడు & కో పెద్దాపురం

వెద్దాపురం శిల్కు బట్టలు

మేము తయారుచేయించి పంపించుచున్న శిల్కు-బట్టలు నాణ్యమైనవని అందరకు తెలిసిన విషయమే.

యామగ్య కొందరువ ర్తములు తక్కువ-వరలకు శిల్కు-బట్టలు సప్లయ చేసేద మని వర్తరా సంగతులతో ప్రకటన చేస్తూవున్నారు. శిల్కులు రంగువేసి తయారు చేసేటప్పుడు యెక్కువ ఖరీదుగల ద్రావకములు వ్రుపయోగించక రంగులు వేయు చుండుటచేతను కూకం జా స్టికొరకు పంపదార ద్రావకంలో కలిపి శిల్కు సదరు ద్రావకంలో తడుపుచున్నారు. అట్టిసిద్ధియతో శిల్కు-మాడా వ్రుపయోగించుచు న్నారు. గనుక తక్కువ వరలకు అమ్ముటకు వీలగుచున్నది. సదరు బట్టలు ప్రస్తు తం బాగున్నను, చాకలికి వేసిన తర్వాత రంగులుపోవును వదులుపోయి జాడలు పడును. మీరు వారి ప్రకటన చూచి మోసపోవద్దు యిచ్చటవనివారు అనుభవము

లేనివారని నూరకు పట్టుకొనునండియే రంగులు వేయించి శిల్కు తెచ్చించి బట్టలు వేయించుచున్నాము. నాణ్యమును గురించి మీరు తనికీచేయించి పెద్దాపురం శిల్కు-బట్టలు మావేరుగల పోటోపున్నవి కొనవలెనని కోరుచున్నాము.

పెరిగ్రాఫిక్ యడ్రసు }
"శిల్కు" పెద్దాపురం. }
పెసల సుబ్బారాయుడు అందు కో
శిల్కు-కాట్సు మేముపాకర్చుర్న పెద్దాపురం (తూర్పుగోదావరి జిల్లా)

ఇంజనీరింగ్ కళాశాల, ఇంజనీరింగ్ కళాశాల, ఇంజనీరింగ్ కళాశాల, ఇంజనీరింగ్ కళాశాల, ఇంజనీరింగ్ కళాశాల

ఇప్పుడే అచ్చువేయబడినవి.
ర్య. అ. ప.
వెల 1-4-0

క్రొత్త ఆంధ్రనాటకములు
1. "రాంక పీర్"
2. "రుక్మిణీకృష్ణీయము"
(మాయాశక్తి)

ఇప్పుడే అచ్చువేయబడినవి.
ర్య. అ. ప.
వెల 1-4-0

గ్రంథకర్త: బల్లారి. ధర్మవరము - గోపాలాచార్యులు, రామదాసు గ్రంథకర్త.

"రాంక పీర్" ఇది, కనీసమునాటికీ, కర్ణాటక సింహాసనాధిపతులయందు సమాధానసంధి పరమత సహిష్ణుత వైఖరికి యొనరించిన విధానము భిక్షుని యమృతశక్తియును తెలుపు రి అంకముల నాటకము. హిందుస్తానిపాటలు వనశములు సాంధ్యపడి యుండునది.

"రుక్మిణీకృష్ణీయము" ఇందు, ప్రకృతీపురుషుల రుక్మిణీకృష్ణులనుసరించి, కంసుని అగ్రాధిపత్యము, దేవతలనుజేయించుకొనుట, సతీ సత్యము, వివాహతత్వము, కంసవధ, రుక్మిణీకళ్యాణము మున్నగునవి కలవు. రి అంకముల నాటకము.

ప్రతులు వెలకు దొరుకు ఫలము:— ధర్మవరము - గోపాలాచార్యులు, స్టేషను, బల్లారి.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారి

అమృతామృతకృతేలము

విద్యార్థులను మోచనాపరులను మిక్కిలి ఉపయోగకారి, మరియు చర్మమునకును, మెదడునకును మంచి లభింపజేయు, శీతములకు చువన, వెంట్రుకలకు కాంతిని కలుగజేయును, దీనివలన తలపోటు, మంటలు బంటి లోపులు, కన్నీడుకొరుట, పుసులుకట్టుట, శరీరతాపము నివారణనగును.
కాటలాకు కొరువారికి ఉచితము
151, గోవిందప్ప నాయునివీధి
ఆయుర్వేదశ్రమం
పొట్టుబాపు 287 వదగారు.
1045

ఇంజనీరింగ్ కళాశాల, ఇంజనీరింగ్ కళాశాల, ఇంజనీరింగ్ కళాశాల, ఇంజనీరింగ్ కళాశాల, ఇంజనీరింగ్ కళాశాల

జీవితమంతా కామూమనతము 1 గంటకు సుఖము

విశేషములలో గూడ పేరొందినది. 20 సంవత్సరములనుండి యున్న శుక్లవర్ణమును నివారించినది. ఎంత బలహీనమైన శుక్లమైనను వెంటనే పరిపూర్ణగుణము నీయగలదు.
మూత్రములో, నిద్రలో పోవు వీర్యమును 5 దినములలో నిలుపును. మధ్యస్థపుంసకులు, వృద్ధులు, వరముల బలహీనులు 20 దినములలో గొప్ప శక్తినిపొందగలరు.
పూతగాఁ గూడ పనికినిచ్చును. 20 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0. ఆడ్రసు:— అమృతాశ్రమము, పెం. 1, ఏలూరు. (కృష్ణాజిల్లా) అని వ్రాయవలెను. 1676

1926 - 1927 సం॥రమునందు
చెన్న పురి పందెములు
గిండ్రి
వింటరు మీటింగు (5 దినములు)
బదవదినము, శనివారము
1-1-1927
ప్రధమ పందెము
మధ్యాహ్నము 2-15 గంటలకు

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము
ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారకి, హస్తలాఘవము, ఆంగ్ల ఇంద్ర జాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చీల్ల పేక తమాషాలు, వినోదవిద్యలు వనుమ్యుని నాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, తీసుకుతో సమాధియగుట, శరీరము లేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములున్నవి దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ 4.
చమత్కార గణితము:— (పెట్టుకుకో కమిటి వారిచే ఆఫ్రాపు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర వినోద మనో గణితములు, సమస్యలు, చిహ్న-ప్రశ్నలు, యుక్తి తమాషా లెక్కలు, గణితావధానముగలవు. జ్ఞానము మనోబలము ఇచ్చు రసవంత లెక్కలున్నవి. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము వెల రూ. 1 పి. పి. చార్జి అ రి. (6 కి రు 5, 12 కి రూ 9. పోస్టేజి యినాం). 2118
పి. ఆర్. జనార్దనరావు, డింగోలు. (గంటూరుజిల్లా)

హిందూఇన్స్ రెన్సు (18-10-26)
బొంబాయి జీవభిమానంపెని మిటెడ్; స్థాపితము 1908
అన్నివిధము లైనటువంటి జీవభిమానాలనీలన ఇచ్చు మొదటితరగతి ఇండియాకంపెనీ.
ప్రత్యేక లక్షణములు 3194
(1) తక్కువ ప్రీమియము, (2) ఎక్కువ లాభము, (3) ఆటోమేటిక్ కాంఫర్ ఫీచర్, (4) ధారాళమైన క్లర కులు, (5) దయగల నియమాకము, (6) తనదని నిరూపించిన తక్షణమే సొమ్మును తెల్లించెదరు.
వివరముకు నీదిగువవారికి వ్రాసిన బడయగలర.
K. PADMANABHAPAI, B. A.,
Secretary Madras Branch
Post Box No. 337 Mount Road Madras